

Onderzoeksrapportage Awarenessproject

Wat zijn de behoeften van de begeleiders van crèches in de wijken
Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora op het gebied van
opvoedingsondersteuning, in welke werkvorm willen de
crèchebegeleiders die ondersteuning ontvangen en hoe kan Stichting
Projecten Christelijk Onderwijs Suriname hen deze ondersteuning
aanbieden?

Afstudeerproject Sociaal Pedagogische Hulpverlening

September 2008
– Januari 2009

Onderzoeksrapportage Awarenessproject
Afstudeerproject
September 2008 – Januari 2009

Naam studenten:
Paulien de Boer (studentnummer: 1005866)
Linda Nieuwenhuis (studentnummer: 247496)

Opdrachtgever: Stichting Projekten Christelijk Onderwijs
Suriname (St.PCOS)
Dr. Sophie Redmondstraat 172 boven
Paramaribo, Suriname
Procesbegeleider: Rita Day
Inhoudelijk begeleider: Vanda Koorndijk- Kernizan

Christelijke Hogeschool Windesheim
Campus 2-6, 8000 GB, Zwolle
Nederland
School of Social Work
Opleiding: Sociaal Pedagogische Hulpverlening
Leerjaar: vierde leerjaar
Docent- begeleider: Han Dekker

Samenvatting

Dit is het rapport van het onderzoek dat de studenten Paulien de Boer en Linda Nieuwenhuis in de periode van september 2008 tot januari 2009 in opdracht van Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname hebben uitgevoerd onder de crèchebegeleiders op de crèches in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora. Het rapport geeft inzicht in de behoeften aan opvoedingsondersteuning van de crèchebegeleiders in bovengenoemde wijken.

De onderzoeksvraag waar in deze rapportage antwoord op wordt gegeven is als volgt:
‘Wat zijn de behoeften van de begeleiders van crèches in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora op het gebied van opvoedingsondersteuning, in welke werkvorm willen de begeleiders die ondersteuning ontvangen en hoe kan Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname hen deze ondersteuning aanbieden?’

Aan de hand van de resultaten van deze onderzoeksrapportage wordt een antwoord gegeven op de onderzoeksvraag. Om een goed inzicht in de behoeften aan opvoedingsondersteuning te krijgen, is een kwalitatief onderzoek gehouden in de vorm van een aantal observaties en gestructureerde-interviews met crèchebegeleiders. Verder is er een kwantitatief onderzoek uitgevoerd in de vorm van een survey-onderzoek onder de crèchebegeleiders die werkzaam zijn op de crèches in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora. In totaal zijn er 121 enquêtes ingevuld en verwerkt in deze onderzoeksrapportage. Dit levert als resultaat op dat de uitkomsten van het onderzoek voor 87% gegeneraliseerd kunnen worden voor alle crèchebegeleiders in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora.

Aan de hand van de resultaten uit dit onderzoeksrapport geven wij aanbevelingen aan Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname, waarmee verder gewerkt kan worden in het ondersteunen van de crèchebegeleiders in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora.

Uit het onderzoek is gebleken dat 83% van de crèchebegeleiders behoefte heeft aan opvoedingsondersteuning. Hierbij gaat de voorkeur uit naar het krijgen van ondersteuning in de vorm van cursussen en trainingen over verschillende onderwerpen.

Paramaribo, januari 2009

Voorwoord

Voor het vierde leerjaar van onze studie Sociaal Pedagogische Hulpverlening, afgekort 'SPH' aan de School of Social Work op Christelijke Hogeschool Windesheim zijn wij op 23 september 2008 naar Suriname gekomen om voor onze opdrachtgever Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname, afgekort 'Stichting PCOS' een praktijkgericht onderzoek uit te gaan voeren. Christelijke Hogeschool Windesheim heeft een samenwerkingsverband gesloten met Stichting PCOS.

Stichting PCOS is in 2003 gestart met een eerste ontwikkelingsproject binnen een gemeenschap. Het 'Awarenessproject', waaraan wij meewerken, is hieruit voortgekomen. Dit project is in 2008 gestart en richt zich op de opvoeders, in tegenstelling tot de andere projecten van Stichting PCOS die zich richten op het kind. De doelstelling van het 'Awarenessproject' is: 'Opvoeders zijn zich bewust van het belang van hun betrokkenheid bij de ontwikkeling van het kind'. Uit ervaring van Stichting PCOS is gebleken dat de doelgroep 'opvoeders' moeilijk te bereiken is en om die reden is het 'Awarenessproject' opgestart.

De Stichting PCOS heeft als doel gesteld de crèches te gaan ondersteunen in de opvoeding van de kinderen. Om inzicht te krijgen in de behoeften aan opvoedingsondersteuning van de crèchebegeleiders is dit praktijkgerichte onderzoek uitgevoerd onder de crèchebegeleiders in de wijken Abrabroki, Marowijne-Flora en Latour. Er is in overleg met Stichting PCOS gekozen voor deze wijken, omdat zij in deze wijken actief bezig willen gaan met het begeleiden van crèches en al contact hebben vanuit vorige samenwerkingen.

Aan de totstandkoming van dit onderzoek hebben velen bijgedragen. Wij willen graag onze begeleiders bij Stichting PCOS bedanken voor hun begeleiding, tijd en inzet. Wij hebben hun kennis en inzicht leerzaam gevonden en het heeft ons veel inzicht geboden in de stichting en Suriname. Daarnaast heeft hun feedback bijgedragen aan de totstandkoming van een goed eindproduct. Verder willen wij onze docent- begeleider bedanken voor zijn kritische blik op ons werk en de fijne manier van communicatie via de e-mail. Wij kijken er naar uit om bij terugkomst in Nederland met hem verder te werken aan onze afstudeerscriptie.

Uiteraard willen wij ook alle crèchebegeleiders die hebben meegewerkt aan ons onderzoek bedanken voor hun medewerking en tijd. Wij hebben het fijn gevonden dat wij een aantal van hen mochten interviewen en dat zij bereid waren om de enquêtes in te vullen. Daarnaast hebben wij het leuk gevonden om mee te kijken op een aantal crèches.

Tot slot willen wij de volgende organisaties en instellingen bedanken voor hun tijd en informatie: Stichting Beheer en Exploratie Crèches, Stichting Crèches in Suriname, het Ministerie van Volkshuisvesting en Sociale Zaken, Bureau Openbare Gezondheidszorg, Pro Health, Stichting Klimop en Stichting Tana. We hebben veel aan al de achtergrondinformatie gehad die wij van hen hebben gekregen.

Paulien de Boer & Linda Nieuwenhuis

Paramaribo, januari 2009

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
Voorwoord	4
Inhoudsopgave	5
Inleiding	8
Hoofdstuk 1: Aanleiding en de probleemanalyse	9
1.1 Afbakening.....	10
Hoofdstuk 2: Probleemstelling, doelstelling en definitie begrippen	11
2.1 Probleemstelling	11
2.2 Doelstelling	11
2.3 Definiëring van begrippen.....	11
Hoofdstuk 3: Methodologische verantwoording	13
3.1 Onderzoeksgroep	13
3.1.1 Onderzoekspopulatie.....	13
3.1.2 Steekproefkader	13
3.1.3 Non-respons	14
3.2. Onderzoeksontwerp	14
3.2.1 Observatie	14
3.2.2 Gestructureerde interviews.....	15
3.2.3 Survey- onderzoek	16
3.3 Meetinstrumenten	17
3.3.1 Operationalisatie deelvragen.....	17
3.3.2 Observatie	19
3.3.3 Gestructureerde interviews.....	19
3.3.4 Survey- onderzoek	20
3.4 Analysemethoden.....	20
3.4.1 Observatie	20
3.4.2 Gestructureerde interviews.....	21
3.4.3 Survey- onderzoek	21

3.5 Fasering van het onderzoek	23
Hoofdstuk 4 Onderzoeksresultaten	25
4.1 Omschrijving respondenten.....	25
4.1.1 Leeftijd	25
4.1.2 Etnische afkomst	26
4.1.3 Aantal kinderen in de eigen thuissituatie.....	26
4.1.4 Dienstjaren.....	26
4.1.5 Leeftijdsgroep	27
4.1.6 Opleidingsniveau	27
4.1.7 Plan tot het volgen van een opleiding	28
4.1.8 Bekendheid met Stichting PCOS	28
4.2 Opvoedingsproblemen	29
4.3 Opvoedingsondersteuningsbehoeften.....	30
4.3.1 Moeite met het verzorgen en begeleiden van de kinderen op de crèche	30
4.3.2 Behoeftte aan ondersteuning	31
4.3.3 Reden waarom er geen behoefte is aan ondersteuning	32
4.3.4 Opvoedingsgebieden waarbij ondersteuning gewenst is	32
4.4 Werkvormen	33
4.4.1 Welke werkvorm	33
4.4.2 Frequentie.....	34
4.4.3 Locatie	35
4.4.4 Tijdstip	35
4.4.5 Taal.....	35
Hoofdstuk 5 Eindconclusie	37
5.1 Beantwoording van de deelvragen.....	37
5.2 Beantwoording van de hoofdvraag.....	39
5.3 Discussie	39
Hoofdstuk 6 Aanbevelingen.....	41
6.1 Met betrekking tot hetgeen is voortgekomen uit het onderzoek.....	41

6.2 Met betrekking tot vervolgoopdrachten	42
Hoofdstuk 7 Evaluatie.....	43
Nawoord	44
Bronnenlijst	45
Voetnotenlijst	46
Bijlagen	47
Bijlage 1: Adressenlijst van de crèches.....	48
Bijlage 2: Contactgegevens betrokken stichtingen en organisaties	50
Bijlage 3: Observatieverslagen.....	51
Bijlage 4: Uitwerking interviews	65
Bijlage 5: De enquête	111

Inleiding

Deze onderzoeksrapportage is voortgekomen uit het uitgevoerde praktijkgerichte onderzoek op de crèches in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne- Flora. Dit praktijkgerichte onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Stichting PCOS. Deze onderzoeksrapportage is geschreven om inzicht te geven in de resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

Het onderzoek was voor ons een uitdaging. Met veel motivatie en plezier hebben wij aan het onderzoek gewerkt. Wij beogen met deze rapportage een goed beeld te geven van de bestaande crèches en de opvoedingsproblemen waar de crèchebegeleiders tegenaan lopen. Inzicht in de mate van behoefte aan opvoedingsondersteuning kan dienen als basis voor duurzame verhoging van de kwaliteit van de crèches, opvoeding en stimulatie van de ontwikkeling van de kinderen. De maatschappelijke relevantie voor dit onderzoek is aanzienlijk. Met de komst van de nieuwe 'Wet op Kinderopvang' biedt dit onderzoek houvast voor beleidsvorming en het ontwikkelen van ondersteuningsprogramma's ten aanzien van de opvoeding van de kinderen en het doorvoeren van wet- en regelgeving op het gebied van kinderopvang. Daarnaast biedt het diverse uitgangspunten voor nader onderzoek.

Met het feit dat, naast Stichting PCOS, de Stichting Beheer en Exploratie Crèches, Stichting Crèches in Suriname, het Ministerie van Volkshuisvesting en Sociale Zaken, Bureau Openbare Gezondheidszorg, Pro Health, Stichting Klimop en Stichting Tana blijf hebben gegeven belang te hebben bij deze onderzoeksrapportage, geeft aan dat zij zich allemaal willen inzetten voor de ontwikkeling van de crèches.

In hoofdstuk 1 behandelen wij de aanleiding van dit onderzoek en de probleemanalyse. In hoofdstuk 2 komt de probleemstelling en de doelstelling van het onderzoek aan bod. Verder zullen wij een aantal begrippen nader definiëren. In hoofdstuk 3 zullen wij vervolgens ingaan op de methodologische verantwoording van het onderzoek. Daarna zullen wij in hoofdstuk 4 ingaan op de onderzoeksresultaten en in hoofdstuk 5 zullen wij vervolgens de eindconclusie beschrijven. Hoofdstuk 6 bevat ten slotte onze aanbevelingen.

Paulien de Boer & Linda Nieuwenhuis

Paramaribo, januari 2009

Hoofdstuk 1: Aanleiding en de probleemanalyse

De Stichting PCOS wil met het 'Awarenessproject' de opvoeders bewust laten worden van hun rol bij de ontwikkeling van het kind. Het gaat hierbij om kinderen in de leeftijd van 0 tot 15 jaar oud. De doelgroep 'opvoeders' is een moeilijk te bereiken doelgroep, aldus Stichting PCOS. De stichting heeft al lange tijd moeite met het bereiken van deze doelgroep. De doelgroep bestaat niet alleen uit ouders of verzorgers, maar ook uit leerkrachten, buurthuismedewerkers en crèchebegeleiders. In eerste instantie heeft Stichting PCOS zich gericht op de zogenoemde primaire opvoeders, de ouders of verzorgers van het kind. In april 2008 is er door twee communicatiestudenten onderzoek uitgevoerd naar de behoefte aan opvoedingsondersteuning onder ouders in Paramaribo. Zij hebben voor Stichting PCOS in kaart gebracht waar de behoeften van de ouders ten aanzien van opvoedingsondersteuning liggen, hoe ouders de ondersteuning willen ontvangen en hoe Stichting PCOS bekendheid kan geven aan de 'Awarenessactiviteiten' die voor deze doelgroep georganiseerd worden. Nu dit voor de Stichting PCOS duidelijk is geworden, willen ze zich gaan richten op de zogenoemde secundaire opvoeders van het kind, de crèchebegeleiders, leerkrachten en buurthuismedewerkers. Deze secundaire opvoeders zien een kind ook een gedeelte van de dag en zijn dan verantwoordelijk voor de opvoeding van het kind. In februari 2009 is er een Pedagogiek-studente bij Stichting PCOS gekomen, om onderzoek te gaan doen naar de behoeften aan opvoedingsondersteuning onder leerkrachten. Van de doelgroep 'opvoeders' bleven de subgroepen crèchebegeleiders en buurthuismedewerkers dus nog over. Wij zijn als vierdejaars SPH- studenten gevraagd om onderzoek te doen onder de crèchebegeleiders.

In de eerste levensjaren van een kind wordt er een belangrijke basis gelegd voor de ontwikkeling van het kind. In deze eerste levensjaren worden er in de hersenen van het kind verbindingen gelegd voor het verdere leven. Deze verbindingen komen tot stand op basis van wat het kind ervaart. Wanneer een kind niet voldoende gestimuleerd wordt tot het ontwikkelen van deze verbindingen, dan heeft dit mogelijk consequenties voor het functioneren als mens gedurende het verdere leven. Voldoende aandacht besteden aan de opvoeding en ontwikkeling van het kind is dus bij jonge kinderen in de eerste levensjaren belangrijk. De crèches vangen onder andere kinderen op in de leeftijd van 0 tot 4 jaar oud. De crèchebegeleiders zijn hierbij dus een belangrijk factor in deze eerste levensfase van het kind.

De crèches nemen in de achterstandwijken een belangrijke plaats in. Aan de ene kant komt dit door de economische situatie van de alleenstaande moeders en gezinnen, waarvan vaak beide ouders gedwongen worden om te gaan werken. Aan de andere kant vinden de ouders dat de kinderen zich onder deskundige begeleiding en tussen andere kinderen beter gestimuleerd worden in hun ontwikkeling. Crèchebegeleiders nemen hierdoor een groot gedeelte van de dag de rol van de ouder over. Crèches zijn daarnaast niet alleen belangrijk voor de individuele belangen van een ouder, maar zij leveren ook een bijdrage aan het grootbrengen van een volgende generatie. Een goede start in de eerste levensjaren kan bijdragen aan een goede ontwikkeling van het kind en later als volwassene in de maatschappij.

In Suriname bestaat er nog geen officiële 'Wet op Kinderopvang'. Er zijn geen voorschriften of kwaliteitsstandaarden waar de crèches aan moeten voldoen. Het gevolg hiervan is dat er vele verschillende soorten crèches bestaan, die allemaal verschillen qua omvang, soort en aard. Iedereen die wil, kan op dit moment nog een crèche oprichten. Er is nog geen registratieplicht of vergunningsstelsel. Hierdoor heeft de overheid geen inzicht in de hoeveelheid crèches die er bestaan. De Vereniging Particuliere Sociale Instellingen, afgekort 'VPSI', is in opdracht van het Ministerie van Volkshuisvesting en Sociale Zaken wel begonnen met het registreren van de crèches. De crèches die zich registreren krijgen een ondersteuningsprogramma aangeboden, met als doel dat zij zich kunnen gaan voorbereiden op de 'Wet op Kinderopvang'. Deze registratie is nu nog niet verplicht. Wanneer de 'Wet op Kinderopvang' in werking gaat treden is nog niet bekend. Pas wanneer de wet zijn intrede heeft gedaan, kan de overheid gaan toezien op de kwaliteit van de crèches. Elke crèche moet dan een vergunning gaan aanvragen. Om in aanmerking te komen voor een vergunning moeten de crèches aan een aantal kwaliteitsstandaarden kunnen voldoen. Hierdoor kan de overheid toezien op de naleving van de regelgeving. De kwaliteit van de crèches hoopt men op deze manier te verbeteren.

1.1 Afbakening

Stichting PCOS wilde in eerste instantie dat wij onderzoek gingen doen onder de crèchebegeleiders in heel Paramaribo. Wij hebben dit onderzoeksgebied terug gebracht naar de achterstandswijken Abrabroki, Latour en Marowijne- Flora. In de wijk Marowijne- Flora is Stichting PCOS al enige tijd actief bezig met het 'Awarenessproject'. Zij organiseren onder andere informatiebeurzen voor opvoeders. In de wijk Abrabroki is het 'Awarenessproject' net gestart. De eerste informatiebeurs voor opvoeders vond plaats begin november 2008. In de wijk Latour is het 'Awarenessproject' nog niet gestart, maar Stichting PCOS wil deze wijk er bij gaan betrekken, vandaar dat wij ook deze wijk hebben meegenomen in ons onderzoek.

De bovenstaande wijken hebben we als volgt afgebakend. De grenzen van de wijk Latour zijn de Coesewijnestraat, de Menckendam, de Martin Luther King weg en de Industrieweg Zuid. De grenzen van de wijk Abrabroki hebben wij in overleg met Stichting PCOS doorgetrokken tot aan Beekhuizen, omdat veel kinderen uit de wijk Abrabroki in Beekhuizen op de crèche zitten en de grens tussen Abrabroki en Beekhuizen hierdoor onduidelijk is. De grenswegen zijn: de Jaggernath Lachmonstraat, de Waakhuyzenstraat, de Tapoeripastraat, de Duisburglaan, de Industrieweg Noord, de Gronfolostraat, de Van 't Hogerhuysstraat en de Willem Campagnestraat. Tot slot wordt de wijk Marowijne-Flora begrenst met de Duisburglaan, de Motonshooplaan, Lalla Rookhweg, de Verlengde Gemenelandseweg, de Zonnebloemstraat, de Jaggernath Lachmonstraat, de Waakhuyzenstraat en de Tapoeripastraat.

Stichting PCOS wil met de 'Awarenessactiviteiten' de kennis van de opvoeders ten aanzien van de opvoeding van een kind vergroten. Zij beogen hiermee de houding en het gedrag van de opvoeders te beïnvloeden, zodat zij zich bewust worden van hun eigen betrokkenheid bij de opvoeding van een kind. Stichting PCOS is zich er van bewust dat dit een langdurig proces is en dat veranderingen niet gelijk tot stand komen. Zij richten zich in deze eerste fase dan ook op het verbreden van de kennis van de opvoeders. Gezien het feit dat er nog onbekende crèches zijn, vanwege het feit dat zij niet geregistreerd zijn en dat deze doelgroep moeilijk te benaderen is, is men zich ervan bewust dat zij niet de gehele doelgroep kunnen benaderen. De stichting zal zich gaan richten op de crèchebegeleiders van de crèches die zich hebben laten registeren bij het VPSI en de crèches die betrokken zijn geweest bij dit onderzoek (zie de adressenlijst in de bijlagen). Het uiteindelijke advies richt zich op de crèchebegeleiders, die werkzaam zijn op de crèches in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne- Flora en die werken met kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar oud. Vele crèches hebben naast voorschoolse opvang, ook nog naschoolse opvang. Deze doelgroep hebben wij niet meegenomen in ons onderzoek.

Hoofdstuk 2: Probleemstelling, doelstelling en definitie begrippen

In dit hoofdstuk gaan wij in op de probleemstelling met achtereenvolgens de hoofdvraag en de deelvragen. Verder zullen wij in dit hoofdstuk de doelstelling vermelden en een aantal begrippen definiëren.

2.1 Probleemstelling

Met dit praktijkgerichte onderzoek wordt inzichtelijk gemaakt waar de behoefte aan opvoedingsondersteuning bij crèchebegeleiders op crèches in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora ligt. Om de crèches te kunnen ondersteunen is het belangrijk dat Stichting PCOS dit inzicht heeft. Daarnaast is het belangrijk om aan te geven hoe de crèchebegeleiders de opvoedingsondersteuning willen ontvangen, zodat in Stichting PCOS hier bij aan kan sluiten in de activiteiten die zij gaan opzetten en uitvoeren voor de crèchebegeleiders. Wij zullen hierover aanbevelingen doen in deze onderzoeksrapportage.

Aangezien er in Suriname geen kwaliteitsstandaarden bestaan, kunnen er geen uitspraken worden gedaan over de kwaliteit van de opvoedingsondersteuning die nu op de crèches geboden wordt.

Als leidraad voor het onderzoek hebben wij een hoofdvraag en diverse deelvragen opgesteld. Dit zijn vragen die wij gaan beantwoorden naar aanleiding van de onderzoeksresultaten.

Hoofdvraag:

Wat zijn de behoeften van de begeleiders van crèches in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora op het gebied van opvoedingsondersteuning, in welke werkvorm willen de begeleiders die ondersteuning ontvangen en hoe kan Stichting PCOS hen deze ondersteuning aanbieden?

Deelvragen:

1. Tegen welke opvoedingsproblemen lopen de crèchebegeleiders in hun werk aan?
2. Met welke methodieken, methoden en middelen werken de crèchebegeleiders?
3. Wat doen de crèchebegeleiders om hun opvoedingsproblemen op te lossen?
4. Hoe willen de crèchebegeleiders ondersteuning ontvangen van Stichting PCOS?
5. Welke middelen zet Stichting PCOS nu in om de crèches te begeleiden?
6. Welke middelen kan Stichting PCOS nog inzetten om de crèches te ondersteunen?

2.2 Doelstelling

De doelstelling van het 'Awarenessproject' luidt:

*"Opvoeders zijn zich bewust van het belang van hun betrokkenheid bij de ontwikkeling van het kind."*¹

De doelstelling van dit praktijkgerichte onderzoek luidt:

"Inzicht krijgen in de behoeften naar opvoedingsondersteuning van de begeleiders van crèches in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora."

2.3 Definiëring van begrippen

- **Opvoedingsondersteuning:**
Opvoedingsondersteuning omvat de ondersteuning die geboden wordt bij de basisactiviteiten, maatregelen en voorzieningen (eten, drinken, veiligheid, hygiëne, structuur), die tot doel hebben de ontwikkeling van het kind te stimuleren.
- **Crèches:**
Een voorziening in apart gebouw dat alleen voor de opvang van kinderen is bestemd, waar tegen vergoeding vijf of meer kinderen uit verschillende gezinnen en huishoudens in de leeftijd van 0 tot 4 jaar dagelijks gedurende een aantal uren van de dag onder leiding verblijven, worden verzorgd en worden begeleid in het stimuleren van hun ontwikkeling.²

¹ Document Awareness Programma, Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname

² Onderzoeksrapportage Stichting Klimop, augustus 2001

De crèches zijn weer onder te verdelen in particuliere crèches, semiparticuliere crèches, overheidscrèches en oppashuizen.

- *Particuliere crèche:*
Een al dan niet rechtspersoonlijkheid bezittende crèche die geheel particulier initiatief is en waar de crèche exploitant verantwoordelijk is voor het beheer en de exploitatie van de instelling.³
- *Semiparticuliere crèche:*
Een crèche die geen eigendom is van de overheid, maar ook niet geheel zelfstandig is en die is ondergebracht bij Stichting Crèches in Suriname.
- *Overheidscrèche:*
Een crèche die eigendom is van de overheid en die is ondergebracht bij Stichting Beheer en Exploratie Crèches.⁴
- *Oppashuis:*
Een particuliere kinderopvang die bestemd is om kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar op te vangen en die gevestigd is bij, in of aan een woonhuis.

Naast de crèches en oppashuizen heb je ook nog de peuterscholen.

- *Peuterschool:*
Een kinderopvang waar kinderen in de leeftijd van 1½ tot 4 jaar gedurende maximaal 5 uur van de dag worden opgevangen en waar het accent ligt op de ontwikkeling van het kind en het voorbereiden van het kind op het basisonderwijs.

In deze onderzoeksrapportage zullen wij in het vervolg alle bovengenoemde vormen van kinderopvang onder de noemer 'crèche' plaatsen. Dit met als doel de onderzoeksrapportage duidelijk leesbaar en hanteerbaar te houden.

Verder spreken wij in deze onderzoeksrapportage over 'crèchebegeleiders'. Hieronder vallen de volgende functies.

- *Hoofdleiding:*
De termen leidinggevende, coördinator, het hoofd en de directrice vallen onder het begrip 'hoofdleiding' op een crèche.
- *Personeel:*
Hieronder vallen begeleiders, het keukenpersoneel, de schoonmakers, de tuinman, de klusjesman en het hoofd die werkzaam zijn bij of voor de crèche.
- *Begeleiders:*
Hieronder vallen de leidsters, de assistent- leiders of stagiaires, de groepbegeleiders en de onderhoofden die zich bezig houden met de opvoeding van de kinderen op de crèche.

Van de hier bovengenoemde functies zullen wij in dit rapport de begrippen 'hoofdleiding' en 'begeleiders' onder de noemer 'crèchebegeleiders' plaatsen.

Verder krijgen de crèchebegeleiders in hun werkzaamheden ook te maken met de ouders van de kinderen die zij opvangen. Hieronder zullen wij het begrip 'ouders' definiëren.

- *Ouders:*
Met de ouders wordt in dit onderzoek bedoeld: de ouders en/of verzorgers van de kinderen die verblijven op de crèche.

³ Onderzoeksrapportage Stichting Klimop, augustus 2001

⁴ Onderzoeksrapportage Stichting Klimop, augustus 2001

Hoofdstuk 3: Methodologische verantwoording

In dit hoofdstuk zullen wij ingaan op de onderzoeksgroep, het onderzoeksontwerp, de meetinstrumenten en de analysemethoden die wij hebben gebruikt voor het praktijkgerichte onderzoek. Tot slot zullen wij de verschillende fasen die het praktijkgerichte onderzoek doorlopen heeft kort toelichten.

3.1 Onderzoeksgroep

Het onderzoek is vooral beschrijvend van aard. Op basis van inventarisatie van de gegevens van het onderzoek is een antwoord gegeven op de beschrijvende deelvragen en hoofdvraag. Bij de beschrijving van de onderzoeksresultaten is het onderscheid in wijk niet gehanteerd, omdat de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora alle drie achterstandswijken zijn en te maken hebben met dezelfde overlappende problematieken. Onderzoeken van verschillende stagiaires die werkzaam zijn geweest bij Stichting PCOS hebben aangetoond dat de huidige politieke en economische situatie van Suriname een rol speelt bij hoe de sociaal- culturele context eruit ziet. Veel gezinnen in deze wijken leven in een slechte sociaal- economische positie. Zij hebben te maken met armoede, grote gezinnen met veel kinderen, slechte huisvesting, het ontbreken van een partner en dubbele banen.⁵ Deze verschillende oorzaken zorgen ervoor dat alleenstaande of beide ouders dubbele banen werken en hierdoor hun kinderen voor een gedeelte van de dag onderbrengen op een crèche. De crèches hebben hierdoor vaak vele kinderen op één groep en kunnen vanwege de armoede niet teveel geld vragen, anders worden de kinderen niet gebracht.

3.1.1 Onderzoekspopulatie

Er is bij dit praktijkgerichte onderzoek gewerkt met alle crèches die te achterhalen waren naar aanleiding van een inventarisatie bij de Stichting PCOS, Stichting Klimop, Stichting Beheer en Exploratie Crèches, Stichting Crèches in Suriname, Bureau Openbare Gezondheidszorg en Pro Health. Tot de onderzoekspopulatie kunnen alle crèches worden gerekend die naar aanleiding van de inventarisatie naar voren zijn gekomen. Verder zijn we tijdens het veldwerk van het onderzoek verschillende crèches tegengekomen die niet voorkwamen op de adressenlijsten die wij hadden. Ook deze crèches hebben wij benaderd en meegenomen in het onderzoek. We hebben dus geprobeerd om alle crèches en crèchebegeleiders uit de wijken mee te nemen, maar dit kunnen wij niet met 100% zekerheid zeggen, omdat niet alle crèches geregistreerd staan. Voor een overzicht van de crèches die behoren tot de onderzoekspopulatie verwijzen wij u naar de bijlagen, waar een adressenlijst met gegevens van deze crèches is opgenomen.

3.1.2 Steekproefkader

Het steekproefkader bestaat uit de registratielijsten van crèches die de volgende stichtingen en organisaties in hun bezit hadden en waarvan wij de gegevens mochten overnemen: Stichting PCOS, Stichting Klimop, Stichting Beheer en Exploratie Crèches, Stichting Crèches in Suriname, Bureau Openbare Gezondheidszorg en Pro Health.

Voor de observaties is er vervolgens gebruik gemaakt van een gestratificeerde steekproef voor het selecteren van drie particuliere crèches. Wij hebben na inventarisatie van de verschillende registratielijsten één adressenlijst opgesteld. In deze adressenlijst hebben wij een onderscheid gemaakt tussen de drie verschillende wijken. Na het opstellen van een adressenlijst van crèches hebben wij één medestudent uit elke wijk één naam van een crèche laten kiezen. Deze particuliere crèches hebben wij vervolgens geobserveerd.

Voor de observaties op de overheidscrèches hebben wij Stichting Beheer en Exploratie benaderd om een afspraak voor observatie te maken bij drie crèches in de wijken. Zij hebben in elke wijk één overheidscrèche geselecteerd en daar een afspraak gemaakt. Hierbij was verder geen sprake van een steekproef, aangezien er in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora, per wijk maar één overheidscrèche ligt. Het lag dus voor de hand dat wij op deze overheidscrèches gingen observeren.

⁵ D. Clement – 'Flora in de knop'. Een onderzoek naar gemeenschapsontwikkeling van jongeren in Marowijne-Flora-Paramaribo- Suriname', afstudeerscriptie, Master Filosofie van opvoeding en onderwijs, Vrije Universiteit Amsterdam, 2006.

Voor het survey- onderzoek zijn alle crèchebegeleiders van de onderzoekspopulatie benaderd. Elk hoofd van een crèche heeft voor elke medewerker een enquête uitgereikt gekregen van ons. Voor de gestructureerde interviews hebben wij contact opgenomen met elke crèche en hebben wij hen de vraag voorgelegd of wij een interview konden komen afnemen. Wij hebben vervolgens het hoofd van elke desbetreffende crèche de taak gegeven een crèchebegeleider voor ons te selecteren met wie wij het interview konden gaan houden. Wij hadden niet de keus tot het zelf selecteren van crèchebegeleiders, omdat de hoofden van de crèches hier niet mee akkoord gingen. Er werden crèchebegeleiders gekozen die tijd hadden op het tijdstip dat wij kwamen. Vaak werd er in ons bijzijn een crèchebegeleider gekozen. We zijn van mening dat we een goede afspiegeling van de populatie hebben geïnterviewd. We hebben zowel crèchebegeleiders van verschillende groepen als crèchehoofden betrokken in de interviews.

3.1.3 Non-respons

In totaal is er één crèche geheel uitgevallen. Eén crèche heeft aangegeven niet mee te willen werken aan het onderzoek, omdat het als vervelend wordt ervaren steeds benaderd te worden en mee te werken aan onderzoeken waar nooit het resultaat zichtbaar van is geworden. Deze crèche wil niet benaderd worden door stagiaires. In de adressenlijst in de bijlagen zijn de gegevens van deze crèche opgenomen. Er is nadrukkelijk gevraagd door het hoofd van deze crèche om de gegevens te vermelden.

Daarnaast heeft nog één crèche niet kunnen meewerken aan een gestructureerd interview, vanwege tijdsgebrek en te weinig personeel in verband met ziekte- of zwangerschapsverlof.

Tot slot hebben wij 139 enquêtes persoonlijk uitgereikt aan de crèchebegeleider of aan het hoofd van een crèche. In totaal zijn er op de geïnventariseerde crèches 139 crèchebegeleiders werkzaam. Wij hebben van de 139 enquêtes er 121 ingevuld teruggekregen.

3.2. Onderzoeksontwerp

In dit praktijkgerichte onderzoek hebben wij allereerst kwalitatief onderzoek gedaan door middel van het uitvoeren van observaties en gestructureerde interviews met crèchebegeleiders. Daarnaast hebben wij door middel van een survey- onderzoek ook kwantitatief onderzoek gedaan.

Het verschil tussen het survey- onderzoek en de observaties en gestructureerde interviews is dat wij bij het survey- onderzoek frequenties hebben beschreven. Het survey- onderzoek bestaat daarom voor het grootste gedeelte uit gesloten vragen. De observaties en gestructureerde interviews zijn gericht op het verkrijgen van betrouwbare informatie over wat er leeft onder de crèchebegeleiders op de verschillende crèches.

3.2.1 Observatie

Wij waren nog niet eerder in Suriname geweest en konden ons hierdoor geen beeld vormen van de crèches in de achterstandswijken Abrabroki, Latour en Marowijne-Flora. Wij wilden voor onze eigen beeldvorming daarom allereerst een zestal observaties gaan doen. Deze observaties hadden tot doel een algemeen beeld te krijgen van de crèche, de verschillende ruimtes, de middelen, de begeleiders en het niveau van opleiding. De observaties hadden dus een explorerend onderzoeks karakter. Vanwege het feit dat de observaties veel tijd in beslag nemen, omdat wij op de crèches twee tot drie uren hebben geobserveerd, hebben wij er voor gekozen om in elke wijk één particuliere en één overheidscrèche te observeren. Wij wilden een beeld krijgen van de verschillen tussen deze twee meest voorkomende vormen van crèches in de drie wijken. Wij hebben vervolgens op alle crèches dezelfde zaken geobserveerd en wij hebben onze waarnemingen en indrukken vastgelegd in een zestal observatieverslagen. Dit met als doel dat wij de verschillen tussen de twee verschillende vormen van deze crèches inzichtelijk kregen en zo ook om te kunnen vergelijken hoeveel verschil er tussen de crèches bestaat. Met de kennis die wij hebben opgedaan tijdens de observaties zijn wij vervolgens aan de slag gegaan met het opstellen van enquêtevragen en interviewvragen. Doordat wij bijvoorbeeld inzicht hadden gekregen in de beschikbare tijd en het niveau van opleiding van de crèchebegeleiders, waren wij uiteindelijk in staat om een enquête op te stellen passend bij het niveau van de crèchebegeleiders en hun beschikbare tijd voor het invullen. Wij hebben een enquête en interviewvragen opgesteld die wij konden gaan toepassen en hanteren op alle verschillende vormen van crèches.

3.2.2 Gestructureerde interviews

Om meer inzicht te krijgen in de beleving, motivatie en behoeften van de crèchebegeleiders hebben wij ervoor gekozen om op de crèches die bereid waren om mee te werken aan een interview er één af te nemen. Aangezien de onderzoekspopulatie te groot was om binnen de voor ons vastgestelde periode van 4 maanden op alle crèches een interview af te nemen bij alle crèchebegeleiders, hebben wij ervoor gekozen om op elke crèche één crèchebegeleider te interviewen.

We hebben de interviews één op één afgenomen. Dit omdat wij tijdens het uitvoeren van de observaties hadden ervaren dat de crèchebegeleiders het als een grote druk ervoeren als er twee Nederlandse studenten tegelijkertijd kwamen. Een aantal crèchebegeleiders hadden aangegeven zich hierdoor 'overdonderd' te voelen. Om deze reden hebben wij besloten om de crèches te verdelen onder ons tweeën. Tijdens de interviews hebben wij aangegeven dat het ons gaat om wat zij ervaren en dat zij onze adviseurs zijn als het gaat om het opstellen van een ondersteuningprogramma voor de crèchebegeleiders. Dit hebben wij gedaan met als doel de crèchebegeleiders het gevoel te geven dat wij waarde hechten aan hun ervaringen en mening en hen op deze manier te motiveren tot het meewerken aan het interview. Daarnaast hebben wij de crèchebegeleiders regelmatig complimentjes gegeven op hetgeen dat wij positief vonden. Dit met als doel ze een gevoel van waardering te geven. Met een vooraf opgestelde vragenlijst met open en een klein aantal gesloten vragen hebben wij een invulling gegeven aan de interviews.

Hieronder zullen wij een overzicht geven van de interviewvragen en zullen wij motiveren waarom wij de vraag hebben gesteld aan de crèchebegeleiders.

1. *Bij welke crèche bent u werkzaam?:*
Voor onze eigen beeldvorming van belang om te weten.
2. *Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?:*
Om een beeld te krijgen van de ervaring van de crèchebegeleider.
3. *Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?:*
Om een beeld te krijgen van het opleidings- en/of ervaringsniveau van de crèchebegeleider.
4. *Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?:*
Om inzicht te krijgen welke aspecten van de opvoeding de crèchebegeleider plaatst onder het verzorgen van het kind.
5. *Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?:*
Om inzicht te krijgen welke aspecten van de opvoeding de crèchebegeleider plaatst onder het begeleiden van het kind.
6. *Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?:*
Om te achterhalen of de crèchebegeleider ervan op de hoogte is wat de crèche belangrijk vindt waar aandacht aan besteed wordt in de opvoeding van de kinderen en hoe hier invulling aan wordt gegeven.
7. *Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?:*
Om inzicht te krijgen in waar de crèchebegeleider zelf waarde aan hecht in het opvoeden van de kinderen en of dit overeenkomt met wat de crèche belangrijk vindt.
8. *Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?:*
Om inzicht te krijgen in welke waarden en normen de kinderen wordt meegegeven door de crèchebegeleiders.
9. *Op welke manier doet u dat?:*
Om inzicht te krijgen in hoe de crèchebegeleiders de kinderen op de crèche waarden en normen bijbrengen en of dit als doel heeft de ontwikkeling van het kind te stimuleren.
10. *Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?:*
Om te achterhalen of de manier van opvoeden van de kinderen door de crèchebegeleiders beïnvloedt wordt door de hun eigen opvoeding en op welke manier dit terug komt in hun werkzaamheden op de crèche.
11. *Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?:*
Om inzicht te krijgen in de mate van tevredenheid van de crèchebegeleiders of dat zij nog dingen missen en zo ja, wat zij dan missen.
12. *Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?:*
Om inzicht te krijgen in waar de crèchebegeleiders hun voldoening en plezier in hun werk uithalen.
13. *Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?:*
Om inzicht te krijgen in wat de crèchebegeleiders niet leuk of moeilijk vinden in hun werkzaamheden op de crèche.

14. *Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?:*
Om inzicht te krijgen in wat de crèchebegeleiders zelf sterke punten vinden in hun werk en waarom zij zichzelf daar sterk in vinden.
15. *Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?:*
Om inzicht te krijgen in de problemen waar de crèchebegeleiders tegen aan lopen en hoe zij dit ervaren.
16. *Wat zijn de oorzaken hiervan?:*
Om inzicht te krijgen in de oorzaken die de crèchebegeleiders koppelen aan de problemen die zij ervaren.
17. *Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?*
Om inzicht te krijgen in het oplossingsvermogen van de crèchebegeleiders en om een beeld te krijgen van de oplossingen die de crèchebegeleiders nu hanteren voor de problemen die zij tegenkomen.
18. *Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?:*
Om inzicht te krijgen in de ondersteuningsmogelijkheden waar de crèchebegeleiders eventueel gebruik van maken.
19. *Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?:*
Om de mate van behoefte aan ondersteuning inzichtelijk te krijgen en de redenen/motivatie waarom de crèchebegeleiders wel of geen ondersteuning willen ontvangen.
20. *Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?:*
Om inzicht te krijgen in de opvoedingsgebieden waar de crèchebegeleiders opvoedingsondersteuning bij willen ontvangen.
21. *Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc.) En waarom in deze werkvorm?:*
Om inzicht te krijgen in de manier waarop de ondersteuning graag ontvangen wordt door de crèchebegeleiders en de motivatie voor de keuze van die werkvorm.
22. *Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's):*
Om inzicht te krijgen of het belangrijk is wie de opvoedingsondersteuning aanbiedt en geeft en om een beeld te krijgen van wie de crèchebegeleiders acceptabel vinden voor het verkrijgen van ondersteuning.
23. *Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?:*
Om inzicht te krijgen in hoe vaak en hoeveel ondersteuning voor de crèchebegeleiders haalbaar is om aan mee te kunnen werken.
24. *Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?:*
Om inzicht te krijgen in of de locatie waar ondersteuning geboden gaat worden nog belangrijk is en of daar een voorkeur voor bestaat.
25. *In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?:*
Om inzicht te krijgen in of de taal waarin de ondersteuning geboden gaat worden nog belangrijk is en of daar een voorkeur voor bestaat.
26. *Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?:*
Om inzicht te krijgen of het door de crèchebegeleiders als moeilijk ervaren wordt om toe te geven dat er ondersteuning nodig is bij de uitvoering van de werkzaamheden op de crèche.
27. *Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?:*
Om inzicht te krijgen of de crèchebegeleiders er van op de hoogte zijn waar zij nu ondersteuning kunnen ontvangen en of zij daar mogelijk gebruik van maken.
28. *Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?:*
Om inzicht te krijgen of de crèchebegeleiders elkaar ook ondersteuning bieden en op welke manier zij dat eventueel doen.
29. *Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?:*
Om in beeld te krijgen hoeveel crèchebegeleiders de Stichting PCOS kennen en op welke manier zij eventueel met Stichting PCOS in contact zijn geweest.

3.2.3 Survey- onderzoek

Om meer inzicht te krijgen in de kennis, mening, houding en behoeften van de crèchebegeleiders hebben wij er voor gekozen om alle crèches die wij hebben geïnventariseerd te benaderen met de vraag of zij wilden deelnemen aan het survey- onderzoek. Vanwege het tijdsgebrek om alle enquêtes persoonlijk af te nemen hebben wij op sommige crèches de enquêtes uitgereikt aan de crèchebegeleiders wanneer wij een interview af gingen nemen op de crèche. Gedurende de tijd dat wij

bezig waren met het afnemen van het interview konden de andere crèchebegeleiders de enquête invullen. Vanwege het tijdsgebrek van de crèchebegeleiders of de afwezigheid van een aantal crèchebegeleiders werd ons regelmatig door het hoofd van de crèche gevraagd of wij een aantal dagen later konden terugkomen om de enquêtes op te halen. Dit met als reden dat alle crèchebegeleiders van de crèche de mogelijkheid kregen om een enquête in te vullen. Dit hebben wij in deze situaties gedaan. Wanneer door de crèchebegeleiders werd aangegeven dat zij vragen niet begrepen dan hebben wij bij terugkomst de tijd genomen om de enquêtevragen toe te lichten en nader uit te leggen. In de bijlagen van deze onderzoeksrapportage is een blanco enquête opgenomen.

3.3 Meetinstrumenten

Om een antwoord te kunnen geven op de hoofdvraag hebben wij gebruik gemaakt van de middelen observatie, gestructureerde interviews en een survey- onderzoek. Hieronder zullen wij ingaan op deze verschillende middelen. Daarnaast zullen wij de deelvragen operationaliseren en vertalen naar variabelen.

3.3.1 Operationalisatie deelvragen

Wij zullen hieronder de deelvragen vertalen naar variabelen, in dit geval de enquêtevragen. Wij zullen aangegeven welke enquêtevragen er horen onder de verschillende deelvragen. Verder zullen wij ook vermelden welke gestructureerde interviewvragen wij kunnen gaan gebruiken voor het beantwoorden van de deelvragen. Dit om hier inzicht in te bieden. Wij kunnen bij de gestructureerde interviews niet operationaliseren, omdat het hierbij gaat om de beleavingswereld van de crèchebegeleiders.

1. Tegen welke opvoedingsproblemen lopen de crèchebegeleiders in hun werk aan?

- Opvoedingsproblemen: werkzaamheden of taken waarbij de crèchebegeleiders moeilijkheden ervaren op gebied van het uitvoeren van of het nemen van verantwoordelijkheden ten aanzien van de basisactiviteiten, maatregelen en voorzieningen (eten, drinken, veiligheid, hygiëne, structuur), die tot doel hebben om de ontwikkeling van het kind te stimuleren.
- Crèchebegeleiders: medewerkers die op een crèche werkzaam zijn en in hun werk het kind in de leeftijd van 0 tot 4 jaar oud ondersteunen in de ontwikkeling van het kind.
- Werk: de werkzaamheden, taken en verantwoordelijkheden die de crèchebegeleiders hebben op de crèche.

Bij deze deelvraag horen de volgende enquêtevragen: 9 en 13.

Verder vallen de volgende vragen uit het gestructureerde interview hieronder: 11, 13, 15, en 16.

Vanuit een eerder uitgevoerd onderzoek voor Stichting PCOS naar de behoeften van opvoedingsondersteuning onder ouders in Paramaribo en vanuit veldwerk van de stichting is niet alleen gebleken dat ouders opvoedingsondersteuning nodig hebben, maar ook crèchebegeleiders. Deze secundaire opvoeders, die zelf vaak ook een gezin met kinderen hebben en dus ook ouder zijn, zijn een doelgroep waarvan nog onduidelijk is tegen welke opvoedingsproblemen zij aanlopen. Hebben ze bijvoorbeeld moeite met het aanbieden van structuur of met het spelen met kinderen? Om inzicht te krijgen tegen welke opvoedingsproblemen de crèchebegeleiders in hun werkzaamheden aanlopen, was het van belang om dit in beeld te krijgen. Als hier inzicht in is, dan kan dit meegenomen worden in het aanbieden van opvoedingsondersteuning aan de crèchebegeleiders.

2. Met welke methodieken, methoden en middelen werken de crèchebegeleiders?

- Methodiek: een samenhangend geheel van ideeën omtrent juiste en mogelijk vruchtbare handelswijzen binnen een beroep.⁶
- Methode: een gesystematiseerde werkwijze die gebruikt wordt om een van te voren bepaald doel te bereiken.⁷
- Middel: datgene wat men aanwendt om een doel te bereiken.⁸
- Crèchebegeleiders: medewerkers die op een crèche werkzaam zijn en in hun werk kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar oud ondersteunen in hun ontwikkeling.

⁶ D. Behrend – 'Muzisch agogische methodiek: een handleiding', Uitgeverij Coutinho, Bussum, 2000, vierde druk.

⁷ D. Behrend – 'Muzisch agogische methodiek: een handleiding', Uitgeverij Coutinho, Bussum, 2000, vierde druk.

⁸ www.vandale.nl

Bij deze deelvraag horen geen specifieke enquêtevragen, omdat we de enquête wilden richten op de vraag of er behoefte is aan opvoedingsondersteuning. Wij beantwoorden deze deelvraag vanuit de observaties die wij hebben uitgevoerd op de crèches. Verder vallen de volgende vragen uit het gestructureerde interview hieronder: 8 en 9.

Stichting PCOS heeft nog geen inzicht in de methodieken, methoden en middelen waarmee de crèchebegeleiders op de crèches werken. Door hier inzicht in te bieden, kan er in het ondersteuningsprogramma eventueel mee verder gewerkt worden of aandacht aan besteed worden, zodat hierdoor een aanpak gehanteerd kan worden, die aansluit bij de bestaande werkwijzen van de crèchebegeleiders.

3. Wat doen de crèchebegeleiders om hun opvoedingsproblemen op te lossen?

- Crèchebegeleiders: medewerkers die op een crèche werkzaam zijn en in hun werk kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar oud ondersteunen in hun ontwikkeling.
- Opvoedingsproblemen: werkzaamheden of taken waarbij de crèchebegeleiders moeilijkheden ervaren op gebied van het uitvoeren van of het nemen van verantwoordelijkheden ten aanzien van de basisactiviteiten, maatregelen en voorzieningen (eten, drinken, veiligheid, hygiëne, structuur), die tot doel hebben om de ontwikkeling van het kind te stimuleren.
- Oplossen: een probleem dermate verhelpen zodat de omgeving er geen last meer aan ondervindt.

Bij deze deelvraag horen geen specifieke enquêtevragen. Wij beantwoorden deze vraag met behulp van de volgende vragen uit het gestructureerde interview: 17 en 28.

Stichting PCOS heeft inzicht in hoe de crèchebegeleiders nu omgaan met de opvoedingsproblemen die zij tegenkomen. Zij hebben geen beeld van eventuele andere ondersteuningsmogelijkheden waar de crèchebegeleiders gebruik van maken. Het kan belangrijk zijn deze kennis mee te nemen in het ondersteuningsprogramma voor de crèchebegeleiders, zodat hier eventueel bij aangesloten kan worden of zodat eventueel verder aandacht besteed kan worden aan de oplossingen die de crèchebegeleiders nu toepassen om de opvoedingsproblemen die zij tegenkomen te verhelpen.

4. Hoe willen de crèchebegeleiders ondersteuning ontvangen van Stichting PCOS?

- Crèchebegeleiders: medewerkers die op een crèche werkzaam zijn en in hun werk kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar oud ondersteunen in hun ontwikkeling.
- Ondersteuning: steun of bijstand.⁹
- Stichting PCOS: Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname, een niet-gouvernementele organisatie.

Bij deze deelvraag horen de volgende enquêtevragen: 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17 en 18. Verder vallen de volgende vragen uit het gestructureerde interview hieronder: 18,19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26.

Nadat is vastgesteld tegen welke opvoedingsproblemen de crèchebegeleiders aanlopen en hoe zij deze nu oplossen, was het zaak om te achterhalen of, hoe en in welke werkvorm de crèchebegeleiders de ondersteuning bij de opvoeding van de kinderen zouden willen ontvangen. Deze informatie kan worden meegenomen in het opstellen van een ondersteuningsprogramma, zodat aangesloten kan worden bij de behoeften van de crèchebegeleiders.

5. Welke middelen zet Stichting PCOS nu in om de crèches te begeleiden?

- Middel: datgene wat men aanwendt om een doel te bereiken.¹⁰
- Stichting PCOS: Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname, een niet-gouvernementele organisatie.
- Crèches: een voorziening in apart gebouw dat alleen voor de opvang van kinderen is bestemd, waar tegen vergoeding vijf of meer kinderen uit verschillende gezinnen en huishoudens in de leeftijd van 0 tot 4 jaar dagelijks gedurende een aantal uren van de dag

⁹ www.vandale.nl

¹⁰ www.vandale.nl

onder leiding verblijven, worden verzorgd en worden begeleid in het stimuleren van hun ontwikkeling.¹¹

- Begeleiden: bieden van ondersteuning, bijstand, structuur, scheppen en bevorderen van een veilig leef- en werkklimaat, adviseren en voorlichten.¹²

Bij deze deelvraag hoort de enquêtevraag 19. Verder valt uit het gestructureerde interview vraag 29 hieronder. Deze vragen achterhalen of de crèchebegeleiders Stichting PCOS en hun werkzaamheden kennen.

Het is belangrijk om de bestaande middelen die Stichting PCOS nu inzet om de crèches te begeleiden te evalueren en mee te nemen. Kennen de crèches Stichting PCOS en zo ja, op welke manier en waarvan kennen zij Stichting PCOS. Hierdoor kan de bekendheid van de Stichting PCOS in kaart gebracht worden. Daarnaast kan er in kaart gebracht worden of de middelen die Stichting PCOS nu inzet voldoende zijn om de crèches in de toekomst ook te ondersteunen.

6. Welke middelen kan Stichting PCOS nog inzetten om de crèches te ondersteunen?

- Middel: datgene wat men aanwendt om een doel te bereiken.¹³
- Stichting PCOS: Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname, een niet-gouvernementele organisatie.
- Crèches: een voorziening in apart gebouw dat alleen voor de opvang van kinderen is bestemd, waar tegen vergoeding vijf of meer kinderen uit verschillende gezinnen en huishoudens in de leeftijd van 0 tot 4 jaar dagelijks gedurende een aantal uren van de dag onder leiding verblijven, worden verzorgd en worden begeleid in het stimuleren van hun ontwikkeling.¹⁴
- Ondersteunen: steun of bijstand.¹⁵

Bij deze deelvraag hoort de enquêtevraag 14. Verder valt uit het gestructureerde interview vraag 21 hieronder.

Nadat in kaart is gebracht tegen welke opvoedingsproblemen de crèchebegeleiders aanlopen, welke behoeften zij hebben ten aanzien van opvoedingsondersteuning en of de middelen die Stichting PCOS nu inzet om deze doelgroep te begeleiden voldoende zijn, was het belangrijk om in kaart te brengen welke middelen Stichting PCOS nog meer in kan gaan zetten om de crèches te ondersteunen.

Onder de verschillende deelvragen zijn niet alle enquêtevragen en gestructureerde interviewvragen opgenomen. De overige enquêtevragen hebben als doel inzicht te geven in leeftijd, afkomst, eigen leefomstandigheden, opleidingsniveau en eventueel toekomstige opleidingsplannen van de crèchebegeleiders.

3.3.2 Observatie

Er zijn op zes crèches observaties uitgevoerd. Er is in elke wijk op één overheidscrèche die valt onder Stichting Beheer en Exploratie Crèches geobserveerd en daarnaast is er in elke wijk op één particuliere crèche geobserveerd.

3.3.3 Gestructureerde interviews

In totaal zijn er op 22 crèches, van de in totaal 24 crèches gestructureerde interviews afgenomen. Na het afnemen van de interviews ontdekten wij dat er door verschillende crèchebegeleiders op vele vragen soortgelijke antwoorden werden gegeven op vragen. Hieruit blijkt dat er op veel crèches tegen dezelfde problemen wordt aangelopen of dat de crèchebegeleiders dezelfde meningen en ervaringen delen.

¹¹ Onderzoeksrapportage Stichting Klimop, augustus 2001

¹² D. Behrend – 'Muzisch agogische methodiek: een handleiding', Uitgeverij Coutinho, Bussum, 2000, vierde druk.

¹³ www.vandale.nl

¹⁴ Onderzoeksrapportage Stichting Klimop, augustus 2001

¹⁵ www.vandale.nl

Een kwalitatief onderzoek is over het algemeen minder goed te generaliseren naar de gehele onderzoeksgroep, dan bijvoorbeeld een survey- onderzoek. Op basis van de resultaten van de gestructureerde interviews kunnen wij alleen een indicatie geven van de problemen van de crèchebegeleiders, ten aanzien van de opvoeding van de kinderen op de crèche.

Er is voor de vragenlijst voor de gestructureerde interviews gekozen voor een face-to-face interview met een crèchebegeleider, omdat naar onze mening deze methode zich goed leent voor het meten van attitudes en meningen. Er is gekozen voor een vooraf opgestelde vragenlijst, zodat uit elke interview dezelfde informatie gehaald kon worden. Hierbij willen wij wel opmerken dat het vanwege de face-to-face interviews mogelijk was om verduidelijking te vragen indien nodig, zowel voor de crèchebegeleider als de interviewer.

3.3.4 Survey- onderzoek

Bij het uitreiken van de enquêtes hebben wij aan de crèchebegeleiders of het hoofd van de crèche een mondelinge toelichting gegeven over het doel van het onderzoek. Daarbij hebben wij ook aangegeven dat de gegevens anoniem blijven. Dit hebben wij gedaan met als doel het aantal sociaal-wenselijke antwoorden te verkleinen. Aangezien de crèchebegeleiders de enquêtes niet altijd in het bijzijn van ons hebben ingevuld, is de invloed van ons minimaal geweest. Alleen wanneer er vragen waren over de vragen in de enquête, dan gaven wij daar een toelichting op of een uitleg over. Wij waren dus niet fysiek aanwezig bij het invullen van de enquêtes, waardoor de anonimiteit vergroot werd. Een keerzijde is dat wij hierdoor geen inzicht hadden in wie de vragen had ingevuld. Het hoofd of andere begeleiders kunnen hierdoor van invloed zijn geweest op de antwoorden die zijn ingevuld bij de vragen.

Om een representatief resultaat te krijgen uit het survey- onderzoek waren wij van mening dat 90% van de enquêtes volledig ingevuld terug moest komen om de resultaten te kunnen generaliseren. Met een gemiddelde afwijking van 5% naar boven of naar beneden. Wij hebben voor dit percentage gekozen, omdat hier geen duidelijke richtlijnen over bestaan en wij van mening zijn dat we bij dit percentage kunt generaliseren voor de gehele populatie. Voor het onderzoek houdt dit in dat van de in totaal 139 enquêtes er in totaal 125 enquêtes volledig ingevuld terug moesten komen. De aanvankelijk respons bestond uit 121 enquêtes. Er zijn uiteindelijk 122 enquêtes volledig ingevuld terug gekomen. De uiteindelijke respons, ook wel de netto steekproef genoemd, bestond dus uit 122 enquêtes. Onder volledig ingevuld verstaan wij dat er geen vragen zijn overgeslagen. De overige enquêtes waren niet bruikbaar, aangezien er één of enkele vragen niet waren ingevuld.

De resultaten kunnen voor 87% gegeneraliseerd worden over de crèchebegeleiders die werkzaam zijn op de crèches die zijn opgenomen in de adressenlijst in de bijlagen van deze rapportage. Het gaat hierbij alleen op de crèches in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne- Flora.

Het uitgevoerde kwantitatieve onderzoek door middel van het survey- onderzoek schets hierdoor een representatief beeld van de behoeften aan opvoedingsondersteuning van de crèchebegeleiders en in welke werkvormen de crèchebegeleiders de ondersteuning willen ontvangen.

3.4 Analysemethoden

In de volgende paragrafen gaan we in op de gebruikte analysemethoden die we gebruikt hebben om de gegevens te verwerken en te beschrijven. We gaan na welke methoden we hebben gebruikt.

3.4.1 Observatie

Van de zes observaties hebben we observatieverslagen geschreven aan de hand van een aantal vaste punten, bijvoorbeeld de ruimte, het personeel, de middelen, het opleidingsniveau van de crèchebegeleiders etc. We hebben dit gedaan, zodat we uit elke observatie dezelfde informatie konden trekken. Aan de hand van deze observatieverslagen hebben wij vervolgens de interview- en enquêtevragen opgesteld. Daarnaast hebben we deze observatieverslagen gebruikt voor het beantwoorden van de deelvragen en de hoofdvraag.

3.4.2 Gestructureerde interviews

De gestructureerde interviews hebben we uitgewerkt en toegevoegd aan het onderzoeksrapport. Ook de informatie die we uit deze interviews hebben gehaald, hebben we gebruikt bij het beantwoorden van de deelvragen en de hoofdvraag.

3.4.3 Survey- onderzoek

Na het afnemen van alle enquêtes hebben wij de ingevulde enquêtes gecontroleerd op volledigheid. Vervolgens hebben wij de gegevens van de volledig ingevulde enquêtes ingevoerd in tabellen in het programma 'Excel' van Microsoft Office 2007. Van deze tabellen hebben we vervolgens cirkeldiagrammen gemaakt met daarbij de percentages van de antwoorden.

Voor de vragen in de enquête geldt dat een aantal variabelen van nominaal niveau zijn, waarbij de crèchebegeleider een keuze kon maken uit diverse antwoordcategorieën die geen rangorde vertonen. Daarnaast waren een aantal variabelen van dichotoom niveau. Er zijn een aantal vragen opgenomen waar meerdere antwoorden aangekruist konden worden.

Hieronder zullen we per vraag uitwerken hoe we de antwoorden verwerkt hebben. Bij sommige vragen hebben we gebruik gemaakt van verschillende categorieën, dit omdat er hierdoor een duidelijker beeld ontstaat van de resultaten.

1. *In welke wijk staat de crèche waar u werkt?*

Deze vraag hebben we niet verwerkt, omdat we geen onderscheid maken tussen de wijken. We hebben deze vraag opgenomen in het onderzoek voor onze eigen beeldvorming. Zodat wij zelf zicht konden houden op de voortgang van de afgenomen enquêtes in de verschillende wijken.

2. *Wat is uw leeftijd?*

Deze vraag hebben we gecategoriseerd in verschillende leeftijdsgroepen. We hebben de volgende groepsindeling gemaakt: < 20 jaar; 20-30 jaar; 30-40 jaar; 40-50 jaar; 50-60 jaar en > 60 jaar.

3. *Wat is uw afkomst?*

Bij deze vraag konden de respondenten een keuze maken uit verschillende afkomsten. Wanneer er twee afkomsten aangekruist waren hebben we ze als "gemengd" verwerkt. Er zijn geen enquêtes terug gekomen waar de optie "anders, namelijk..." is ingevuld, dit hebben we dus ook niet apart verwerkt.

4. *Heeft u zelf kinderen?*

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: nee; ja, 1 kind; ja, 2 kinderen; ja, 3 kinderen en ja, 4 of meer kinderen. Hierdoor hebben we een vrij gedetailleerd beeld gekregen van het aantal kinderen dat de begeleiders zelf hebben.

5. *Hoeveel jaar bent u in dienst bij de crèche?*

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: < 1 jaar; 1-5 jaar; 5-10 jaar; 10-15 jaar; 15-20 jaar; 20-25 jaar en > 25 jaar.

6. *Op welke groep werkt u voornamelijk?*

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: 0-1 jaar, 1-2 jaar, 2-3 jaar, 3-4 jaar en op verschillende groepen. Wanneer er twee groepen waren aangekruist, hebben we het verwerkt onder "verschillende groepen".

7. *Welke opleiding(en) heeft u gedaan?*

Bij de antwoorden op deze vraag hebben we gekeken of er aan het werken op de crèche gerelateerde opleidingen zijn gevolgd. De opleidingen en trainingen die gevolgd kunnen worden bij Stichting Klimop of Stichting Tana vallen hieronder. We hebben in de verwerking gebruikt gemaakt van de categorieën "ja" of "nee". We geven in de resultaten dus geen antwoord op "welke" opleidingen de crèchebegeleiders hebben gevolgd. De reden hiervoor is dat het aantal opleidingen dat genoemd werd te breed was om te verwerken in de resultaten.

8. Bent u van plan om in de toekomst een opleiding te gaan volgen?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in "ja" of "nee". Voor onze eigen beeldvorming hebben we bij de antwoordmogelijkheid "ja" gevraagd aan welke opleiding eventueel gedacht wordt. Deze antwoorden hebben wij niet verwerkt, maar nemen we mee in de beantwoording van de deelvragen en de hoofdvraag van het onderzoek.

9. Heeft u wel eens moeite met het verzorgen en begeleiden van de kinderen op de crèche?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in "ja" of "nee".

10. Zou u ondersteuning bij het verzorgen en begeleiden van de kinderen willen krijgen?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in "ja" of "nee".

11. Waarom wilt u geen ondersteuning bij het verzorgen en begeleiden van de kinderen krijgen?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: geen moeite, alles gaat prima; geen ondersteuning van anderen nodig; slechte ervaring met ondersteuning van anderen en ik denk niet dat ondersteuning helpt.

12. Waarbij wilt u ondersteuning krijgen in het verzorgen en begeleiden van de kinderen?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: voeding; aanbrengen van regels en programma's (structuur); omgaan met kinderen die ruzie hebben of (bek)vechten; omgaan met kinderen die niet goed luisteren; praten met een kind; luisteren naar een kind; spelen met een kind; zindelijkheid krijgen van een kind; het aanleren van persoonlijke hygiëne; krijgen/behouden van de aandacht van een kind; praten met de ouder van een kind; verdelen van aandacht tussen de kinderen; omgaan met een kind dat een beetje traag is en geen voorkeur. "omgaan met een kind dat een beetje traag is" is een antwoord dat is ingevuld bij de antwoordmogelijkheid "anders, namelijk...". Deze hebben we daarom opgenomen in de verwerking van de resultaten. Wanneer alle bovenstaande antwoordmogelijkheden waren aangekruist, dan hebben wij deze verwerkt onder de antwoordcategorie "geen voorkeur".

13. Waarom vindt u het soms moeilijk om de kinderen te verzorgen en te begeleiden?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: ik heb te veel taken; ik ben verantwoordelijk voor te veel kinderen; ik heb te weinig materialen; ik ben ongeduldig; ik heb van alles geprobeerd, maar ik weet niet hoe het anders kan; de kinderen luisteren niet altijd; door de problemen die de kinderen thuis hebben; te weinig personeel; het is niet moeilijk en zeg ik liever niet. Oorspronkelijk liep onze lijst maar tot "de kinderen luisteren niet". De vier categorieën die hierop volgen zijn later toegevoegd uit het "anders, namelijk..." antwoord.

14. Hoe wilt u de ondersteuning in het verzorgen en begeleiden van de kinderen ontvangen?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: via persoonlijke gesprekken; via cursussen/trainingen; via workshops; via een praatgroep met medecollega's; via themabijeenkomsten; via folders met tips; via een maandkrant; via informatiebeurzen en geen voorkeur. Deze laatste categorie is voortgekomen uit de antwoordmogelijkheid "anders, namelijk...".

15. Hoe vaak wilt u informatie of ondersteuning ontvangen?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: 1 keer per week; 1 keer per maand; 1 keer per 3 maanden; 1 keer per half jaar en 1 keer per jaar.

16. Waar wilt u de informatie of ondersteuning ontvangen?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: op de crèche en op een school in de buurt. De volgende vijf categorieën zijn voortgekomen uit de antwoordmogelijkheid "anders, namelijk...": buiten de stad; via schriftelijk materiaal; thuis; op een andere locatie en geen voorkeur.

17. Op welk tijdstip wilt u de informatie of ondersteuning ontvangen?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: tijdens werktijd; 's avonds, na werktijd en in het weekend. Hieraan hebben we de categorie "geen voorkeur" toegevoegd, nadat crèchebegeleiders dit erbij geschreven hadden.

18. In welke taal wilt u de ondersteuning in het verzorgen en begeleiden van de kinderen ontvangen?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: Nederlands en Sranan Tongo. Ook aan deze vraag hebben we een categorie toegevoegd, namelijk de categorie: beide/geen voorkeur. Sommige crèchebegeleiders hadden namelijk beide antwoordmogelijkheden aangekruist.

19. Kent u Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname (Stichting PCOS)?

De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd in de volgende groepen: “ja” of “nee”.

3.5 Fasering van het onderzoek

Het praktijkgerichte onderzoek heeft een aantal fasen doorlopen. Hieronder zullen wij de verschillende fasen kort toelichten.

❖ *Inventarisatie van bestaande registratielijsten van crèches.*

Voor de inventarisatie van de bestaande registratielijsten hebben wij met Stichting PCOS, Stichting Klimop, Stichting Beheer en Exploratie Crèches, Stichting Crèches in Suriname, het Ministerie van Volkshuisvesting en Sociale Zaken, Bureau Openbare Gezondheidszorg en Pro Health overlegd. Na de inventarisatie van de lijsten bleken er grote verschillen te bestaan tussen de gegevens. Wij zijn alle gegevens van de crèches in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne- Flora nagegaan. De juiste gegevens hebben wij vervolgens opgenomen in een eigen samengestelde adressenlijst (zie de bijlagen van deze onderzoeksrapportage). Met deze adressenlijst hebben wij vervolgens gewerkt. Verder zijn we tijdens het veldwerk van het onderzoek verschillende crèches tegengekomen die niet voorkwamen op de adressenlijsten die wij hadden. Ook deze crèches hebben wij benaderd en meegenomen in het onderzoek. We hebben dus geprobeerd om alle crèches uit de wijken mee te nemen, maar dit kunnen wij niet met 100% zekerheid zeggen, omdat niet alle crèches geregistreerd staan. De crèches die vermeld zijn op de adressenlijst zijn betrokken geweest bij ons praktijkgerichte onderzoek.

❖ *Inventariseren van informatie uit eerder gedaan onderzoek op crèches en op het gebied van opvoedingsondersteuning door medewerkers of stagiaires van Stichting PCOS.*

Er bleek al eerder onderzoek gedaan te zijn op crèches in verschillende wijken in Paramaribo. Daarnaast was er onder de doelgroep ouders al onderzoek uitgevoerd naar hun behoeften aan opvoedingsondersteuning. Deze bestaande informatie hebben wij bestudeerd en de kennis die wij hierdoor hebben opgedaan, hebben wij ingezet bij het ontwikkelen van de meetinstrumenten voor ons onderzoek.

❖ *Ontwikkelen van de meetinstrumenten.*

Voor het onderzoek hebben wij drie meetinstrumenten opgezet;

- Observaties op een zestal crèches (één overheidscrèche en één particuliere crèche in elke wijk): aan de hand van observatiepunten.
- Gestructureerde interviews: een vragenlijst met 29 vragen.
- Enquêtes: met 19 vragen, 18 gesloten vragen en 1 open vraag.

Nadat de meetinstrumenten waren ontwikkeld hebben wij ze voor goedkeuring en feedback naar Rita Day en Vanda Koorndijk- Kernizan gestuurd. Daarnaast hebben wij onze docent- begeleider in Nederland, Han Dekker, ook benaderd voor feedback. De feedback op de ontwikkelde meetinstrumenten hebben wij verwerkt en daarna zijn de definitieve meetinstrumenten opgesteld.

❖ *Selecteren en benaderen van de crèches.*

Stichting Beheer en Exploratie Crèches is benaderd met de vraag om voor ons afspraken te maken op een drietal overheidscrèches, in elke wijk één, voor een meeloop- en observatie ochtend of middag. Vervolgens hebben wij één van onze medestudenten benaderd met de vraag om van de adressenlijst uit elke wijk één particuliere crèche te selecteren, met als doel mee te lopen en te observeren. Wij hebben vervolgens zelf contact gelegd met deze geselecteerde crèches om een afspraak te maken.

Na het uitvoeren van de observaties hebben wij telefonisch contact gelegd met alle crèches, die op onze geïnventariseerde adressenlijst zijn opgenomen. Wij hebben op elke crèche het hoofd of het onderhoofd voorgelicht over het onderzoek. Vervolgens hebben wij met hen gelijk een afspraak gemaakt om langs te komen voor een interview en het afgeven van de enquêtes. De hoofden van

de crèches hebben de crèchebegeleiders voor de gestructureerde interviews geselecteerd. Alle afgenomen interview hebben wij schriftelijk uitgewerkt.

❖ *Uitvoeren onderzoek.*

Als eerste hebben wij de observaties uitgevoerd. Van elke observatie hebben wij een observatieverslag geschreven. Vervolgens zijn wij per wijk de enquêtes en interviews gaan uitvoeren. Wij hebben allereerst in de wijk Marowijne-Flora het onderzoek uitgevoerd. Vervolgens hebben wij in de wijk Abrabroki en tot slot in de wijk Latour het onderzoek uitgevoerd.

Het veldwerk heeft van week 41 tot week 49 geduurd. De observaties besloegen ongeveer 3 uur per observatie. Een interview met een crèchebegeleider duurde gemiddeld 60 minuten. De enquêtes werden afgegeven en binnen een week, in overleg met het hoofd van de crèche weer opgehaald.

❖ *Verwerken onderzoeksgegevens.*

Nadat het gehele praktijkgerichte onderzoek was uitgevoerd in de drie wijken hebben wij allereerst de enquêtes gecontroleerd op volledigheid. Vervolgens hebben wij de onderzoeksgegevens verwerkt in het programma 'Excel' van Microsoft Office 2007.

De gegevens die zijn voortgekomen uit de gestructureerde interviews hebben wij vastgelegd in een schriftelijk uitwerking. De uitwerking van de interviews hebben wij opgenomen in de bijlagen van deze onderzoeksrapportage. Verder hebben van de observaties een observatieverslag gemaakt. Ook deze schriftelijke verslagen zijn opgenomen in de bijlagen van dit onderzoeksrapportage.

Hoofdstuk 4 Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk zullen we de uitkomsten van het survey- onderzoek en de gestructureerde interviews beschrijven. Dit zullen we doen aan de hand van een omschrijving van de respondenten, een omschrijving van de opvoedingsproblemen en opvoedingsondersteuningsbehoeften. Daarnaast zullen we een beschrijving geven van de voorkeur naar de werkvorm waarin de ondersteuning geboden kan gaan worden.

4.1 Omschrijving respondenten

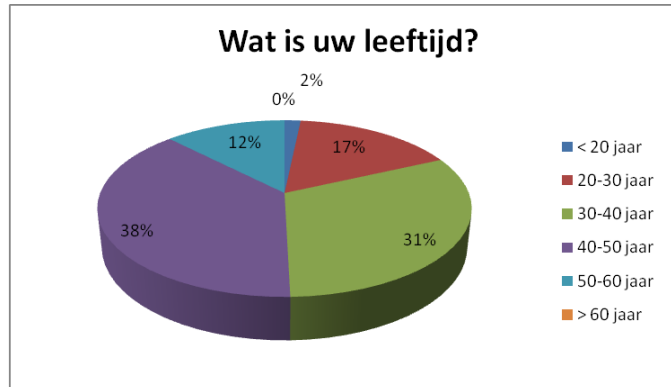
Hieronder zullen wij een algemene omschrijving geven van de respondenten en geïnterviewden die hebben deelgenomen aan ons onderzoek. Dit doen wij aan de hand van de volgende vragen uit de enquête: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 19. Daarnaast zullen wij ook enkele gegevens halen uit de beantwoorde interviewvragen: 2, 3 en 29.

Allereerst willen wij aangeven dat alle respondenten van het vrouwelijke geslacht zijn. Op de crèches hebben wij voor aanvang van het survey- onderzoek nagevraagd of er ook mannelijke crèchebegeleiders werkzaam zijn op de crèche, maar dit was op de crèches die hebben deelgenomen aan dit onderzoek niet het geval.

Hieronder zullen wij ingaan op de volgende gegevens van de respondenten: leeftijd, etnische afkomst, aantal kinderen in de eigen thuissituatie, dienstjaren, groep, opleidingsniveau, plan tot het volgen van een opleiding en de bekendheid met Stichting PCOS.

4.1.1 Leeftijd

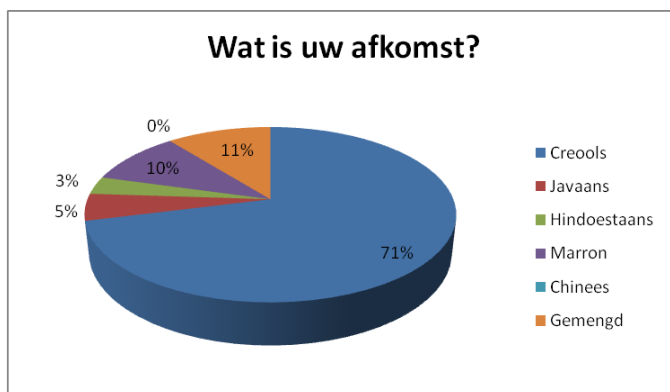
De leeftijden van de respondenten verschillen van jonger dan 20 jaar oud tot 60 jaar oud. Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat de grootste categorie, 38 % van de respondenten, tussen de 40 en 50 jaar oud is (zie tabel 4.1.1).

Tabel 4.1.1

4.1.2 Etnische afkomst

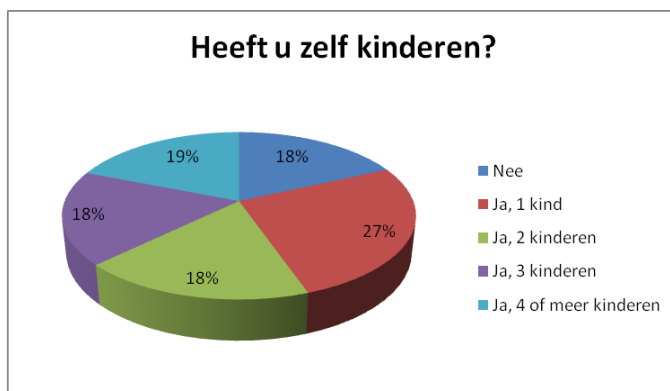
Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is naar voren gekomen dat de grootste categorie, 71% van de respondenten, van Creoolse afkomst is (zie tabel 4.1.2). We hadden in het survey- onderzoek ook de keuzemogelijkheid opgenomen tot de afkomst 'Chinees', maar 0% van de respondenten is van alleen Chinese afkomst.

Tabel 4.1.2

4.1.3 Aantal kinderen in de eigen thuissituatie

Om inzicht te krijgen in het aantal kinderen dat de respondenten, naast het werken op de crèche, in de eigen thuis- en gezinssituatie opvoedt, hebben wij hier in het survey- onderzoek naar gevraagd. Uit de onderzoeksgegevens is naar voren gekomen dat de grootste groep, 27% van de respondenten, in de thuissituatie één kind opvoedt. Daarnaast geeft 18% van de respondenten aan geen kinderen te hebben of op te voeden in de thuissituatie (zie tabel 4.1.3).

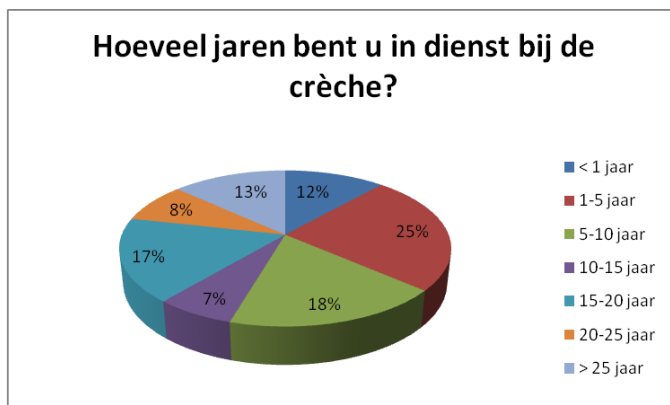

Tabel 4.1.3

4.1.4 Dienstjaren

Om inzicht te krijgen in de werkervaring van de respondenten hebben wij in het survey- onderzoek en in het interview navraag gedaan naar het aantal jaren dat zij werkzaam zijn op de crèche. Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat 25% van de respondenten, 1 tot 5 jaar werkzaam is op de crèche (zie tabel 4.1.4). Dit percentage vormt de grootste groep respondenten. Er is echter een grote spreiding waar te nemen in het aantal dienstjaren van de respondenten. Deze spreiding komt naar ons inziens voort uit de grote spreiding in leeftijd van de respondenten. Uit de interviews is naar voren gekomen dat de meeste crèchebegeleiders op één en dezelfde crèche blijven werken gedurende hun werkcarrière.

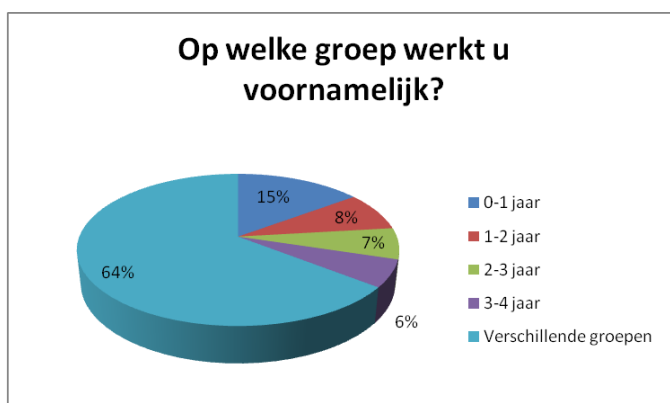
Verder is uit onderzoeksgegevens van de afgenomen interview is nog gebleken dat de meeste geïnterviewden 1 tot 5 jaar werkzaam is op de crèche. Dit resultaat komt dus overeen met de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek.

Tabel 4.1.4

4.1.5 Leeftijdsgroep

Om inzicht te krijgen op welke leeftijdsgroep van een crèche de respondenten werkzaam zijn, hebben wij hier in het survey- onderzoek naar gevraagd. Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat de meeste crèchebegeleiders, 64% van de respondenten, werkzaam is op verschillende leeftijdsgroepen. De meeste respondenten werken dus met kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar en zijn niet specifiek werkzaam op één groep (zie tabel 4.1.5).

Tabel 4.1.5

4.1.6 Opleidingsniveau

Om erachter te kunnen komen of de respondenten een opleiding hebben gevolgd die gerelateerd is aan het werken op een crèche hebben we hier in het survey- onderzoek en in het interview naar gevraagd. Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is naar voren gekomen dat de grootste groep, 68% van de respondenten, een aan het werken op de crèche gerelateerde opleiding heeft gevolgd (zie tabel 4.1.6). Onder deze opleidingen vallen de trainingen en cursussen van Stichting Klimop en Stichting Tana.

Bij het afnemen van de interviews hebben we gevraagd of de geïnterviewden al eerder op een crèche hadden gewerkt. Dit met als reden de werkervaring van de geïnterviewden in beeld te krijgen. Uit de onderzoeksgegevens van de afgenomen interviews is gebleken dat het merendeel van de geïnterviewden nog niet eerder op een crèche hadden gewerkt.

Tabel 4.1.6

4.1.7 Plan tot het volgen van een opleiding

Om inzicht te krijgen in de bereidheid van de respondenten tot het volgen van een opleiding hebben wij daar in het survey- onderzoek naar gevraagd. Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat 68% van de respondenten, in de toekomst een aan het werk gerelateerde opleiding wil gaan volgen (zie tabel 4.1.7). Het is opvallend dat dit percentage even groot is als het aantal respondenten dat al een aan het werk gerelateerde opleiding heeft afgerond. Uit de mogelijkheid om bij vraag 8 in de enquête aan te geven welke opleiding de respondent wil gaan volgen, is gebleken dat het gaat om aanvullende opleidingen die gevolgd kunnen worden bij Stichting Klimop of Stichting Tana. Hieruit zou de conclusie getrokken kunnen worden dat de crèchebegeleiders die al een opleiding hebben gevolgd ook bereid zijn om zich verder te verdiepen in het werk.

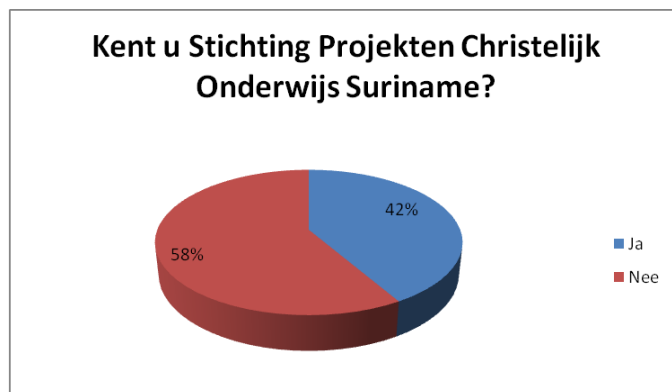

Tabel 4.1.7

4.1.8 Bekendheid met Stichting PCOS

Om inzicht te krijgen in de bekendheid van Stichting PCOS onder de respondenten en geïnterviewden hebben wij hier in het survey- onderzoek en in het interview navraag naar gedaan. Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat de meeste responderen, 58% Stichting PCOS niet kent (zie tabel 4.1.8).

Uit de onderzoeksgegevens van de afgenomen interviews is gebleken ook gebleken dat de meeste geïnterviewden Stichting PCOS niet kent. Dit resultaat komt dus overeen met de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek.

Tabel 4.1.8

4.2 Opvoedingsproblemen

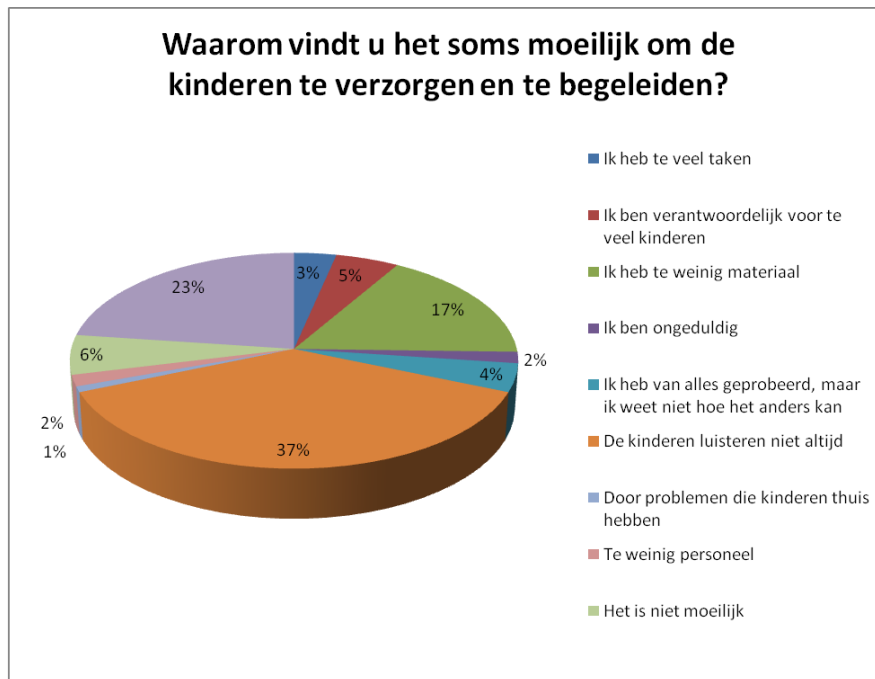
In het survey- onderzoek hebben we de vraag gesteld waarom de respondenten het soms moeilijk vinden om de kinderen te verzorgen en te begeleiden. Uit deze vraag kwam naar voren dat 37% van de respondenten vindt dat de kinderen niet altijd luisteren. Daarnaast geeft 23% van de respondenten liever geen mening en 17% van de respondenten wijdt het aan een te kort aan materialen. Een klein percentage, in totaal 6%, van de respondenten zoekt de oorzaak bij zichzelf, omdat ze te ongeduldig zijn of alles geprobeerd hebben, maar niet weten hoe het anders moet (zie tabel 4.2).

Tijdens de interviews zijn de problemen die de crèchebegeleiders ervaren in de opvoeding van de kinderen uitgebreider besproken. Vragen 15, 16 en 17 hebben we meegenomen in de beschrijving van de opvoedingsproblemen.

Uit de interviews is gebleken dat het grootste probleem van de geïnterviewden is dat de ouders van de kinderen niet of te laat betalen. Een ander punt waar verschillende geïnterviewden tegenaan lopen is de communicatie met de ouders. Met name het aanspreken van ouders, het praten met boze ouders of het afstemmen van de opvoeding van de kinderen met de ouders thuis en op de crèche. Ook gaven verschillende geïnterviewden aan dat de ouders niet meewerken. Dat ouders niet de verantwoordelijkheid nemen voor de opvoeding van de kinderen en dit overlaten aan hun oudere kinderen, dat ze hun kinderen te laat op komen halen of dat de ouders te weinig materiaal meegeven, zoals voeding en luiers. Twee geïnterviewden gaven aan dat zij het moeilijk vinden om sommige kinderen Nederlands te leren als die kinderen thuis alleen maar Sranan Tongo (Surinaams) praten. Verder gaven vier geïnterviewden aan dat zij moeite hebben met kinderen die niet luisteren of koppig zijn. Tot slot gaven twee van de tweeëntwintig geïnterviewden aan dat zij nergens problemen mee hebben.

Als oorzaak van deze problemen gaven de geïnterviewden aan dat die vaak bij de kinderen thuis liggen. De ouders hebben problemen of ruzie, ze hebben geen geld, ze nemen hun verantwoordelijkheid niet, ze voeden de kinderen anders op dan op de crèche of ze komen hun afspraken niet na. Verder leggen veel geïnterviewden de oorzaak bij de kinderen. De kinderen zijn koppig, luisteren niet en zijn brutaal. Een gebrek aan middelen (geld en materiaal) voor de crèche komt ook naar voren en één iemand gaf aan het moeilijk te vinden om een goede balans te vinden tussen een professionele houding en emoties in de communicatie met de ouders.

Als oplossing voor de problemen waar de geïnterviewden tegenaan lopen gaat het merendeel van de geïnterviewden in gesprek met de ouders. Ze spreken de ouders aan op het gedrag van de kinderen, maken afspraken over de betalingen, geven elkaar tips over de opvoeding van de kinderen en sommige geïnterviewden evalueren de kinderen regelmatig met de ouders. Ook wordt er veel met de kinderen gesproken over het probleem. Vier geïnterviewden gaven aan dat zij dit doen.

Tabel 4.2

4.3 Opvoedingsondersteuningsbehoeften

In ons onderzoek hebben we ook de opvoedingsondersteuningsbehoeften van de crèchebegeleiders onderzocht. In de interviews komt dit met name in vragen 18, 19, 20, 26, 27 en 28 aan bod en in het survey- onderzoek in vragen 9, 10, 11 en 12.

4.3.1 Moeite met het verzorgen en begeleiden van de kinderen op de crèche

Uit de vraag of de respondenten wel eens moeite hebben met het verzorgen en begeleiden van de kinderen beantwoordt het merendeel, 82% van de respondenten, hier geen moeite mee te hebben (zie tabel 4.3.1).

Bij de interviews zijn we ingegaan op de vraag of de geïnterviewden al eens eerder ondersteuning ontvangen hadden bij de opvoeding van de kinderen. Hieruit komt naar voren dat tien geïnterviewden nog nooit ondersteuning heeft gehad. Drie personen gaven aan intern ondersteuning te krijgen van andere crèchebegeleiders binnen de crèche. Vijf geïnterviewden gaven aan dat zij regelmatig ondersteuning krijgen van stagiaires. Zes geïnterviewden gaven aan trainingen te hebben gevolgd via Stichting PCOS of Stichting Klimop. Daarnaast werd het MOB voor ondersteuning ook één keer genoemd. Verder gaven vier personen aan dat zij ondersteund worden in de vorm van materiaal of donaties.

Verder komt uit de interviews naar voren dat het merendeel van de geïnterviewden aangaf er geen moeite mee te hebben om toe te geven dat zij ondersteuning nodig hebben bij de opvoeding van de kinderen. Drie van de tweeëntwintig geïnterviewden gaven aan hier wel moeite mee te hebben.

Tabel 4.3.1

4.3.2 Behoeftte aan ondersteuning

Ondanks het lage percentage respondenten en geïnterviewden dat antwoordde moeite te hebben met het verzorgen en begeleiden van kinderen, beantwoordde het merendeel, 83% van de respondenten, dat zij graag ondersteuning zouden willen krijgen bij het verzorgen en begeleiden van de kinderen (zie tabel 4.3.2).

Ook uit de interviews komt naar voren dat het merendeel van de geïnterviewden opvoedingsondersteuning zouden willen ontvangen. Drie personen gaven aan hier geen behoefte aan te hebben. Verder is uit de afgenomen interviews gebleken, dat eenderde van de geïnterviewden weet waar zij nu terecht kunnen voor het krijgen van ondersteuning bij het opvoeden van de kinderen. Daarnaast kan tweederde van de geïnterviewden voor het krijgen van ondersteuning bij zijn/haar collega's terecht. Zij gaven aan elkaar meestal te ondersteunen in de vorm van gesprekken over de problemen waar zij tegenaan lopen.

Tabel 4.3.2

4.3.3 Reden waarom er geen behoefte is aan ondersteuning

Op de vraag waarom 17% van de respondenten geen behoefte heeft aan opvoedingsondersteuning, beantwoordde 90% dat zij er geen behoefte aan hebben, omdat zij vinden dat alles prima gaat (zie tabel 4.3.3).

Tabel 4.3.3

4.3.4 Opvoedingsgebieden waarbij ondersteuning gewenst is

Er kwamen verschillende antwoorden naar voren op de vraag waarbij de respondenten ondersteuning zouden willen ontvangen in het verzorgen en begeleiden van de kinderen. Er zijn geen antwoorden die er uit springen. Antwoorden die het hoogst scoren zijn “omgaan met kinderen die niet goed luisteren” met 15%, “voeding” met 13% en “aanbrengen van regels en programma’s (structuur)” met 11%. Verder heeft 10% van de respondenten geen voorkeur voor een onderwerp. Er kan hier uit dus geconcludeerd worden dat er met betrekking tot het krijgen van opvoedingsondersteuning behoefte is aan een breed scala van onderwerpen (zie tabel 4.3.4).

In de interviews kwamen de volgende onderwerpen het meeste naar voren: de ontwikkeling van het kind en de omgang met een kind, vooral als dit kind niet luistert of koppig is. De communicatie met de ouders, spelen met het kind en het bijhouden van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de kinderopvang. Verder gaven zes geïnterviewden aan dat ondersteuning op alle opvoedingsgebieden welkom is.

De resultaten van de interviews hebben aanvullende informatie gegeven. In het survey- onderzoek waren er een beperkt aantal keuzemogelijkheden. Tijdens het afnemen van de interviews werd er door middel van een open vraag geïnformeerd naar gebieden waarbij crechebegeleiders opvoedingsondersteuning bij zouden willen ontvangen. Hierdoor hebben we een aantal aanvullende opvoedingsondersteuningsgebieden in kaart kunnen brengen.

Tabel 4.3.4

4.4 Werkvormen

Hieronder zullen wij een algemene omschrijving geven van de manier waarop de respondenten en de geïnterviewden de opvoedingsondersteuning willen ontvangen. Dit doen wij aan de hand van de volgende vragen uit de enquête: 14, 15, 16, 17 en 18. Daarnaast zullen wij ook enkele gegevens halen uit de beantwoorde interviewvragen: 21, 22, 23, 24 en 25.

4.4.1 Welke werkvorm

Om inzichtelijk te krijgen naar welke werkvorm ten aanzien van het krijgen van opvoedingsondersteuning de voorkeur van de respondenten uitgaat, hebben wij hier in zowel het survey- onderzoek als in het interview naar gevraagd. Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat de grootste groep 28% van de respondenten, opvoedingsondersteuning wil ontvangen in de vorm van cursussen of trainingen (zie tabel 4.4.1).

Uit de onderzoeksgegevens van de afgenomen interviews is gebleken dat de meeste geïnterviewden opvoedingsondersteuning wil ontvangen in de vorm van cursussen of trainingen. Deze onderzoeksgegevens komen overeen met de onderzoeksresultaten van het survey- onderzoek.

Daarnaast hebben we aan de geïnterviewden gevraagd naar hun voorkeur met betrekking tot door wie de opvoedingsondersteuning aangeboden gaat worden. Het merendeel van de geïnterviewden geeft aan dat zij graag opvoedingsondersteuning willen krijgen van deskundigen of professionals, zoals

Stichting Tana. Hun voorkeur gaat hier naar uit, in verband met de acceptatie van de aangeboden ondersteuning. Zij zijn van mening dat de geboden ondersteuning eerder wordt aangenomen van deskundigen of professionals. Daarnaast wordt er door de geïnterviewden aangegeven dat stagiaires ook welkom zijn voor het bieden van met name praktische ondersteuning. Deze praktische ondersteuning is het helpen bij het begeleiden en verzorgen van de kinderen: voeden, verschonen, spelen met de kinderen etc.

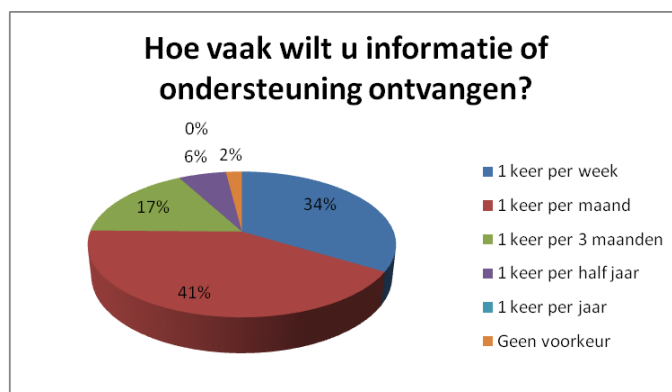

Tabel 4.4.1

4.4.2 Frequentie

Om inzicht te krijgen in de frequentie van opvoedingsondersteuning die de respondenten willen en kunnen ontvangen is hier in zowel het survey- onderzoek als in het interview naar gevraagd. Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat de grootste groep 41% van de respondenten, één keer per maand opvoedingsondersteuning wil ontvangen (zie tabel 4.4.2).

Uit de onderzoeksgegevens van de afgenomen interviews is gebleken dat de meeste geïnterviewden ongeveer één keer per maand opvoedingsondersteuning wil ontvangen. Dit onderzoeksresultaat komt dus overeen met de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek. Daarnaast hebben de geïnterviewden ook aangegeven dat de frequentie van de aangeboden opvoedingsondersteuning afhankelijk is van wat er aangeboden gaat worden en van de actuele hulpvraag van de crèchebegeleiders.

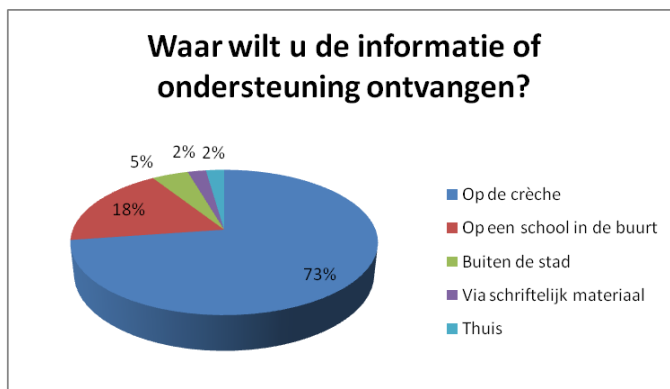

Tabel 4.4.2

4.4.3 Locatie

Om inzichtelijk te krijgen waar de respondenten opvoedingsondersteuning aangeboden zouden willen krijgen, is hier zowel in het survey- onderzoek als in het interview naar gevraagd. Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat de meeste crèchebegeleiders, 73% van de respondenten, op de crèche waar zij werkzaam zijn de opvoedingsondersteuning wil ontvangen (zie tabel 4.4.3).

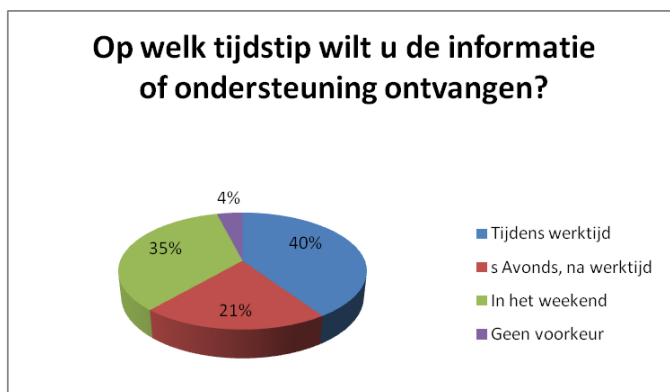
Uit de onderzoeksgegevens van de afgenomen interviews is gebleken dat de meeste geïnterviewden opvoedingsondersteuning wil ontvangen op de eigen crèche, dit met als reden dat er dan ingegaan kan worden op actuele hulpvragen en situaties van de crèchebegeleiders. Deze onderzoeksgegevens komen overeen met de onderzoeksresultaten van het survey- onderzoek.

Tabel 4.4.3

4.4.4 Tijdstip

Om inzichtelijk te krijgen op welk tijdstip de respondenten opvoedingsondersteuning willen en kunnen ontvangen is hier zowel in het survey- onderzoek als in het interview naar gevraagd. Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat de grootste groep, 40% van de respondenten, tijdens werktijd opvoedingsondersteuning wil ontvangen (zie tabel 4.4.4).

Tabel 4.4.4

4.4.5 Taal

Om inzicht te krijgen in de voorkeur van de respondenten naar een taal waarin de opvoedingsondersteuning aangeboden wordt, is hier zowel in het survey- onderzoek als in het interview naar gevraagd. Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat de grootste categorie, 94% van de respondenten, in de Nederlandse taal opvoedingsondersteuning wil ontvangen (zie tabel 4.4.5).

Uit de onderzoeksgegevens van de afgenomen interviews is gebleken dat alle geïnterviewden opvoedingsondersteuning willen ontvangen in de Nederlandse taal, dit omdat er ook in het Nederlands tegen de kinderen op de crèche en de ouders van de kinderen wordt gesproken.

Tabel 4.4.5

Hoofdstuk 5 Eindconclusie

In dit hoofdstuk zullen wij de uitkomsten van het onderzoek weergeven. Wij zullen de resultaten per deelvraag weergeven. Aan het survey- onderzoek hebben 139 crèchebegeleiders meegewerkt. Hierdoor kunnen de uitspraken voor 87% gegeneraliseerd worden voor alle crèchebegeleiders in de wijken Abrabroki, Latour en Marwouijne-Flora. De deelvragen die beantwoordt worden aan de hand van de uitgevoerde observaties en gestructureerde interviews kunnen wij niet generaliseren, vanwege het feit dat een kwalitatief onderzoek minder goed te generaliseren is naar een algehele doelgroep, omdat het gaat om belevingen, houdingen en meningen. Bij de beantwoording van deze deelvragen geven wij dus een indicatie van de behoeften van de crèchebegeleiders.

In ons plan van aanpak hadden wij zes deelvragen. Hiervan hebben wij de laatste deelvraag “Welke middelen kan Stichting PCOS nog inzetten om de crèches te ondersteunen?” niet meer opgenomen in dit hoofdstuk. Deze deelvraag gaat naar ons inzicht in op de aanbevelingen die wij in hoofdstuk 6 uitgebreid zullen behandelen.

Aan het einde van dit hoofdstuk zullen wij de hoofdvraag van het onderzoek beantwoorden en zullen wij een korte interpretatie weergeven van voor ons opvallende onderzoeksresultaten.

5.1 Beantwoording van de deelvragen

In deze paragraaf zullen we antwoord geven op de deelvragen van ons onderzoek.

1. Tegen welke opvoedingsproblemen lopen de crèchebegeleiders in hun werk aan?

Uit de onderzoeksgegevens, die beschreven zijn in hoofdstuk 4, komt naar voren dat de opvoedingsproblemen op te delen zijn in drie verschillende categorieën. Allereerst de problemen die het gevolg zijn van de opvoeding en problemen in de thuissituatie van de kinderen. Ten tweede de problemen die het gevolg zijn van het gedrag van de kinderen. Tot slot de problemen die het gevolg zijn van het gebrek van middelen en materialen voor de crèchebegeleiders.

De oorzaken die de crèchebegeleiders aangeven voor de verschillende problemen zijn allereerst de ouders van de kinderen die niet meewerken met de crèches, doordat zij bijvoorbeeld te laat betalen of de adviezen of tips die de crèchebegeleiders geven ten aanzien van de opvoeding van de kinderen niet opvolgen. Daarnaast geven de crèchebegeleiders het koppige gedrag van de kinderen aan als oorzaak. Verder geeft 37% van de crèchebegeleiders aan dat de kinderen niet altijd luisteren. Daarnaast wijdt 17% van de respondenten het aan een te kort aan geld en materiaal. Een klein percentage, in totaal 6%, van de respondenten zoekt de oorzaak bij zichzelf, omdat ze te ongeduldig zijn of alles geprobeerd hebben, maar niet weten hoe het anders moet.

2. Met welke methodieken, methoden en middelen werken de crèchebegeleiders?

Uit de observaties op de crèches en de interviews met de crèchebegeleiders kunnen wij opmaken dat de meeste crèches werken volgens een vast dag- en weekprogramma. Er is een vaste structuur voor activiteiten, voeden, baden en rusten.

Uit de interviews is naar voren gekomen dat het merendeel van de crèchebegeleiders de kinderen spelenderwijs en door middel van gesprekken normen en waarden bijbrengen en vaardigheden aanleren. Ook de communicatie, in de vorm van gesprekken met ouders vinden de meeste crèchebegeleiders erg belangrijk.

Verder hebben de meeste crèches wat de middelen betreft een verouderd interieur. Bij een groot deel van de crèches zien de boxen en dergelijke er gebruikt en oud uit. Daarnaast geven de crèchebegeleiders aan dat ze behoefte hebben aan middelen: nieuwe bedjes en matrassen, boxen, educatief speelgoed en voeding (rijst, groente, babyvoeding, brood). Dit kan ook in de vorm van geld zijn om de crèche op te knappen, extra personeel aan te nemen en extra speelgoed of knutselmateriaal te kopen voor de kinderen. Deze informatie kregen wij regelmatig van de crèchebegeleiders. Zij vonden dat dit ook valt onder opvoedingsondersteuning, omdat er middelen nodig zijn om de kinderen te kunnen begeleiden en verzorgen. Wij doen echter verder niets met deze informatie, omdat wij van mening zijn dat dit niet valt onder opvoedingsproblemen.

3. Wat doen de crèchebegeleiders om hun opvoedingsproblemen op te lossen?

Uit de onderzoeksgegevens is naar voren gekomen dat de crèchebegeleiders de problemen die ze tegenkomen bespreken met de ouders van het kind. Ze spreken de ouders aan op het gedrag van het kind en maken afspraken over hoe daar mee om te gaan. Daarnaast spreken zij ook het kind aan als er problemen zijn. Dit doen zij spelenderwijs door het kind bijvoorbeeld een verhaaltje te vertellen of door het kind te straffen. Hiervoor hebben de crèches verschillende methoden. Uit de observaties is naar voren gekomen dat kinderen apart worden gezet op een strafstoel of dat kinderen aangesproken worden op hun gedrag. De meeste crèches geven aan dat zij de kinderen niet slaan, toch hebben wij dit tijdens het observeren een aantal keren waargenomen. De betrouwbaarheid van de uitspraak van de crèchebegeleiders dat zij de kinderen niet slaan is dus moeilijk te peilen, omdat onze eigen waarnemingen deze uitspraak tegenspreken.

De problemen die de crèches tegenkomen ten aanzien van een tekort aan materialen en middelen, lossen zij nu op door sponsors te zoeken en te vragen om donaties. Verder is er uit de onderzoeksgegevens van de interviews gebleken dat middelen, als voeding en luiers verdeeld worden onder de kinderen. Wanneer ouders extra middelen voor hun kind hebben meegegeven naar de crèche, dan worden deze gebruikt om het tekort aan middelen van andere kinderen aan te vullen.

4. Hoe willen de crèchebegeleiders ondersteuning ontvangen van Stichting PCOS?

Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat het merendeel, 28% van de crèchebegeleiders, opvoedingsondersteuning wil ontvangen in de vorm van cursussen of trainingen. Hetzelfde resultaat kwam naar voren in de afgenomen interviews.

Het merendeel van de crèchebegeleiders geeft aan dat zij graag opvoedingsondersteuning willen krijgen van deskundigen of professionals, zoals Stichting Tana of Stichting Klimop. Dit omdat zij de ondersteuning dan eerder zullen aannemen. Daarnaast wordt er door de crèchebegeleiders aangegeven dat stagiaires ook welkom zijn voor het bieden van met name praktische ondersteuning.

Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat het merendeel, 41% van de crèchebegeleiders, één keer per maand opvoedingsondersteuning wil ontvangen. Hetzelfde is naar voren gekomen in de afgenomen interviews. Daarnaast hebben zij aangegeven dat het afhankelijk is van wat er geboden gaat worden aan opvoedingsondersteuning. Ze willen dat de opvoedingsondersteuning afgestemd wordt op hun actuele hulpvragen. Als er veel hulpvragen zijn en de aangeboden opvoedingsondersteuning hierbij aansluit, dan zijn de crèchebegeleiders bereid om het vaker dan één keer per maand te ontvangen.

Wat de locatie betreft is uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek gebleken dat het merendeel, 73% van de crèchebegeleiders, op de crèche waar zij werkzaam zijn de opvoedingsondersteuning wil ontvangen. Dit bleek ook uit de afgenomen interviews, met als aanvulling dat er dan ingegaan kan worden op actuele hulpvragen en situaties van de crèchebegeleiders.

Over het tijdstip kan gezegd worden dat uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is gebleken dat het merendeel, 40% van de crèchebegeleiders, tijdens werktijd opvoedingsondersteuning wil ontvangen, dit vanwege tijdsgebrek om het buiten werktijd te krijgen.

Uit de onderzoeksgegevens van het survey- onderzoek is verder gebleken dat het merendeel, 94% van de crèchebegeleiders, in de Nederlandse taal opvoedingsondersteuning wil ontvangen. Uit de onderzoeksgegevens van de afgenomen interviews is gebleken dat alle geïnterviewde crèchebegeleiders opvoedingsondersteuning willen ontvangen in de Nederlandse taal, dit omdat er ook in de Nederlandse taal tegen de kinderen op de crèche en de ouders van de kinderen wordt gesproken.

5. Welke middelen zet Stichting PCOS nu in om de crèches te begeleiden?

Stichting PCOS heeft het Awarenessproject opgezet. Binnen dit project zijn er in de wijken Abrabroki en Marowijne-Flora al een aantal informatiebeurzen georganiseerd voor ouders. Op deze informatiebeurzen kon informatie verkregen worden over allerlei zaken omtrent de opvoeding van kinderen. Daarnaast werd er ook mondelinge voorlichting geboden aan ouders met vragen. Een

aantal geïnterviewde crèchebegeleiders heeft aangegeven van deze informatiebeurzen op de hoogte te zijn. Slechts één crèchebegeleider was hier ook geweest.

Voor specifiek de crèches wordt er binnen het Awarenessproject op het moment niets uitgevoerd. In het verleden heeft Stichting PCOS wel een aantal trainingen verzorgd op de crèches. Een aantal geïnterviewde crèchebegeleiders heeft aangegeven er aan te hebben deelgenomen en op deze manier in contact te zijn gekomen met de stichting.

Stichting PCOS wil in de toekomst ook weer van betekenis zijn voor de crèches en de crèchebegeleiders. De resultaten van dit onderzoek zullen inzichtelijk maken waar de opvoedingsondersteuningsbehoeften van de crèchebegeleiders liggen.

6. Welke middelen kan Stichting PCOS nog inzetten om de crèches te ondersteunen?

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat 68% van de crèchebegeleiders in de toekomst graag nog een cursus of training zou willen volgen met betrekking tot het werk op de crèche. Daarnaast geeft 83% van de crèchebegeleiders aan opvoedingsondersteuning te willen ontvangen. Hiervan wil 28% van de crèchebegeleiders opvoedingsondersteuning ontvangen in de vorm van cursussen of trainingen. Voor de uitwerking van de details met betrekking tot het inzetten van deze middelen verwijzen wij u naar de aanbevelingen in het volgende hoofdstuk.

5.2 Beantwoording van de hoofdvraag

De hoofdvraag van dit onderzoek is: *“Wat zijn de behoeften van de begeleiders van crèches in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne- Flora op het gebied van opvoedingsondersteuning, in welke werkvorm willen de begeleiders die ondersteuning ontvangen en hoe kan Stichting PCOS hen deze ondersteuning aanbieden?”*

Als antwoord op deze hoofdvraag kunnen wij uit de antwoorden van de deelvragen concluderen dat er in de wijken Abrabroki, Latour en Marowijne- Flora een grote behoefte is aan opvoedingsondersteuning op de crèches. Met betrekking tot deze ondersteuning is er behoefte aan een breed scala van onderwerpen. De grootste voorkeur gaat uit naar het ontvangen van deze opvoedingsondersteuning in de vorm van cursussen of trainingen. Dit is dan ook de manier waarop Stichting PCOS ondersteuning kan bieden aan de begeleiders op de crèches in deze drie wijken.

5.3 Discussie

In dit hoofdstuk zullen wij onze eigen interpretatie ten aanzien van enkele onderzoeksresultaten weergeven.

Allereerst vonden wij het opvallend dat 82% van de crèchebegeleiders in het survey- onderzoek aangaf geen problemen te hebben ten aanzien van het opvoeden van de kinderen. Vervolgens gaf 83% aan dat zij wel behoefte hebben aan opvoedingsondersteuning. Wij zijn van mening dat, in tegenstelling tot wat de crèchebegeleiders in de interviews hebben aangegeven, zij wel moeite hebben met het aangegeven en benoemen van de problemen die zij tegenkomen. Uit onze eigen observaties hebben wij de conclusie getrokken dat de crèchebegeleiders onzeker zijn over hun eigen handelen. Deze conclusie hebben wij getrokken naar aanleiding van het feit dat de crèchebegeleiders gevoelig waren voor positieve feedback van ons en dat zij graag een bevestiging wilden van ons ten aanzien van hun eigen handelen.

Verder vonden wij het opvallend dat slechts 6% van de crèchebegeleiders de oorzaak van de opvoedingsproblemen bij zichzelf zoekt. Het feit dat 94% van de crèchebegeleiders de opvoedingsproblemen buiten zichzelf legt, geeft volgens ons aan dat zij niet in staat zijn om op hun eigen handelen te reflecteren. Een voorbeeld waarin de crèchebegeleiders de oorzaak van een probleem buiten zichzelf leggen is dat een crèchebegeleider ons tijdens een observatie vertelde dat één jongen volgens haar te eigenwijs is om naar haar te luisteren. Wij zagen echter dat zij zelf, voor zover wij dat konden observeren, niet beschikte over de vaardigheden om de aandacht van de jongen te trekken en vast te houden. Er wordt naar ons inziens op de crèches te weinig aandacht besteed aan zelfreflectie. Uit de observaties die wij hebben uitgevoerd is gebleken dat er op die crèches waar er door de leiding wel aandacht werd besteed aan het bespreken van het handelen van de crèchebegeleiders, zij beter in staat waren om aan te geven waar zij problemen mee hadden.

Daarnaast is er volgens ons een verband tussen het aantal dienstjaren en de behoefte aan opvoedingsondersteuning. Wij vonden het opvallend dat de crèchebegeleiders die al een aantal jaren in dienst waren naar ons inziens het vaakst open stonden voor het krijgen van opvoedingsondersteuning. Wij denken dat dit komt doordat hun vele werkervaring hen heeft geleerd dat er vaak nieuwe ontwikkelingen zijn op het gebied van kinderopvang en dat het belangrijk is om hiervan op de hoogte te blijven door regelmatige bijscholing.

Tot slot geeft 90% van de crèchebegeleiders die aangeven geen behoefte te hebben aan opvoedingsondersteuning aan dat zij hier geen behoefte aan hebben omdat alles prima gaat. Ook met betrekking tot dit punt hebben wij onze twijfels of alles echt prima verloopt, of dat zij de dingen waar zij tegen aan lopen niet als grote problemen ervaren. Dit heeft waarschijnlijk ook weer voor een deel te maken met een deel zelfreflectie. Naar onze mening is dit punt van zelfreflectie iets waar aandacht aan besteed moet gaan worden tijdens de trainingen of cursussen.

Hoofdstuk 6 Aanbevelingen

De aanbevelingen die voortkomen uit dit onderzoek zullen wij indelen in verschillende paragrafen. Allereerst zullen wij aanbevelingen geven met betrekking tot hetgeen is voortgekomen uit het onderzoek. Hierbij zullen wij onderscheid maken tussen aanbevelingen voor Stichting PCOS en overige instanties, organisaties en stichtingen. Daarna zullen wij aanbevelingen doen met betrekking tot vervolgoedragen.

6.1 Met betrekking tot hetgeen is voortgekomen uit het onderzoek

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat 68% van de crèchebegeleiders in de toekomst graag nog een cursus of training zou willen volgen met betrekking tot het werk op de crèche. Daarnaast geeft 83% van de crèchebegeleiders aan opvoedingsondersteuning te willen ontvangen. Hiervan wil 28% van de crèchebegeleiders opvoedingsondersteuning ontvangen in de vorm van cursussen of trainingen. Naar onze mening is het dus zinvol om opvoedingsondersteuning aan te bieden in de vorm van cursussen of trainingen.

Wat de onderwerpen voor deze cursussen of trainingen betreft is er behoefte aan een breed scala van onderwerpen. Onderwerpen die in het onderzoek het hoogste scoren zijn het omgaan met kinderen die niet goed luisteren, voeding en het aanbrengen van structuur. Er is door de crèchebegeleiders meerdere malen aangegeven dat hun behoefte aan opvoedingsondersteuning afhankelijk is van de situatie op het moment dat deze ondersteuning geboden wordt. Wij raden dan ook aan om in het ondersteuningsprogramma een zo breed mogelijke ondersteuning te bieden door in te gaan op verschillende onderwerpen en ruimte te bieden voor eventuele actuele hulpvragen van de crèchebegeleiders. Daarnaast zijn wij van mening dat het belangrijk is om tijdens de cursussen of trainingen aandacht te besteden aan het doen van zelfreflectie, omdat naar ons inziens weinig crèchebegeleiders kunnen reflecteren op hun eigen handelen.

Verder raden we aan om de cursussen of trainingen één keer per maand te organiseren. Het grootste deel van de crèchebegeleiders (73%) heeft aangegeven de opvoedingsondersteuning tijdens werktijd, op de crèche waar zij werkzaam zijn te willen ontvangen. Dit in verband met de beperkte reistijd die dit met zich meebrengt. Ons lijkt dit echter niet haalbaar, omdat crèchebegeleiders tijdens werktijd vaak te druk zijn voor het krijgen van ondersteuning en er dan vanwege de kinderen ook geen ruimte is. Wij raden aan om de opvoedingsondersteuning direct na werktijd aan te bieden op een van de crèches en de begeleiders van de andere crèches uit de wijk hierbij uit te nodigen. Hierbij moet echter wel rekening gehouden worden met de grootte van de groep. Het zal misschien nodig zijn om de crèches per wijk op te delen in subgroepen. Een alternatief is om de opvoedingsondersteuning wel tijdens werktijd aan te bieden op een locatie in de buurt en daarbij dan van elke crèche één crèchebegeleider uit te nodigen.

Wat de taal betreft raden wij aan om de cursussen en trainingen in het Nederlands te geven, omdat er in deze taal op de crèches gesproken wordt tegen de ouders en de kinderen.

Daarnaast raden wij Stichting PCOS aan om de cursussen of trainingen te laten geven door professionals of deskundigen. Binnen de stichting denken wij dan aan werknemers uit het Awarenessproject of aan werknemers binnen het Zorgteam. We raden aan om per gegeven onderwerp te kijken wie het deskundigst is om de training te verzorgen. We realiseren ons dat de werknemers van de stichting het druk hebben met het werk binnen de verschillende projecten. Vanuit dit inzicht raden wij aan dat Stichting PCOS samen gaat werken met andere stichtingen of organisaties. Uit de verschillende oriënterende gesprekken die wij onder andere met het BOG, Stichting Klimop en Stichting Tana hebben gevoerd hebben wij vernomen dat zij positief tegenover een eventueel samenwerkingsverband staan. We bevelen daarom ook aan om met hen te overleggen en gezamenlijk een ondersteuningsprogramma te ontwerpen. Op deze manier kunnen de kwaliteiten van de verschillende stichtingen en organisaties optimaal benut en gecombineerd worden.

Ook bevelen wij Stichting PCOS aan om de crèchebegeleiders als bewijs van het volgen van de cursussen of trainingen een certificaat uit te reiken. Op deze manier kunnen zij richting derden bewijzen dat zij deze cursussen of trainingen hebben gevolgd.

Tot slot raden wij Stichting PCOS aan om te werken aan de naamsbekendheid van de stichting. Uit onderzoek is gebleken dat 58% van de crèchebegeleiders Stichting PCOS niet kennen. De oorzaak hiervan is volgens ons dat Stichting PCOS bekend staat onder verschillende namen: “Stichting Projekten”, “Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname” en “Stichting PCOS”. Daarnaast is er in Suriname een andere stichting actief onder de naam “Stichting Projekta”. Dit zorgt voor verwarring. Door de naamsbekendheid van de stichting te verbeteren, zal naar ons inziens de doelgroep beter bereikt en benaderd kunnen worden. Met name in de wijk Latour lijkt ons dit van belang, omdat de stichting hier met het Awarenessproject nog niet actief is geweest.

6.2 Met betrekking tot vervolgoopdrachten

Wat vervolgoopdrachten voor de studenten die ons opvolgen kunnen we verschillende dingen aanbevelen. Allereerst kunnen volgende studenten zich bezig gaan houden met de praktische begeleiding van crèches. Verschillende crèchebegeleiders hebben aangegeven dat zij graag ondersteuning willen ontvangen in de vorm van praktische ondersteuning. Zij willen graag hulp bij het begeleiden en verzorgen van de kinderen. Door met de crèches mee te lopen en te kijken waar verbeterpunten liggen, kan naar ons inzicht de kwaliteit van de crèches verbeterd worden.

Er is nu behoefte onderzoek gedaan naar de behoefte aan opvoedingsondersteuning van de ouders en crèchebegeleiders in Paramaribo of in delen van Paramaribo. Het is aan te raden ook de behoeften van overige opvoeders te onderzoeken. Bijvoorbeeld van leraren en van buurthuismedewerkers. Op die manier zijn wij van mening dat de stichting optimale ondersteuning kan bieden aan iedereen die een bijdrage levert aan de opvoeding van kinderen.

Tot slot is het aan te bevelen om een soortgelijk onderzoek uit te voeren in de rest van Paramaribo en in de andere steden in Suriname. Het is van grote waarde dat de ondersteuning aansluit op de behoeften van de crèchebegeleiders. Het is naar ons inzicht daarom van belang om te weten of de behoefte aan opvoedingsondersteuning in de rest van Paramaribo en Suriname hetzelfde is als in deze drie wijken.

Hoofdstuk 7 Evaluatie

In dit hoofdstuk gaan we het onderzoek evalueren. We zullen ingaan op de volgende punten: uitvoering, problemen, oplossingen, leerpunten en samenwerking.

Met betrekking tot de uitvoering van het onderzoek zijn we de afgelopen 3,5 maand actief bezig geweest. We hebben veel veldwerk verricht door de crèches te bezoeken en met relevante organisaties te spreken. Mede door dit veldwerk was het werken aan dit onderzoek erg afwisselend en uitdagend. We hebben met plezier aan dit onderzoek gewerkt en we hebben de afgelopen periode ervaren als een leerzame tijd.

We hebben met name veel geleerd van het contact met de crèchebegeleiders en van onze samenwerking. In het contact met de crèchebegeleiders moesten wij in het begin onze weg vinden. Het was voor ons de vraag hoe wij hen het beste konden benaderen en hen konden motiveren deel te nemen aan het onderzoek. Dit hebben wij uiteindelijk gedaan door interesse te tonen in hun werk en hen als persoon. We hebben veel vragen gesteld en benadrukt dat het om hen gaat en dat het onderzoek in hun eigen belang is. Ook hebben wij ervaren dat het geven van positieve feedback een goed effect had op de samenwerking met de crèchebegeleiders.

Met betrekking tot de samenwerking hebben we aan ons gezamenlijke leerdoel gewerkt. We hebben geleerd om ons werk vooruit te plannen, op elkaar af te stemmen en te evalueren. Onze werkstijlen verschilden aan het begin van ons verblijf in Suriname erg van elkaar, maar dit hebben we door middel van het werken aan ons leerdoel verbeterd. We kunnen nu terugkijken op een prettige samenwerking.

De samenwerking met Stichting PCOS en onze begeleidend docent, Han Dekker, is ook goed verlopen. We hebben regelmatig contact gehad met onze begeleiders, Rita Day en Vanda Koorndijk-Kernizan, over de voortgang van ons onderzoek. De feedback die we van hen gekregen hebben op ons handelen en het werk dat we hebben geleverd, was goed bruikbaar. We hebben hier veel aan gehad.

Kortom: we kijken terug op een leuke en leerzame periode en we zijn weer een hele leerervaring rijker.

Nawoord

Wij willen hierbij nogmaals iedereen bedanken die heeft meegewerkt aan het onderzoek. Zonder deze medewerking en begeleiding was dit onderzoek niet tot stand gekomen. Wij zijn tevreden over het verloop van het onderzoek en wij kijken dan ook met veel plezier terug op het werken hieraan. Wij hebben het onderzoek als leerzaam gevonden voor onze opleiding, maar ook voor onze persoonlijke ontwikkeling en groei. De samenwerking tussen ons en met de onze begeleiders is positief verlopen en wij hebben dit als heel prettig ervaren.

Paulien de Boer & Linda Nieuwenhuis

Bronnenlijst

De volgende literatuur hebben we gebruikt ter ondersteuning van het schrijven van de onderzoeksrapportage.

- H. 't Hart, H. Boeije en J. Hox – *Onderzoeksmethoden*, Boom onderwijs, zevende, geheel herziene druk, 2006.
- N. Verhoeven – *Wat is onderzoek*, Boom onderwijs, tweede, herziene druk, 2008.
- Document Awareness Programma, Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname.
- Onderzoeksrapportage Stichting Klimop, augustus 2001.
- D. Clement – *Flora in de knop. Een onderzoek naar gemeenschapsontwikkeling van jongeren in Marowijne-Flora - Paramaribo - Suriname*, afstudeerscriptie, Master Filosofie van opvoeding en onderwijs, Vrije Universiteit Amsterdam, 2006.
- D. Behrend – *Muzisch agogische methodiek: een handleiding*, Uitgeverij Coutinho, Bussum, vierde druk, 2000.
- S. Ehlers en A. Volkers – *Gespreksvaardigheden voor de hulpverlening*, HB Uitgevers, Baarn, eerste druk, tweede oplage, 2004.
- J. Bassant en S. de Roos – *Methoden voor Sociaal - Pedagogisch Hulpverleners*, Uitgeverij Coutinho, Bussum, tweede, herziende druk, 2003.
- www.vandale.nl

Voetnotenlijst

De volgende voetnoten zijn opgenomen in de onderzoeksrapportage.

¹ Document Awareness Programma, Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname.

² Onderzoeksrapportage Stichting Klimop, augustus 2001.

³ Onderzoeksrapportage Stichting Klimop, augustus 2001.

⁴ Onderzoeksrapportage Stichting Klimop, augustus 2001.

⁵ D. Clement – *Flora in de knop. Een onderzoek naar gemeenschapsontwikkeling van jongeren in Marowijne-Flora - Paramaribo - Suriname*, afstudeerscriptie, Master Filosofie van opvoeding en onderwijs, Vrije Universiteit Amsterdam, 2006.

⁶ D. Behrend – ‘*Muzisch agogische methodiek: een handleiding*’, Uitgeverij Coutinho, Bussum, 2000, vierde druk.

⁷ D. Behrend – ‘*Muzisch agogische methodiek: een handleiding*’, Uitgeverij Coutinho, Bussum, 2000, vierde druk.

⁸ www.vandale.nl

⁹ www.vandale.nl

¹⁰ www.vandale.nl

¹¹ Onderzoeksrapportage Stichting Klimop, augustus 2001.

¹² D. Behrend – ‘*Muzisch agogische methodiek: een handleiding*’, Uitgeverij Coutinho, Bussum, 2000, vierde druk.

¹³ www.vandale.nl

¹⁴ Onderzoeksrapportage Stichting Klimop, augustus 2001

¹⁵ www.vandale.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Adressenlijst van de crèches

Bijlage 2: Contactgegevens betrokken stichtingen en organisaties

Bijlage 3: Observatieverslagen

Bijlage 4: Uitwerking interviews

Bijlage 5: De enquête

Bijlage 1: Adressenlijst van de crèches**Adressen Crèches in Abrabroki/Beekhuizen**

Naam crèche	Adres	Telefoonnummer	Contactpersoon	Particulier of overheidscrèche
Albert G. Putcher	Granfolostraat 30	403754	Mw.W. Kortstam	Overheid (13 medewerkers)
Angalampoe	Richard Voullairestraat 72	8525617	Mw. Y. Matthew	Particulier (5 medewerkers)
Kangoeroe	Locatie; Doekhiweg	431977 of 430870	Mw. Hokstam	Particulier (8 medewerkers)
Oma Jet	Mambarklastraat 23	403129	Mw. Oktober	Particulier (2 medewerkers) Gaat stoppen eind 2009.
Vendel & Randall	Morastraat 19	8758327 (in de avonden te bereiken)	Mw. Lillian	Particulier (1 medewerker)
Jenny's oppashuis	Sumarubastraat 12	403702	Mw. Langgut	Particulier (2 medewerkers)
Sieglien's oppashuis	Bruinhartstraat	08231384 of 08953760	Dhr. W. Menso en Mw. H. Codfried	Particulier (2 medewerkers)
Geen naam	Mangrovestraat 29	Onbekend	Mw. Y. Daniels	Particulier (3 medewerkers)

(36 medewerkers)

Adressen Crèches in de wijk Latour

Naam crèche	Adres	Telefoonnummer	Contactpersoon	Particulier of overheidscrèche
Mamio	Krape/Sagowintjestraat 1	483287	Mw. Muntslag	Overheid (13 medewerkers)
The Lord is a Sheppard	Sapakarastraat 46	483265	Mw. J.Barron	Particulier (5 medewerkers)
Sherida's Oppashuis en Peuterzaal	Sapakarastraat 49	08554937	Mw. Sherida	Particulier (8 medewerkers)
Konijntjes Oppas en peuterschool	Lagadisastraat	8530154	Mw. Leisberg	Particulier (2 medewerkers)
Lotte's oppashuis	Indria Gandhiweg 26	onbekend	Mw.Lotte	Particulier (7 medewerkers)

(35 medewerkers)

Adressen Crèches in de wijk Marowijne- Flora

Naam crèche	Adres	Telefoonnummer	Contactpersoon	Particulier of overheidscrèche
Kokorie	Ormosiastraat 2d	490575	Mw. H. Maloncy	Overheid (13 medewerkers)
Roosje	Langagrasiestraat 42	08501418	Mw. Lygia	Particulier (5 medewerkers)
Roline	Duisburglaan 50	492604	Mw.R.Ritfeld	Particulier (5 medewerkers)
Marcia's oppashuis	Debi Bhikariweg 8	08543715	Mw.M. Lether-Panka (gaat in dec. over naar iemand anders, blijft wel bestaan.	Particulier (3 medewerkers)
Milanie's oppashuis	Concordialaan 48	492650	Mw. M. Doorson	Particulier (4 medewerkers)
Peggy's	Robbylaan 12	498854	Mw. T. Halfhide	Particulier (13 medewerkers)
Priscilla	Jackylaan 19	430579	Mw. L. Leysner	Particulier: niet geïnteresseerd, wil niet meer meerwerken aan onderzoeken en wil geen stagiaires meer op de crèche.
Sasa Thames	Albertlaan 174	464160	Mw.Martin	Particulier (3 medewerkers) ;contact opnemen met Stichting Crèches in Suriname (Ambastraat 6 ; tel: 442327)
Pukkie	Dettalaan 5	433753	Mw. J. van Dijk – van Straatum	Particulier (3 medewerkers)
Twinkeltjes	Floris Zwakkerstraat 10	492989	Mw. Fräser	Particulier (2 medewerkers)
Fajalobi	Riekelaan 34	490802	Mw. Wijnaaldem of Mw. Simson	Overheid (17 medewerkers)

(68 medewerkers)

Rood = crèches die benaderd zijn en waar enquêtes en interviews afgenomen gaan worden of al uitgevoerd zijn.

Groen = crèches die wel meegewerkt hebben aan een interview, maar niet aan de enquêtes.

Oranje = crèches die wel mee hebben gedaan met de enquêtes maar niet met het interview.

Blauw = crèches die niet mee willen werken aan het onderzoek.

Bijlage 2: Contactgegevens betrokken stichtingen en organisaties

De volgende stichtingen en organisaties hebben een exemplaar ontvangen van deze onderzoeksrapportage. Tevens zijn zij uitgenodigd bij de presentatie van het onderzoek.

- Stichting Crèches in Suriname
sanjagdebipersad@gmail.com
marnie.kersout@gmail.com
- Bureau Openbare Gezondheidszorg (B.O.G.)
ellyjuffermans@yahoo.com
- Pro Health
nancygooding@yahoo.com
- Stichting Tana
tana@sr.net
- Stichting Klimop
st.klimop@sr.net
- Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting
j.m.westland@gmail.com
- Vereniging Particuliere Sociale Instellingen (V.P.S.I.)
vpsi@sr.net
- Stichting Beheer en Exploratie Crèches (S.B.E.C.)
larsomedjo@yahoo.com
- Stichting Projecten Christelijk Onderwijs Suriname (P.C.O.S.)
sdgs@sr.net

Bijlage 3: Observatieverslagen

Observatie Oppashuis Roosje 13 oktober 2008, 8 tot 10 uur 's ochtends.

De groepen zijn ingedeeld in de volgende groepen:

Baby's en dreumesen	0 – 2 jaar
Peuters	3 jaar
Naschoolse opvang	+ 4 jaar

De ruimtes:

De ruimte is ingedeeld in verschillende kamers. Rechts de baby's en dreumesen, links de peuters met hieraan vast de keuken, de wc's en een soort van kast/kantoor. Achterin is nog een lokaal waarin tafels in rijtjes zijn opgesteld. Dit is de ruimte waar de peuters knutselen en eten. Helemaal achterin is nog een ruimte waar de kinderen kunnen spelen. Dit is vooral bedoeld voor de kinderen van de naschoolse opvang. Buiten kunnen de kinderen ook spelen, alleen geeft het crèchehoofd aan dat het hier nu te warm voor is, omdat het nu de warmste maand van het jaar is. Hierna een omschrijving per ruimte.

Baby's en dreumesen:

Deze ruimte is goed geventileerd door de openstaande ramen. Op de vloer ligt zeil dat op sommige plekken gescheurd is en aan elkaar vast geplakt met tape. De ruimte ziet er opgeruimd uit. Er is een kast met alle babyverzorgingsproducten van de kinderen. Elk kind heeft hierin zijn eigen vakje. Op de tafel staan de flesjes van de kinderen uitgestald. Het ziet er geordend uit. Er lopen echter wel mieren over de tafel. De boxen van de baby's en dreumesen staan langs de wanden, zodat middenin de kamer ruimte is om te lopen en voor de dreumesen om te kruipen. De vloer is echter niet schoon. Ook hier lopen mieren en op de grond ligt "inloopvuil" zoals stof en zand. Spenen die op de grond vallen worden zonder schoon te maken weer gebruikt.

Peuters en kleuters:

In deze ruimte staan 2 grotere tafels waaraan de peuters in groepjes kunnen zitten. Verder staat er het bureau van het crèchehoofd en een houten klimtoestel met glijbaan. In deze ruimte worden de peuters ontvangen en kunnen zij spelen. De tafels en stoelen zien er netjes, maar oud uit en de ruimte is efficiënt ingericht. Deze kamer is minder goed geventileerd dan de kamer van de baby's en dreumesen. Er kunnen geen ramen tegen elkaar open worden gezet, waardoor er minder luchtcirculatie in de kamer is.

De keuken:

De keuken is ruim opgezet en ziet er opgeruimd uit. De koelkast en het gasfornuis zagen er goed schoon uit. De keuken grenst aan de ruimte van de peuters. Als je vanaf de baby's naar de keuken wilt, moet je door de ruimte van de peuters heen. De peuters hebben makkelijk toegang naar de keuken doordat het hek vaak open staat. In de keuken zitten sloten op de bovenste kastjes, maar niet op de onderste. Op de vloer stond schoonmaakmiddel.

De wc's:

De wc's grenzen aan de ruimte van de peuters. In deze ruimte staan 4 wc's, waarop de kinderen zelf hun behoefte kunnen doen. In de hoek is een wastafel waar ze hun handen kunnen wassen met zeep. De ruimte ziet er netjes uit. Het sanitair was echter wel verouderd, waardoor het er veelvuldig gebruikt uitziet. Hierdoor heeft de ruimte een wat viezige uitstraling. Het was moeilijk te oordelen of dit ook daadwerkelijk zo is.

Lokaal achterin:

In deze ruimte staan de tafeltjes van de peuters op een rij, in de vorm van een leslokaal. Voorin de ruimte staat een bureau voor de begeleidsters. De kinderen knutselen en eten hier. Het lokaal heeft een slechte ventilatie doordat de ramen die in het lokaal zitten uitkomen op een andere ruimte. Er is in deze ruimte zo goed als geen daglicht, maar kunstmatig licht. Het lokaal ziet er opgeruimd uit.

Ruimte achterin:

Ruim, donker, niet goed opgeruimd. Er staan een paar stoelen en tafels. Deze waren niet schoon. Het is moeilijk te zeggen of deze daadwerkelijk gebruikt worden. In ieder geval niet tijdens onze observatie. De ruimte heeft een zandondergrond en er ligt door de hele ruimte verspreid bouwafval. Bijvoorbeeld houtresten en golfplaten. De leidsters gaven aan dat deze ruimte gebruikt wordt om beschermd tegen de zon buiten te spelen.

Begeleidsters:

Er werken op de crèche 4 vaste begeleidsters. Door de kinderen worden zij “tantes” genoemd. Dit omdat dit vriendelijkheid uitstraalt en de kinderen worden beschouwd als familie. Het schept op deze manier een band. De begeleiding bestaat uit het crèchehoofd, 1 tante op de baby groep, 2 op de peutergroep en de naschoolse opvang. Hiernaast is er op dit moment 1 vrijwilligster. Deze vrijwilligster gaat aan het einde van deze maand weer naar school toe en stopt dan met haar werk voor de crèche.

Middelen:

De baby's en dreumesen liggen allemaal in een eigen bedje/box. Deze boxen zien er oud, maar schoon uit. In totaal zijn er 12 plekken. Elk kind heeft een vast bed/box. De baby's en dreumesen hebben weinig speelgoed. Gemiddeld 1 speeltje per bed. Elk kind krijgt van thuis uit een tas met verzorgingsspullen mee. Dit is dus de verantwoordelijkheid van de ouders.

De peuters hebben binnen één klimtoestel met een glijbaan. Hieronder wordt een matje neergelegd als kinderen willen slapen. Er is geen andere plek waar de kinderen kunnen slapen. Ook op deze groep is er weinig speelgoed. Als de kinderen mogen spelen wordt het vaak oude en vieze speelgoed uit een vuilniszak gehaald en uitgedeeld. We hebben de indruk dat er dus maar weinig speelgoed voor handen is. Ook qua knutselmateriaal moeten de kinderen veel delen en is er weinig materiaal beschikbaar.

Buiten staat geen speelgoed voor de kinderen.

Opleiding:

In gesprek met het hoofd van de crèche kwam de opleiding van de begeleiders te sprake. Zij gaf geen antwoord op de vraag of de begeleiders opgeleid waren. Ze vertelde dat haar begeleiders wel een keer deelgenomen hadden trainingen, maar dat ze het vervelend vond dat zij daar geen diploma of certificaat voor ontvangen hadden. Zij kon het nu niet aantonen dat haar begeleiders trainingen hadden gevolgd. Verder gaf zij aan dat ze wel bereid zijn om trainingen te gaan volgen, mits er dan ook een diploma of certificaat uitgereikt wordt.

Verdere indrukken:

De begeleiders hebben wij regelmatig een compliment gegeven over hun werkzaamheden. Hierdoor stonden zij meer open voor vragen die wij stelden. Zij reageerde dus positief op onze complimentjes. Verder hadden wij de indruk dat de begeleiders wel veel plezier uit hun werk halen en dat zij het werken met de kinderen serieus nemen. Zij vinden het belangrijk dat de kinderen hun ‘lief’ vinden en vertelden dat zij daarom niet schreeuwen tegen de kinderen. Het is ons wel opgevallen dat wanneer een kind niet luisterde of niet mee wilde doen aan een activiteit, dat er tegen het kind gezegd werd: ‘Doe mee, anders zeg ik het tegen je moeder’. Er wordt regelmatig gedreigd dat het aan hun moeder wordt verteld en dan komen de kinderen gelijk meedoen, of ze worden gelijk stil.

Verder hebben wij met het hoofd van de crèche gesproken over ons onderzoek en het doel daarvan. Zij gaf in eerste instantie sociaal wenselijk antwoord, door gelijk aan te geven dat wij verbeteringen voor de crèche gelijk mochten benoemen. Non-verbaal drukte zij uit dat zij het vervelend vond dat er weer onderzoek gedaan werd. Later bleek dat zij het verkeerd had begrepen en zij dacht dat wij kwamen vertellen hoe zij het anders moesten gaan doen. Hier had zij zichtbaar geen behoefte aan. Wij hebben ons onderzoek nogmaals toegelicht en toen werd zij zichtbaar enthousiaster. Wij hebben met haar afgesproken dat wij weer contact met haar opnemen en dat wij met haar een diepte-interview gaan doen. Bij het weggaan werd ons verteld dat wij welkom waren om nogmaals langs te komen en mee te lopen.

Observatie Crèche Mamio 21 oktober 2008, 8 tot 10 uur 's ochtends.

De groepen zijn ingedeeld in de volgende groepen:

Baby's	0 – 1 jaar
Dreumesen	1 – 2 jaar
Peuters	2 – 3 jaar
Kleuters	3 – 4 jaar

Algemeen:

Als we aankomen kunnen we aan de buitenkant van het gebouw niet zien dat het een crèche is. Echter, als we het gebouw binnen komen is het gelijk te zien. De entree bestaat uit 'n ruime hal. Hij is net gedweild en op de muur hangt een papier waarop staat dat we onze schoenen en slippers uit moeten doen. Dit doen we dan ook netjes. De crèche is van binnen licht, want er komt veel daglicht naar binnen en er staan overal luiken open voor het doortochten. Het voelt binnen koel aan. Enkele luiken waren met plakfolie beplakt, met als doel dat de kinderen niet afgeleid werden door wat er zich buiten afspeelt. Verder hingen er ook valletjes voor de ramen.

We worden vriendelijk ontvangen door de directrice van de crèche. Ze leidt ons rond, wijst ons op alle ruimtes en stelt ons voor aan de tantes, schoonmaaksters en kokkin. Ze vertelde hierbij dat ze werken met 'n ploegendienst en dat de dienst wisselt om 10 uur 's ochtends. De crèche is geopend van 7 uur 's ochtends tot 5 uur 's middags.

Ruimtes:

Baby's:

De kamer van de baby's is ruim opgezet en er is genoeg daglicht in de kamer. Langs de muren staan boxen opgesteld. Er staan er een stuk of 6. Er zijn echter maar 3 kinderen op de groep.

Deze groep heeft vaste begeleiders en tot 10 uur stonden ze met 2 begeleiders op deze groep.

De ruimte is voorzien van kinderstoeltjes van waaruit de kinderen gevoed worden. Verder hangen er boven de kinderbedjes die bezet zijn speeltjes en aan de wanden hangen informatieve folders/posters voor ouders. Bovenaan de wand zijn kastjes geplaatst waarin elk kind zijn eigen vakje heeft. In deze vakjes hangt ook een papier met alle specifieke gegevens van het desbetreffende kind. Zoals naam, geboortedatum etc. De baby's dragen kleertjes van de crèche. Hun eigen kleertjes liggen in hun vakje aan de muur. Voor de baby's wordt de voeding gemaakt door de kokkin in de keuken. De begeleiders hoeven zich hier dus niet mee bezig te houden. Wel moeten zij de kinderen voeden. De ruimte wordt schoon gehouden door de schoonmaaksters. Zij komen regelmatig langs om bijvoorbeeld te vegen of te dweilen. Het ziet er dan ook netjes en schoon uit.

Aan deze ruimte grenst een toiletruimte met een klein badje. Ook deze ruimte ziet er schoon uit.

Dreumesen:

De ruimte van de dreumesen is vrij klein. Er staan 5 boxen in de ruimte. Daarnaast is er een speeltentje met allerlei speelgoed erin. Op de groep zijn 6 kinderen aanwezig. Hiervan hoort er 1 op de peutergroep, maar zij moest eerst nog even wennen. Vanwege het vele huilen konden ze op de peutergroep nog niets met haar.

Ook op deze groep zijn 2 begeleiders aanwezig. Ze werken hier ook in ploegendiensten en er wordt gewisseld tussen de dreumesen en de peuters. De ene week werken de begeleiders bij de dreumesen, de andere week bij de peuters en andersom.

Deze ruimte wordt ook schoongehouden door de schoonmaaksters. Het ziet er dus netjes en schoon uit. En verder wordt er ook voor deze kinderen eten gemaakt door de kokkin.

Peuters:

De peuters hebben we niet goed kunnen observeren omdat de begeleider van deze groep ziek was. De onderdirectrice hield eerst toezicht op de kinderen, daarna zijn de kinderen naar de kleutergroep gebracht. We vonden het vreemd dat de kinderen niet opgevangen werden door een van de tantes van de groep met dreumesen. We hebben niet gevraagd waarom dit niet het geval is, omdat we niet de indruk wilden geven dat we het beter wisten. We kwamen om te observeren, niet om feedback te geven op hun manier van werken.

Kleuters:

Het meeste van de tijd hebben we geobserveerd op de kleuters. Op deze groep zitten 11 kinderen. Toen wij binnenkwamen zaten ze allemaal hun brood te eten. De begeleidster gaf de kinderen thee met melk als ze hun brood op hadden. De begeleidster vertelde ons dat zij werken aan de hand van een schema. Zij liet ons dit schema zien. Elke ochtend wordt er van half 9 tot half 10 een activiteit gedaan ter voorbereiding van het naar schoolgaan. Zij bereiden de kinderen voor op het leren op school. De activiteiten hebben verder tot doel om de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Er wordt gewerkt aan de taalontwikkeling, de motoriek, de sociaal- emotionele ontwikkeling en er wordt gewerkt aan de creatieve expressie van de kinderen. De verschillende activiteiten die hier voor gepland zijn, hebben de begeleiders beschreven in een schrift. Zij schrijven hierin de activiteit uit en vermelden daarbij het doel en de middelen. Dit met als doel dat de begeleidster die de dienst overneemt kan zien wat er is gedaan. De werkjes die de kinderen maken worden aan de muur gehangen, dus de ruimte zit er vrolijk en levendig uit.

Na het eten van het brood, werd de ruimte door de schoonmaaksters eerst weer gedweild. De ruimte ziet er dus ook schoon uit. De kinderen lopen op hun blote voeten en hun tasjes met eten en drinken worden aan een kapstokje in het lokaal gehangen. De kinderen zitten aan stevige, vrij nieuwe tafels en daarom heen staan houten zitstoeltjes. De kinderen hebben een vaste plek aan tafel.

Na het eten ging de begeleidster een verhaal vertellen over een opa en oma. Zij had hiervoor een tekening gemaakt op het bord. De kinderen werden bij het verhaal betrokken, doordat zij steeds een vraag van de begeleidster moesten beantwoorden. Na het verhaal gingen de kinderen liedjes zingen. Er wordt veel klassikaal gedaan. Hierbij viel het wel op dat de kinderen de regels die gelden op de groep kennen. Zij weten wanneer zij stil moeten zijn en wanneer zij wat gaan doen. Na het uurtje leren, is er een lange tijd vrij spel. De begeleiders vinden het belangrijk dat de kinderen genoeg tijd en ruimte krijgen om te spelen, omdat zij hier ook veel van leren. Het speelgoed van de kinderen is opgeborgen in een kast met daarvoor een gordijn. De ruimte ziet er hierdoor geordend uit.

Aan deze ruimte grenst ook een toiletruimte. Ook deze is schoon. De kinderen wordt geleerd om zelf naar het toilet te gaan. Verder wordt er ook voor deze kinderen eten en drinken klaar gemaakt. De verschillende maaltijden zijn ingepland op vaste tijden. De kinderen kregen toen wij weggingen een fruithapje. Zij moesten het fruit dat op een bord lag delen.

De keuken:

De keuken is klein, er is net genoeg ruimte voor 1 persoon. De keuken is gevestigd tussen de verschillende ruimtes. Hij komt uit op de grote centrale hal. De keuken is verouderd, maar ziet er verder netjes en schoon uit. De kokkin begint al vroeg met koken en gaat wanneer zij klaar is alvast voorbereidingen doen voor de maaltijden voor de dag erop.

Schoonmaakhok:

De schoonmaaksters, in totaal 2 personen, hebben ook een eigen ruimte waar zij hun spullen hebben staan en waar zij kunnen zitten. De schoonmaaksters zaten echter steeds bij de begeleiders op de verschillende groepen.

Kantoor directrice:

De directrice heeft bij binnenkomst gelijk aan de rechterkant een kantoor. Deze is ruim. Er staat een grote kast langs de wand en verder is er een bureau aanwezig, waar 1 stoel achter staat en 2 ervoor. In deze ruimte ontvangt de directrice onder andere gasten. Het kantoor zag er geordend uit.

Buiten:

Er is buiten, aan de achterkant van het gebouw een kleine speelruimte. Deze is echter niet afgezet. Het zag er niet naar uit dat er veel gebruik gemaakt wordt van de buitenruimte achter het gebouw.

Begeleidsters:

De begeleidsters ontvingen ons vriendelijk op de groep. In gesprek met hen kwamen wij erachter dat vele begeleidsters al meer dan 20 jaar werkzaam zijn op de crèche. Zij vertelden allemaal het nog steeds naar hun zin te hebben. Eén begeleidster liet ons foto's zien van voorgaande groepen op de crèche. Hierbij viel het ons op dat er ook aandacht besteed wordt aan de feestdagen, zoals sinterklaas, kerst, carnaval en kinderdag. Ook krijgen de kinderen een getuigschrift wanneer zij de crèche verlaten. Van deze uitreikingen waren ook vele foto's gemaakt.

Middelen:

De boxen en bedjes die er op de crèche aanwezig zijn, zijn verouderd, maar de matrassen zagen er schoon uit. We zagen ook enkele nieuwe matrassen liggen. Verder is er op de crèche voldoende speelgoed en knutselmateriaal aanwezig.

Opleiding:

Van één begeleider weten wij dat zij, voordat zij op de crèche kwam werken, gewerkt heeft voor Stichting Kennedy. Zij vertelde ons dat zij gewerkt had met dove kinderen op scholen en dat zij deze begeleidde. Zij had dus al enige ervaring in het werken met kinderen. Van de andere begeleiders weten wij het niet. Wij zijn er alleen achter gekomen, dat velen al jaren lang op de crèche werkzaam zijn.

Verdere indrukken:

In gesprek met de onderdirectrice hebben wij nogmaals het doel van ons onderzoek toegelicht. Bij het woord 'onderzoek' sloeg zij haar ogen op en keek weg. Wij begrepen hieruit dat zij geen zin en baat heeft bij een onderzoek. Wij hebben toen nogmaals uitgelegd dat het voor de crèchebegeleiders bestemd is en dat het gaat om hun behoeften. Wij hebben vervolgens met haar afgesproken om voor het afnemen van de enquêtes en interviews contact op te nemen met Stichting Beheer en Exploratie Crèches. Wij konden dit helaas niet meer bespreken met de directrice, want zij was voor overleg weg naar het hoofdkantoor.

Verder hebben wij de begeleiders ook zoveel mogelijk vertelt over ons onderzoek. Hier werd door de begeleiders niet op gereageerd. Eén begeleider was wel enthousiast en is bereid om met ons een interview te doen.

Observatie Crèche Albert G. Putter op 22 oktober 2008 van 10 uur tot 12 uur 's ochtends.

De groepen zijn ingedeeld in de volgende groepen:

Baby's en dreumesen	0 – 2 jaar
Peuters	3 jaar

Algemeen:

Als we aankomen zien we dat de crèche gelegen is tussen twee basisscholen. Er ligt een grote tuin/zandvlakte rondom de crèche en het valt ons gelijk op dat er aan de achterkant een speelruimte voor de kinderen is. Een tuinman is bezig met het harken van de zandgrond en het zag er daardoor netjes uit. We werden vriendelijk ontvangen en zagen gelijk bij binnenkomst dat de ruimtes heel ruim waren. We werden allereerst ontvangen in het kantoor, waar een begeleidster vertelde dat het hoofd van de crèche met ziekteverlof was, dus dat wij haar geen vragen konden stellen vandaag. De begeleidster nam haar nu tijdelijk waar en gaf meerdere malen aan dat wij nu alles aan haar mochten vertellen. Zij heeft ons eerst rondgeleid door de crèche en zij stelde ons aan iedereen voor. Zij vertelde ons dat er gewerkt wordt in ploegendiensten en dat de eerste dienst is van 07.00 uur tot 13.30 uur en de tweede van 10.00 uur tot 17.00 uur. Tijdens de overlapping van de diensten wordt er om de beurt gepauzeerd. Er zijn in totaal 13 begeleiders in dienst en drie schoonmakers. De begeleiders werken de ene maand op de groep van de baby's en dreumesen en de andere maand op de groep van de peuters. De begeleiders die werken op de groep van de baby's en dreumesen werken ook om de beurt in de keuken als kokkin. Zij maken dan het eten en het drinken voor de kinderen klaar.

Ruimtes:

Baby's en dreumesen:

De kamer van de baby's is groot en ruim opgezet en er is een deur naar de buitenruimte achter de crèche. Deze deur stond open waardoor er een fris windje naar binnen kwam. Bij binnenkomst in de ruimte staan er aan de rechterkant kastjes, waar ook ruimte is gemaakt voor het neerzetten van de tassen van de gasten. Verder staan er twee lage, lange houten kindertafels met lage houten kinderbankjes. Verder is er in het midden van de ruimte een grote tafel met stoelen neergezet voor de begeleiders. Aan de zijkanten van kamer staan 4 bedjes en 4 boxen. Verder lag er op de grond een matras. De bedjes en boxen zagen er oud en daardoor vies uit, maar de matrassen en het beddengoed zagen er schoon uit. Op deze groep worden maximaal 8 kinderen opgevangen. Er werken twee begeleiders per dagdeel op de afdeling. Tijdens de overname van de diensten, tussen 10.00 uur en 13.30 uur werken zij met zijn vieren. Deze tijd wordt gebruikt om de kinderen voeding te geven en in bad te doen. In de ruimte zijn twee wasbakken, met twee kinderbadjes aanwezig. Dit zag er schoon uit. Verder hebben zij een commode, waar zij de kinderen op kunnen verschonen. Deze commode is gevestigd naast de wasbakken en badjes. Daarnaast is er nog een grote kast, waar allemaal schoon beddengoed in ligt, maar ook luiers, washandjes, handdoeken, slabbetjes etc. Verder is er in de ruimte nog een aparte ruimte gemaakt die kan dienen als isoleerruimte. Hier staan een bedje en een box in. De gehele ruimte heeft een verouderd uiterlijk, maar is wel schoon. De vloer wordt regelmatig geveegd en gedweild en de begeleiders lopen op hun blote voeten of slippers.

Peuters:

De peutergroep heeft in de ochtend 20 kinderen. Ons werd verteld dat er na schooltijd ook nog 10 kinderen komen om te eten. Wij begrepen niet hoe oud deze kinderen waren en hoe lang zij dan op de crèche aanwezig zijn. Dit hebben wij ook niet duidelijk kunnen krijgen, want de begeleiders vertelden ons elke keer weer dat de groep bedoeld is voor kinderen van 3 jaar oud.

De ruimte van de peuters is heel ruim en kan opgedeeld worden in 4 gedeeltes. De ruimte biedt op twee plaatsen de mogelijkheid om naar buiten te gaan. De deuren waren echter afgesloten, omdat er niet buiten gespeeld kon worden. Bij binnenkomst staan er aan de rechterkant van de ruimte vier lage, lange houten tafels met lage houten kinderbankjes. Verder lagen er in de hoek een aantal tweepersoonsmatrassen. Deze worden na het eten 's middags op de grond gelegd, zodat de kinderen daar op kunnen gaan slapen. In het midden staat een middelhoge wand. Aan de linkerkant van de ruimte staat niets en deze ruimte is geheel leeg.

Rechts achterin is een ruime badkamer gevestigd. In het midden van deze ruimte waren in een met een lage muur afgezette ruimte twee kinderdouches gevestigd. Aan de andere kant stonden drie

kindertoiletten. De badkamerruimte daaromheen was gevuld met een wanddroogrek, een aantal po's en een kast met allemaal vakken, waar de kleren van de kinderen in lagen.

Links achterin van de ruimte stonden ook twee lage, lange houten tafels met lage houten kinderbankjes. Daarnaast stond er nog een oud houten poppenhuis, waar wat speelgoed in lag. Deze ruimte werd gebruikt als speel- en eetruimte.

De ruimtes zagen er verouderd maar schoon uit. De kinderen liepen allemaal op hun blote voeten rond. De meubels waren schoon en deze werden, net als de vloer regelmatig geveegd en gedweild.

De keuken:

De keuken was groot en door middel van een houtenbar voor een groot gedeelte afgeschermd van de speel- en eetruimte van de peuters. De keuken had drie grote wasbakken, één gasfornuis en één rijstkoker. In het midden stond een hoge tafel waaraan het eten werd voorbereid. Aan de keuken grensde een ruimte, waar drie grote kasten stonden. Hier was al het eet- en keukengerei opgeborgen. Deze kasten konden op slot gedaan worden.

De keuken werd net geschrobd toen wij kwamen kijken en ons werd verteld dat de keuken drie maal per week volledig wordt geschrobd en verder elke dag werd gedweild. De keuken zag er dan ook netjes uit.

Het washok:

Het washok was heel ruim en er werd net een nieuwe wasmachine gebracht toen wij er waren. De ruimte heeft verder een grote wasbak, een droogrek en vele drooglijnen, een strijkplank met strijkbout en een tafel met stoel. Er komt elke dag een vrouw om de kleren van de kinderen, het beddengoed en de babykleding/doeken te wassen. De peuters dragen op de crèche een uniform. Deze uniforms worden elke dag gewassen. Het washok wordt verder schoongehouden door de schoonmakers.

De personeelsruimte:

In de personeelsruimte staat één lange tafel met aan beide kanten een lange zitbank. Verder staat er een grote ijskast. Er werd ons verteld dat de ijskast kapot was, maar dat zij nog geen nieuwe hadden. De ruimte ziet er verder netjes en geordend uit. Deze ruimte wordt gebruikt voor de pauzes van de begeleiders.

Schoonmaakhok:

De schoonmaaksters, in totaal 2 personen, hebben ook een eigen ruimte waar zij hun spullen hebben staan en waar zij kunnen zitten. De schoonmaaksters zaten echter steeds bij de begeleiders op de verschillende groepen.

Kantoor directrice:

De directrice heeft bij binnenkomst gelijk aan de rechterkant een kantoor. Deze is ruim. Er staat een grote kast langs de wand en verder is er een bureau aanwezig, waar 1 stoel achter staat. De ruimte grenst aan een andere ruimte, waar een aantal kasten staan. Deze tweede ruimte heeft geen eigen ingang en kan dus alleen bereikt worden via het kantoor.

Het kantoor zag er netjes en geordend uit.

Buiten:

Er is aan de achterkant van het gebouw een speelruimte. Er staat een oud schommeltoestel, echter zonder schommels. Verder staan er twee wippen en in het midden is een grote boom geplaatst, waardoor er ook veel schaduw is. Aan de achterkant loopt een kreekje richting de Surinamerivier. Er staan hoge betonnen palen voor een hekwerk, maar er zit niets tussen en dus is alles open. Dit is ook de reden dat de crèche geen gebruik kan maken van deze buitenruimte. Zij moeten wachten tot het hek is afgemaakt.

De buitenruimte en alle verdere grond rondom de crèche wordt elke dag geharkt en ziet er daardoor netjes uit.

Begeleidsters:

De begeleidsters ontvingen ons vriendelijk op de groepen. Zij waren bereid om onze vragen te beantwoorden en toen wij vertelden over ons onderzoek, vroegen zij gelijk wanneer wij hiervoor terug kwamen. We hebben gelijk een vervolgspraak kunnen maken. Er waren verder een aantal begeleiders die al meer dan 30 jaar op de crèche werkzaam waren en zij gaven aan het nog steeds naar hun zin te hebben.

Middelen:

De begeleider die ons de rondleiding door de crèche gaf, vertelde dat zij een groot tekort hadden aan speelgoed. Wij hebben niet veel speelgoed gezien. Op de beide groepen was niet veel aanwezig.

Opleiding:

Wij zijn er tijdens het observeren niet achter gekomen of de begeleiders opgeleid waren of niet.

Verdere indrukken:

We zijn erachter gekomen dat de crèche niet onder Stichting Beheer en Exploratie Crèches valt, maar onder Stichting Crèches in Suriname. De nieuwe wasmachine werd gebracht door een medewerker van deze stichting en wij werden aan hem voorgesteld. Hij begon te vertellen over de stichting en wij vertelden hem over wat ons was verteld door Stichting Beheer en Exploratie Crèches. We hebben vervolgens met hem afgesproken om elkaar een keer te ontmoeten, om zo meer informatie te kunnen krijgen over Stichting Crèches in Suriname.

De begeleiders vertelden ons dat de Stichting Crèches in Suriname veel voor hen regelt en dat zij zich gaan bezig houden met de renovatie van de crèche. Zij kijken hier erg naar uit, want zij gaven zelf aan dat alles behoorlijk verouderd is inmiddels en dat het daarom echt nodig is.

Observatie particuliere crèche The Lord is a Sheppard, 28 oktober 2008

De groep bestaat uit baby's, dreumesen en peuters van 0 t/m 3 jaar.

Algemeen:

Als we aankomen zien we dat de crèche gevestigd is naast een woonhuis. We wachten voor het hek en horen de kinderen al. Er komt een begeleider naar buiten die ons wenkt en verder roept een vrouw ons vanuit de keuken van het huis toe. We willen de begeleider een hand geven, maar zij geeft ons geen hand terug. Dit voelde wat ongemakkelijk en we wisten allebei niet goed wat wij hierdoor konden verwachten. We kamen binnen en zagen gelijk dat alle leeftijden zich in één ruimte bevonden. De andere begeleiders gaven ons ook geen hand en wij hebben hen alleen begroet. Er stonden aan de achterkant van de ruimte twee stoelen voor ons klaar en daar mochten wij vervolgens plaatsnemen. De vrouw die ons vanuit de keuken van het huis had toegeroepen, kwam een paar minuten later binnen en gaf ons wel een hand. Zij was het hoofd van de crèche. Zij heette ons vervolgens ook welkom en vertelde ons meer over de crèche.

Ruimtes

De kinderen, in totaal 32, zitten allemaal in één en dezelfde ruimte. Het is een ruimte ter grote van een grote woonkamer. Bij binnenkomst staan er gelijk aan de linkerkant van de deur zes bedjes tegen de muur. Deze zijn voor de 4 baby's en de 12 dreumesen. De dreumesen zitten allemaal tegen de linkermuur op de grond. Zij hebben geen eigen zit- of slaapruijnte. Met het eten worden zij op een kleed op de grond gezet en hier moeten zij vervolgens ook op slapen. Alleen wanneer er een bedje vrij is kan er soms een dreumes in een bedje slapen. Aan de achterkant van de ruimte staat een lange hoge tafel en daar staan twee hoge houten banken bij. Deze tafels zijn het werkterrein van de begeleiders. Hierop staat het eten voor de baby's en het drinken voor de dreumesen en peuters. Rechts achterin staat één bureau met stoel, deze is voor het hoofd. Dit bureau ziet er netjes uit. Tegen de rechterzijmuur staan twee tafels met plastic stoeltjes en één lage houten bank. Hieraan is plaats voor 16 peuters. De peuters eten hieraan, maar slapen hier ook op. Voor het slapen leggen zij hun armen op de tafel en daarop leggen zij hun hoofd om te rusten en te slapen. Voor de peuters is er een dagschema opgesteld. Elke dag wordt er door de begeleiders een educatieve activiteit met ze gedaan. Het roosters met daarop de invulling van de verschillende dagen hangt op de toegangsdeur naar de keuken en badkamer. De baby's, dreumesen en peuters worden door de begeleiders zoveel mogelijk van elkaar gescheiden gehouden. Op deze manier wordt geprobeerd om toch aparte, naar leeftijd samengestelde groepen te creëren. De muren van de ruimte zien er leuk en vrolijk uit, door de verschillende schilderijen die er op de muren staan. Daarnaast hangen er zelfgemaakte slingers van papier door de gehele ruimte. De ruimte heeft daardoor een vrolijk uitstraling. De kinderen lopen op hun blote voeten, maar op de vloer lag veel zand. Dit zand komt via de deuren, die bestaan uit hekken naar binnen.

De keuken:

De keuken die gebruikt wordt voor het koken van het eten voor de kinderen, is de keuken van het hoofd van de crèche. De keuken ziet er netjes uit.

De badkamer:

De badkamer wordt nog verbouwd, maar de badkamer die gebruikt wordt is de badkamer van het hoofd van de crèche. Nu worden de kinderen in een grote wasbak in bad gedaan.

Buiten:

Aan de achterkant van de ruimte is een deur/hek naar buiten. Dit is echter geen speelplaats. Het hoofd van de crèche vertelde te willen uitbreiden, vanwege ruimtegebrek en een toenemende drukte aan aanmeldingen en daarom lag nu de gehele buitenplaats vol met zand.

Begeleidsters:

Tijdens ons verblijf op de crèche hebben wij voornamelijk gesproken met het hoofd van de crèche. De andere begeleiders hebben wij soms wel een vraag gesteld, maar deze vragen werden niet altijd beantwoord. Wij konden er niet achter komen of zij ons niet begrepen, of dat zij geen antwoord mochten of durfden te geven.

Er werken in totaal 5 begeleiders op de crèche, waarvan er twee hoog zwanger zijn. Deze waren ook werkzaam op de crèche tijdens ons verblijf.

Middelen:

De bedjes en verdere meubels die aanwezig waren op de crèche zagen er oud uit, maar waren in goede staat en zagen er ook netjes uit. Voor de dreumesen hebben wij één box met blokken zien staan en verder zagen wij geen speelgoed. De peuters gingen tijdens ons verblijf vouwen met vouwblaadjes. Deze werkjes mogen de kinderen mee naar huis nemen. Verder materiaal en andere middelen voor de peuters hebben wij niet gezien in de ruimte.

Opleiding:

Van het hoofd van de crèche weten wij dat zij een opleiding gevolgd heeft t.a.v. het werken met kinderen. Aangezien wij de andere begeleiders eigenlijk niet hebben gesproken, weten wij niet of zij een opleiding hebben gevolgd.

Verdere indrukken:

Het hoofd van de crèche was een vriendelijke vrouw en zij betrok ons bij haar werkzaamheden op de crèche. Zij heeft ons ook uitgenodigd voor haar eigen verjaardagsfeest op de crèche op vrijdag 7 november. Tegen het einde kregen wij van haar een fles drinken een zak zoutjes. Dit hadden wij nog niet eerder meegemaakt en wij vonden dit dan ook bijzonder vriendelijk van haar. Bij vertrek hebben wij de begeleiders nogmaals een hand toegereikt en deze werd na een goedkeurend knikje van het hoofd dan ook terug gegeven.

Observatie Crèche Kokorie 4 november 2008, 8 tot 10 uur 's ochtends.

De groepen zijn ingedeeld in de volgende groepen:

Baby's	0 – 1 jaar
Dreumesen	1 – 2 jaar
Peuters	2 – 3 jaar
Kleuters	3 – 4 jaar

Algemeen:

Het gebouw van de Kokorie crèche ziet er hetzelfde uit als de Mamio crèche waar we 21 oktober zijn geweest. Ook dit is een overheidscrèche, alle overheidscrèches zijn in een zelfde soort gebouw gevestigd. Het gebouw ziet er van binnen netjes uit en in alle ruimtes is genoeg daglicht aanwezig. Het gebouw is echter wel verouderd.

Ik wordt vriendelijk ontvangen door de directrice die mij gelijk rondleidt door het gebouw. Aan de muren hangen overal verschillende posters. De directrice moet de dag nog openen en na de opening stelt ze mij voor aan de andere leidsters, ook hier 'tantes' genoemd en schoonmaaksters. De directrice laat mij een map zien met een jaarplanning, de rechten van een ambtenaar, gegevens van de kinderen, dagplanningen etc. Ook in deze crèche wordt in ploegendiensten gewerkt en er worden kinderen opgevangen van 7 uur 's ochtends tot 5 uur 's middags.

Ruimtes:

Baby's:

De kamer van de baby's is vrij klein, maar er is genoeg daglicht in de kamer. Langs de muren staan boxen opgesteld. Er staan er een stuk of 4. Er zijn maar 3 kinderen op de groep.

Deze groep heeft twee begeleidsters, die aangeven dat ze om de drie maanden op een andere groep staan.

De ruimte is voorzien van boxen en een commode. Ik zie heel weinig speelgoed voor de kinderen. Misschien voor elk kind één speeltje. De baby's dragen zowel eigen kleertjes als kleertjes van de crèche. Voor de baby's wordt de voeding gemaakt door de kokkin in de keuken. De begeleidsters hoeven zich hier dus niet mee bezig te houden. Wel moeten zij de kinderen voeden.

De ruimte wordt schoon gehouden door de schoonmaaksters. Tijdens mijn aanwezigheid zie ik hen echter niet bezig met schoonmaken, maar het ziet er wel netjes uit.

Dreumesen:

De ruimte van de dreumesen is ruim. Er staan een stuk of 10 boxen in de ruimte en een commode. Op de groep zijn 5 kinderen aanwezig, maar normaal hebben ze er ook wel eens 10.

Op deze groep is 1 begeleidster aanwezig. Zij is eigenlijk kokkin, maar vanwege ziekte van de tante die normaal op de dreumesengroep staat werkt ze nu hier. Ook deze ruimte ziet er netjes en schoon uit en er is weinig speelgoed aanwezig. Als ik om me heen kijk zie ik niets. Even later komen er een paar knuffels te voorschijn uit een badje. Elk kind krijgt er één. Veel meer dan dat zit er ook niet in het badje. De badkamer die aan deze ruimte grenst zag er netjes en schoon uit.

Peuters:

De peuters zitten op de gang. Normaal gesproken is deze groep verdeeld in twee groepjes, maar vanwege ziekte zijn ze nu samengevoegd tot een groep. De kinderen zitten aan tafeltjes en de begeleidster is met hen aan het verven. Eén voor één verft ze de handen van de kinderen en zet ze in een schriftje. Elk kind heeft een eigen schriftje en er is één keer eerder een werkje in gemaakt. Dit schriftje krijgen de kinderen aan het einde van het jaar mee naar huis. Bij deze groep loopt ook een stagiaire. Zij doet niet zo veel. Ze wast de handen van de kinderen als ze klaar zijn met verven, maar ze houdt de rest van de kinderen niet in de gaten als zij door de hal lopen. Ook de leidster heeft hier geen zicht op. De kinderen kunnen ongestoord hun gang gaan. Verder lopen de schoonmaaksters en de kokkin regelmatig over de gang. Doordat deze groep geen eigen lokaal heeft worden ze snel en vaak afgeleid.

Kleuters:

Op deze groep zitten 12 kinderen. De kleuters zijn ook aan het knutselen als ik binnen kom. Er staan twee tantes op de groep. De een is bezig met het voorbereiden van het knutselmateriaal, de ander geeft uitleg over hetgeen ze gaan doen: prikken. De kinderen krijgen een goede uitleg over het

materiaal, bijvoorbeeld dat het niet de bedoeling is dat ze andere dingen gaan doen met de prikken behalve prikken in het papiertje. Naar mijn mening doet de tante dit heel goed en duidelijk. Ze betreft ook alle kinderen bij deze activiteit. Ze vraagt mij of ik wil meehelpen met het prikken. Prima. Dit doe ik. Ondertussen kijk ik ook hoe zij de kinderen helpen. Ze hebben hierbij veel geduld en leggen de kinderen rustig uit hoe ze hun werkje moeten doen. De tantes overleggen regelmatig met elkaar en ze komen ontspannen op mij over. De ruimte zelf zag er redelijk schoon uit, maar wel wat rommelig.

De keuken:

De keuken is klein, er is net genoeg ruimte voor 1 persoon. De keuken is gevestigd tussen de verschillende ruimtes. Hij komt uit op de grote centrale hal. De keuken is verouderd, maar ziet er verder netjes en schoon uit. De kokkin begint al vroeg met koken en gaat wanneer zij klaar is alvast voorbereidingen doen voor de maaltijden voor de dag erop.

Schoonmaakhok:

De schoonmaaksters, in totaal 2 personen, hebben ook een eigen ruimte waar zij hun spullen hebben staan en waar zij kunnen zitten. De schoonmaaksters zaten echter steeds bij de begeleiders op de verschillende groepen.

Kantoor directrice:

De directrice heeft bij binnenkomst gelijk aan de rechterkant een kantoor. Deze is ruim. Er staat een grote kast langs de wand en verder is er een bureau aanwezig, waar 1 stoel achter staat en 2 ervoor. In deze ruimte ontvangt de directrice onder andere gasten. Het kantoor zag er geordend uit.

Buiten:

Er is buiten, aan de achterkant van het gebouw een kleine speelruimte. Met een paar speeltoestellen en een zandbak. Het ziet er opgeruimd uit, maar er loopt wel een puppy die er erg ongezond uitziet. De kinderen mogen vrij bij dit hondje in de buurt komen. Als ik wegga zijn er 2 peuters buiten aan het spelen en de rest is binnen. De tantes zitten echter ook buiten met elkaar te kletsen. Op een gegeven moment merkt een van de tantes op dat haast alle kinderen binnen zijn en gaat hier een kijkje nemen.

Begeleidsters:

De begeleidsters ontvingen mij vriendelijk, maar vaak ook afstandelijk op de groep. In gesprek met hen kwamen ik erachter dat ook op deze overheidscrèche vele begeleidsters al meer dan 20 jaar werkzaam zijn. Zij vertelden allemaal het nog steeds naar hun zin te hebben, maar ook dat ze weinig andere mogelijkheden hadden qua baan. De leidsters hebben allemaal een opleiding gehad, maar voor de meesten is dit vele jaren geleden. Verder heb ik de begeleidsters zoveel mogelijk vertelt over ons onderzoek. Hier werd door de meeste begeleidsters niet op gereageerd. Een paar begeleidsters toonden wel interesse en wilden weten waarvoor dit onderzoek was.

Middelen:

De boxen en bedjes die er op de crèche aanwezig zijn, zijn verouderd, maar de matrassen zagen er schoon uit en het laken werd vervangen als deze smerig was. Verder is er op de crèche voldoende en knutselmateriaal aanwezig, maar erg weinig speelgoed.

Verdere indrukken:

In een gesprek met de leidster die normaal in de keuken werkt vertelde ze dat de leidsters vaak niet weten welke kinderen ziektes hebben zoals AIDS of HIV. De kinderen worden bij aanmelding bij de crèche wel onderzocht door een arts, maar de ouders mogen zelf bepalen of het bekend wordt of een kind HIV heeft of AIDS. Als ouders dit niet willen wordt er vaak een andere ziekte op het formulier geschreven. Hierdoor weten de tantes niet hoe zij moeten reageren als een kind ziek is. Ze weten niet welke kinderen besmet zijn en welke niet. De tante gaf aan dat ze dit erg lastig vindt om mee om te gaan en dat ze dit graag anders zou willen zien: bekendheid van de werkelijke medische gegevens en handvatten voor het verzorgen van zieke kinderen die AIDS hebben. Ook gaf ze aan dat de crèche niet over een ruimte beschikt om zieke kinderen te isoleren. En als een kind ziek is bepaald de directrice of ze het kind opvangen of niet, ongeacht de mening van de leidsters op de groep. "Haar wil is wet".

Observatie Crèche Kangoeroe 5 november 2008 van 08.30 uur tot 11.30 uur.

De groepen zijn ingedeeld in de volgende groepen:

Baby's	0 – 1 jaar
Dreumesen en peuters	1 – 3 jaar
Kleuters	3 – 4 jaar

Algemeen:

Als we aankomen zien we een grote muurschildering aan de buitenkant van het gebouw. Het gebouw is omringd met een muur en een toegangshek. Rondom de crèche ligt allemaal gras en er staan aan de voorkant drie speeltoestellen (een wip, een klimrek en een schommel). Daarnaast staan er twee houten parasols met een rietendak, waardoor er twee grote schaduwplekken zijn. Verder zien we een aapje in een kooi. We worden ontvangen door het hoofd van de crèche. Zij stelde zich voor als de manager van de crèche. Bij binnenkomst zien we dat het gebouw een open binnenplaats heeft met twee schommels en drie kinderbadjes. Daar om heen liggen verschillende lokalen. Er staat verder bij de ingang een bord buiten met daarop beschreven het thema van de maand. Voor de ingang van de lokalen hangen op de deur alle namen van de kinderen uit de groep met daarbij, van de meeste kinderen, een pasfoto. Verder hangt er ook een bordje met de naam en een pasfoto van de begeleiders. Daarnaast zien we ook bij verschillende lokalen dat er een bordje hangt met 'de juf van de maand' of 'het zonnetje van de week'. Hier hangen ook pasfoto's bij. Daarnaast hangen er langs de muren in de gangen ook een prikborden met mededelingen voor elke groep apart. De binnenplaats zag er opgeruimd uit.

Ruimtes:

Baby's:

De kamer van de baby's is ruim opgezet en er is genoeg daglicht in de kamer. Langs de muren staan boxen en bedden opgesteld. Er zijn in totaal 6 bedden. In totaal zijn er 11 baby's op de groep. De muren van de ruimte zijn beschilderd en daardoor heeft de ruimte een vrolijke uitstraling. Langs de ramen, die bestaan uit glazen luikjes is er voldoende ventilatie in de ruimte. Voor de ramen hangen lage, gekleurde gordijnen. In het midden van de ruimte ligt een groot verkeerskleed, waarop een aantal kinderen aan het spelen waren. Verder staan er in de ruimte twee commodes, met daaronder kast ruimte. De bedden en commodes zien er nieuw uit. Daarnaast staan er in de ruimte verder nog 2 maxi- cosi's en twee kinderstoelen.

De begeleiders liepen op slippers of op blote voeten. De grond zag er daardoor schoon uit. Er zijn twee vaste begeleiders op de groep aan het werk en er was één stagiaire aan het werk.

Wat verder opvalt is dat er veel speelgoed aanwezig is, specifiek gericht op het stimuleren van de ontwikkeling van deze doelgroep.

Dreumesen en peuters:

De groep van de dreumesen en peuters hadden twee ruimten tot hun beschikking. Eén ruimte wordt gebruikt als slaapruijnte. In deze ruimte staan een aantal bedjes en boxen en liggen twee matrassen op de grond. De kleuters worden soms ook in deze slaapruijnte neergelegd om te slapen. De andere ruimte wordt gebruikt als speel- en eetruimte. Langs de muur stonden tafeltjes en stoelen opgestapeld. Tegen de achterzijde lagen drie matrassen, met daarop kleden. Verder stonden er twee commodes in de ruimte, met daaronder kastruijnte. De ruimte had veel ramen met ventilatieluiken en daar hingen gekleurde gordijnen voor. De groep bestaat uit 22 dreumesen en peuters. Er werken twee vast begeleiders op de groep en daarnaast werkt er één stagiaire.

Kleuters:

Het meeste van de tijd hebben we geobserveerd op de kleuters. Op deze groep zitten ook 22 kinderen. De kinderen op de kleutergroep worden voorbereid op het gaan naar de kleuterklas. Er wordt elke dag geopend samen met de peuters. Er wordt dan voorgelezen. Ondertussen komen dan alle kinderen binnen. Vervolgens gaan de kleuters naar hun eigen lokaal waar één van de twee vaste begeleiders begint met een kringgesprek, waarin ze elkaar welkom eten, liedjes zingen en waarin vertelt wordt wat zij gaan doen die dag. Aan de hand van pictogrammen wordt dit uitgelegd en visueel gemaakt. Daarnaast hebben ze voor elke dag en elke activiteit een liedje. Er is een vast dag- en weekprogramma. Het lokaal van de kleuters is leeg. Er staan alleen een paar stoelen en tafels in. De oorzaak hiervan is dat de kleuters net verhuist zijn naar een ander lokaal. Wanneer er speeltijd is

mogen de kinderen spelen op de binnen- of buitenplaats of zij gaan naar de aparte speelruimte. Er worden ook regelmatig kleine groepjes kinderen meegenomen door de stagiaire naar de speelruimte. Er worden dan in kleine groepjes aparte activiteiten gedaan met de kinderen.

De speelruimte:

In de speelruimte ligt in het midden een groot speelkleed. Daar om heen liggen in de verschillende hoeken en langs de muren van de ruimte speelgoed. De ruimte ziet er opgeruimd en overzichtelijk uit. Het speelgoed is wel zichtbaar en ziet er daardoor aantrekkelijk uit om in te gaan spelen.

De badruimte:

De peuters en kleuters hebben hun eigen kindertoiletten en daarnaast zijn er aparte lage wasbakken voor de kinderen. De ruimte ziet er schoon en netjes uit. De kinderen worden vaak gewassen in de kinderbadjes op de binnenplaats. Er ligt een groot zeil onder kinderbadjes waardoor de kinderen in de badjes kunnen spelen en daarbij niet gelijk vies worden van het zand dat er op de binnenplaats ligt.

De keuken:

De keuken is groot en grenst aan het lokaal van de kleuters. De keuken ziet er schoon en opgeruimd uit. De begeleiders koken om de beurt zelf in de keuken.

Kantoor manager:

De manager heeft een eigen kantoor en kijkt uit op de binnenplaats. In haar kantoor zijn deuren die toegang bieden tot personeelstoiletten en een voorraadkast. De begeleiders moeten zich op het kantoor intekenen en aftekenen. De manager spreekt hierdoor de begeleiders elke dag even individueel.

Buiten:

Er is rondom het gehele gebouw veel ruimte. Er ligt overal gras. Het gebouw staat op een terrein dat voorheen gebruikt werd door SOS kinderdorpen. Aan de achterkant staan een aantal huizen waar tienermoeders worden opgevangen.

Voor het gebouw bevindt zich een speeltuin en tussen de huizen aan de achterkant bevindt zich ook nog een speeltuin. De begeleiders geven op het terrein aan de achterkant van het gebouw gymles.

Begeleidsters:

De begeleidsters ontvingen ons vriendelijk op de groep. De manager heeft ons rondgeleid en veel vertelt over de verschillende groepen. De manager heeft elke week een evaluatiegesprek met elke begeleidster. Zij vertelde dat zij elke week met hen overleg over hoe het met ze gaat en of zij problemen ervaren op de groep of met kinderen. Daarnaast bereidde de manager samen met de begeleiders oudergesprekken voor. De begeleiders voeren zelf oudergesprekken. Zij spreken de ouders elke dag wanneer zij hun kind of kinderen komen halen. De begeleiders vertellen de ouders dan wat zij hebben gedaan die dag.

Middelen:

De boxen, bedden en de andere meubels zagen er voor het merendeel nieuw uit. Deze waren echter niet nieuw. Zij zagen er allemaal schoon en verzorgd uit.

Daarnaast is er veel speelgoed aanwezig op de crèche. De manager vertelde ons dat zij niet mag klagen over de hoeveelheid speelgoed, maar dat zij graag meer verschillende middelen zou willen hebben om nog meer verschillende activiteiten te kunnen aanbieden aan de verschillende leeftijdsgroepen op de crèche.

Opleiding:

Alle begeleiders hebben een opleiding gevolgd en zij volgen verder regelmatig workshops of trainingen. De manager stimuleert de begeleiders hier ook in. Er is één begeleider die een lerarenopleiding heeft gevolgd en zij begeleidt de kleuters, zodat zij hen kan voorbereiden op het naar school gaan.

Verdere indrukken:

De manager en de andere begeleiders reageerden positief op ons bezoek en ons onderzoek. Zij waren bereid om een enquête in te vullen en met ons in gesprek te gaan over hun werkzaamheden en hun opleiding.

Bijlage 4: Uitwerking interviews

Crèche Albert Putter.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Albert G. Putter Crèche.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

31 jaar, waarvan de laatste 25 jaar de crèche een overheidscrèche is geworden.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Nee, ik ben vanaf mijn 18e werkzaam bij deze crèche.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Het opvangen van het kind. Het kleden, voeden, begeleiden en het doen van activiteiten met een kind. Ook de nagels verzorgen en baden doen wij. Eigenlijk wordt de zorg van de moeder overgenomen. We werken met een weekprogramma en de kinderen worden voorbereid op de basisschool. Ze hebben bijvoorbeeld een tekenschrift waar ze in werken en deze krijgen ze aan het einde van het jaar mee. Ook het contact met ouders is belangrijk. Er zijn 2 à 3 keer per jaar ouderavonden. Aankomende november is er ook een ouderavond zodat ouders van nieuwe kinderen hun vragen kunnen stellen en op de hoogte zijn hoe het op deze crèche gaat.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Zie vraag 4.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Ouders de gelegenheid geven om te werken. Met name alleenstaande moeders. Ook is het belangrijk de kinderen meer te laten leren door samen met andere kinderen te spelen. Bijvoorbeeld het delen van speelgoed en het leren van de Nederlandse taal als de kinderen thuis Sarramacaans spreken. De crèche is een goede voorbereiding op de basisschool en we horen vaak dat de kinderen die op een crèche hebben gezeten het beter doen op school doordat ze al gewend zijn aan de kinderen om hen heen en de gang van zaken.

7. Wat vindt u belangrijk in de opvoeding van kinderen?

Hetzelfde als vraag 6.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Beleefdheid zoals groeten, spreken met twee woorden en vragen stellen zoals "Juffrouw mag ik gaan plassen?" Samen delen, samen spelen, niet vechten, het leren aan- en uittrekken van kleren, persoonlijke hygiëne en het zindelijk maken van de kinderen.

9. Op welke manier doet u dat?

Bijvoorbeeld door groepsgesprekken. Bijvoorbeeld het onderwerp fruit: wat doe je voordat je het gaat eten? Wassen en schillen.

Er worden verschillende onderwerpen behandeld. Bijvoorbeeld slapen en opstaan. Ook gebruiken we bewegingsspelletjes: dat de kinderen moeten laten zien hoe zij baden. Verder wordt er gebruik gemaakt van de poppenkast. De kinderen doen hier actief aan mee en luisteren goed. Ze willen dit zelfs thuis spelen.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Goede dingen wel, slechte niet. Alle tantes hebben een training gevolgd en werk is anders dan privé. Niet slaan, maar praten met een kind is belangrijk zodat het kind het kan begrijpen.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja, alleen mist de omrastering zodat de kinderen niet buiten kunnen spelen. Dit is te gevaarlijk. En speeltjes zijn ook altijd welkom.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Het kind iets meegeven voor in de maatschappij. Veel plezier in het werk is belangrijk en goed. Het is ook leuk dat we hier kinderen zien komen van mensen die zelf ook op deze crèche hebben gezeten. Het is ook leuk om een kind te zien opgroeien.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ouders die klagen, maar niet gelijk bij ons komen en veroordelen hebben. De meeste ouders komen het wel zeggen tegen de leidsters als ze ontevreden zijn. Goede communicatie tussen de ouders en leiding is erg belangrijk.

Het is ook lastig als wij een kind Nederlands leren, maar de ouders thuis Sarramacaans of Hindoestaans blijven praten. Dit merk je aan het kind. Het leert minder snel Nederlands en praat vaak in zijn eigen taal tegen andere kinderen. Kinderen moeten hier Nederlands leren en het is fijn als ouders hieraan meewerken.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

Alles gaat makkelijk. Ik heb 31 jaar ervaring en kan goed vooruit kijken.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

Als het kind geen Nederlands praat en dit ook niet goed oppakt.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

De meeste kinderen kunnen wel goed Nederlands praten als ze de crèche verlaten, maar als ze het niet goed oppakken verwijzen we een kind door naar een medisch opvoedkundig bureau (MOB).

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

Het is belangrijk om goed te communiceren met de ouders als er iets niet goed gaat met een kind. Ook geven we als een kind de crèche verlaat tips aan de leerkracht van de basisschool over de 'gebruiksaanwijzing' van een kind. Bijvoorbeeld als een kind heel verlegen is en nog verder terugschrikt als je tegen het kind gaat schreeuwen.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?

Ja, donaties. Bijvoorbeeld speeltjes van Stichting Tamara en wat van een mevrouw uit Nederland.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?

Trainingen zijn altijd welkom, maar die verlopen wel via Stichting Beheer en Exploratie Crèches. De trainingen voor bijscholing wordt gegeven door Stichting Klimop en worden voor 50% door de overheid betaald en 50% doorn hen zelf.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?

Hoe om te gaan met kinderen voor de part-timers. Alle vaste crèchebegeleiders hebben een crècheopleiding gevolgd.

Over voeding willen we wel een workshop. Hier zijn telkens veranderingen in. Ook over de verschillende omgangsvormen.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?

Workshops met mensen van verschillende crèches lijkt mij wel wat. Dan kunnen we van elkaar leren.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)

Van een geschoold persoon. Iemand die deskundig is op het gebied van kinderopvang en van wie we wat kunnen leren.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?

De training moet niet te lang zijn, maximaal 1 maand. Het liefst in de middaguren en niet 's avonds.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?

Ergens anders als het samen met andere crèches is. Als de workshop alleen met de mensen van deze crèche is, dan kan het wel hier.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Nee.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
-

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Bij collega's. Als we ergens tegenaan lopen praten we hier met elkaar over en leggen we uit hoe je het aan kunt pakken.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Nee.

Crèche Angaloempo.

- 1.** Bij welke crèche bent u werkzaam?
Crèche Angaloempo.
- 2.** Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?
Al vanaf het begin, sinds 2004.
- 3.** Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?
Nee, ik ben gelijk nadat ik de opleiding Crèche- en Peuterleidster had gevolgd bij Stichting Klimop gaan werken op deze crèche.
- 4.** Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?
Liefde hebben voor de kinderen en tijd. Daarnaast is uiterlijke verzorging belangrijk en voeding. Verder nog het op een positieve manier aanleren van gedrag.
- 5.** Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?
Gericht begeleiden van een kind in de ontwikkeling; vaardigheden aanleren.
- 6.** Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?
Spelen en gesprekken voeren met de kinderen. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan de gezondheid van de kinderen en wordt er elke dag contact onderhouden met de ouders van de kinderen.
- 7.** Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?
Liefde hebben voor de kinderen en communiceren met het kind, het liefst zo vaak mogelijk. Daarnaast besteed ik ook veel aandacht aan de voeding en gezondheid van de kinderen.
- 8.** Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?
Ik probeer de kinderen de Nederlandse taal mee te geven en creativiteit. Verder probeer ik slecht gedrag af te leren.
- 9.** Op welke manier doet u dat?
Op een rustige manier, want kinderen moeten de kans krijgen om je te kunnen begrijpen.
- 10.** Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?
Nee, ik ben namelijk een verwend kind, want ik ben de jongste van 11 kinderen (5 broers en 5 zussen) en ik werd hierdoor veel verwend. Ik werk met de kinderen zoals me is aangeleerd tijdens de opleiding.
- 11.** Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?
Ja, de kinderen komen gelijk bij me als er iets is en ook ouders praten met me over het kind.
- 12.** Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?
Ik vind het leuk als kinderen spelen en actief bezig zijn. Ik kan daar echt van genieten. Je ziet dan ook hoe flink een kind is.
- 13.** Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?
Wanneer een kind 'hardhorend' is, dan vind ik het soms lastig. Het enige wat ik dan kan doen is het kind in de goede richting te begeleiden, door bijvoorbeeld met ze te praten of op straf te zetten.
- 14.** Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?
De kinderen leren en laten eten. Daarnaast kan ik goed uitleggen aan de kinderen, want de kinderen pikken snel iets op als ik iets heb aangeleerd. De kinderen lijken mij te begrijpen.
- 15.** Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?
Ik vind het lastig om met kinderen om te gaan die 'hardhorend' zijn, want ik praat nu met ze of ik zet ze even op straf, maar dat kan ik ook niet altijd doen, dus ik vind het lastig om te bedenken hoe ik nog weer anders met deze kinderen kan omgaan.

Daarnaast gebeurt het soms dat ik als ik even uit de buurt ben om bijvoorbeeld iets uit de keuken te pakken, dat de kinderen elkaar dan bijten. Als de ouders de kinderen komen halen moet ik dan aan de ouders uitleggen wat er is gebeurd toen ik even uit de buurt was. Ouders begrijpen dit vaak niet, want zij vinden dat ik altijd in de buurt moet zijn. Dit vind ik wel eens lastig. Verder vind ik het lastig als ik de kinderen op de crèche het Nederlands bij te leren en als de ouders dan thuis in het Sranan Tongo blijven praten. Dit maakt het voor mij moeilijk om de kinderen de Nederlandse taal bij te brengen.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

De kinderen en de ouders.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

Ik praat met de ouders en probeer het ze uit te leggen.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?

Nee nog niet.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?

Ja, ik zou graag nieuwe dingen leren die ik dan eventueel weer kan toepassen in het werken op de crèche.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?

Voor nu in het omgaan met kinderen die 'hardhorend' zijn en met ouders die thuis in het Sranan Tongo tegen de kinderen blijven praten.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc.) En waarom in deze werkvorm?

Trainingen lijken me goed.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)

Geen voorkeur.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?

Eén keer in de week of één keer in de maand en tijdens werktijd.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?

Het liefste op de crèche zelf.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?

In het Nederlands, want ik praat in het Nederlands tegen de kinderen en tegen de ouders.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?

Nee, als je hulp kunt krijgen, waarom zou je dan weigeren.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?

Nee.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?

Nee, want we zitten allemaal op hetzelfde niveau.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?

Nee, daar heb ik nog niet eerder van gehoord.

Crèche Kangoeroe.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Kangoeroe crèche.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

1,5 à 2 jaar.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

In Nederland heb ik de opleiding SPH gevolgd in de richting pedagogiek. Tijdens deze opleiding heb ik bij Spel aan huis stage gelopen. Na mijn opleiding heb ik in Nederland in de kinderopvang, in de kinderpsychiatrie en in een opvang voor tienermoeders gewerkt.

In Suriname heb ik ook nog bij een andere crèche gewerkt, de Annie crèche.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Dit is heel breed. Van de lichamelijke verzorging tot de geestelijke ontwikkeling van de kinderen.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Het sturen van kinderen in een bepaalde richting. En ervoor zorgen dat een kind zichzelf kan ontwikkelen door het kind te motiveren en dingen te leren.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Het kind staat centraal en het is belangrijk dat het kind spelenderwijs dingen leert en zich ontwikkelt in de brede school.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van de kinderen?

Hetzelfde.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Dat de kinderen hun eigen mening kunnen geven, er mogen zijn en zich op hun eigen manier kunnen en mogen ontwikkelen.

9. Op welke manier doet u dat?

Door middel van een vast dagprogramma en een jaarprogramma met elke maand een ander thema. Normen en waarden komen onder andere naar voren in de kringgesprekken aan het begin en het einde van de dag. Hierin kunnen kinderen hun eigen mening geven. Leidsters geven wel grenzen aan maar ze zijn niet de baas in de zin dat het kind niet zichzelf mag uiten.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Ja, in sommige dingen wel en andere dingen niet. Ik ben opgevoed met gebruik van een pedagogische tik, dit speelt erin mee dat wij dit hier niet doen. Ik zie het nut van een tik niet in. Als ik het zou doen zou het vanuit mijn eigen ongeduld zijn. Ik denk er, om eerlijk te zijn, wel eens aan, maar ik doe het niet. Verder heb ik van huis uit meegekregen dat kinderen naar volwassenen horen te luisteren. Volwassenen horen grenzen aan te geven en kinderen te stimuleren om zich op een positieve manier te ontwikkelen. Daarom vind ik het ook belangrijk dat de kinderen luisteren naar de juf.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ik ben redelijk tevreden, maar het kan beter. Bijvoorbeeld het aanspreken van de kinderen. Sommige leidsters zijn zich er niet bewust van wat voor invloed dit op kinderen kan hebben. Vooral op gevoelens van kinderen. "Lieve meisjes huilen niet" vind ik bijvoorbeeld een slechte opmerking. Kinderen mogen best af en toe huilen. Dit betekent niet dat ze dan gelijk niet lief zijn, het hoort erbij. Ook mogen dingen soms op een andere toon gezegd worden en niet schreeuwen. Er moet rekening gehouden worden met de ontwikkeling van de kinderen en je moet hiervoor open staan. Van een dreumes kun je bijvoorbeeld niet verwachten dat ze stil zitten en blijven zitten. Zij zijn de wereld om hen heen juist volop aan het ontdekken.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik hou van kinderen. Wat je ziet is wat je krijgt. Het is mijn gevoel. Ik vind het wel een sleur om op de groep te werken. Ik werk nu afwisselend op kantoor en op de groep. Dat bevalt me beter. Kinderen zijn vrolijke wezentjes en ik vind het fijn dat ze afhankelijk en aanhankelijk zijn. Ik vind het prettig om kinderen te verzorgen.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?
Grenzen aangeven en consequent zijn. Dit vind ik soms wel moeilijk.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?
Het aanhalen van kinderen. Kinderen willen zelden niet bij mij komen.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?
Consequent zijn richting ouders. We hebben bijvoorbeeld de regel dat kinderen gezond eten mee moeten krijgen. Het gebeurt soms toch dat kinderen zoetigheid mee krijgen. Ik vond het dan wel moeilijk om consequent te blijven en zie het snel door de vingers. Het is soms lastig om een balans te vinden tussen de normen en waarden thuis en hier. Tussen je professionele houding en je emoties. Het is soms moeilijk om dit bij ouders aan te kaarten en hen toe te spreken.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?
De opvoeding bij de kinderen thuis.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?
Als er grote problemen zijn tussen ouders en leidsters los ik dat op met een groepsgesprek waarbij de ouders, de leidster en ik zijn. Samen proberen we dan het probleem op te lossen. Ik heb ook elke week een evaluatie met de juffen. Als er problemen zijn en de ouders bij mij komen klagen dan verwijs ik de ouders eerst naar de juf. Als dit niet werkt dan komt er een groepsgesprek. Maar dit gebeurt zelden. Meestal zijn er kleine problemen zoals een verkeerde beker in de tas. Herhaling hiervan probeer ik dan te voorkomen door dit met de juf op te pakken. Bijvoorbeeld structuur aan te brengen door samen met de juf naar een oplossing te zoeken en een programma op papier te maken.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
We werken samen met andere stichtingen en crèche Annie en met een kinderpsycholoog. Deze komt een paar keer per week om de kinderen met een beperking te ondersteunen en begeleiden. Verder krijgen we niet echt ondersteuning van buitenaf. Soms wel met MOB en mevrouw Hokstam, de directrice van de Kangoeroe school en deze crèche. Aan haar moet ik verantwoording afleggen als manager zijnde. Als ik tegen dingen aanloop bespreek ik dit ook met haar.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Ik mis het in principe niet. Misschien wel op het persoonlijk vlak qua ontwikkeling. Bijvoorbeeld trainingen voor managers. Ik zou ook graag meer op de hoogte gehouden willen worden over wat er speelt op het gebied van kinderopvang. Ik moet me hierover zelf up to date houden.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Voor mijzelf zou ik wel trainingen willen met betrekking tot management. Voor de begeleiders zou het naar mijn mening goed zijn om meer inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de kinderen.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?
Workshops. De leidsters volgen af en toe wel een training, maar dit is niet verplicht.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Van professionals. Dit nemen ze meer aan.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
Een keer per twee maanden zou mooi zijn.

- 24.** Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Maakt niet zoveel uit. Ik zou het wel fijn vinden als het met crèchebegeleiders van andere crèches is. Dan kunnen de juffen zichzelf participeren en zien hoe het ook anders kan. Van elkaar leren.
- 25.** In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.
- 26.** Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Ik niet. Onder de juffen is het wisselend. Dit hangt af van hun scholing en hun mentaliteit. Iemand die geschoold is geeft over het algemeen sneller toe dat zij ondersteuning wil hebben.
- 27.** Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Bij het MOB. De juffen weten dit denk ik niet.
- 28.** Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Ja, we bieden ondersteuning aan elkaar en houden met de taakverdeling rekening met elkaars kwaliteiten.
- 29.** Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Nee.

Crèche Oma Jet.

- 1. Bij welke crèche bent u werkzaam?**
Oma Jet.
- 2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?**
9 jaar.
- 3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?**
Ja via de kerk ben ik mee geweest op vakantie kamp. Verder heb ik met oudjes gewerkt. Aan hen moest ik eten brengen. Zij leken af en toe ook net kleine kinderen.
- 4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?**
Het kind behandelen als mijn eigen kind. We zijn één grote familie. De kinderen noemen elkaar ook broertje en zusje.
- 5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?**
Zindelijkheid, omgaan met elkaar, samen delen, de kinderen leren om hun kleren aan te trekken en de kleertjes netjes opvouwen.
- 6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?**
Het opvangen van de kinderen. We zijn begonnen met het opvangen van kinderen van tienermoeders. Zodat zij naar school konden. Het is begonnen als vrijwilligerswerk. Dat is het nu niet meer.
- 7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?**
Dat de kinderen zich thuis voelen, op hun gemak zijn en zichzelf kunnen ontwikkelen.
- 8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?**
Beleefd zijn, lief voor elkaar, samen delen, praten met elkaar en sorry zeggen tegen elkaar.
- 9. Op welke manier doet u dat?**
Door de kinderen dit aan te leren.
- 10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?**
Ja. Ik heb altijd geleerd te leven met de dingen die ik heb. Ik heb geleerd om te sparen en in eenvoud te leven. Je bent niet meer dan een ander. Ik werk ook als een gelijke met mijn collega.
- 11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?**
Ja ik ben tevreden. Ik krijg vaak spullen van de buurt en geniet van mijn werk.
- 12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?**
Ik vind het leuk om de kinderen later te zien en dan te zien dat ze iets geworden zijn. Om hun nu te zien en dat te vergelijken met hoe zij vroeger waren.
- 13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?**
De manier waarop ouders met hun kinderen omgaan. Ze geven de kinderen niet altijd genoeg aandacht. In mijn ogen hoort het kind op de eerste plaats te staan voor de ouders. Ik praat hierover ook met de ouders als ik merk dat een kind last heeft van problemen thuis.
- 14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?**
Het verzorgen van de kinderen.
- 15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?**
Ouders die niet meehelpen. Veel ouders zijn werkend en de kinderen worden dan opgehaald door hun oudere zus van 10 of 13 jaar. Zij moet dan oppassen op het kind totdat de ouders thuis zijn, maar zij is zelf nog een kind.
- 16. Wat zijn de oorzaken hiervan?**

De ouders nemen hun verantwoordelijkheid niet.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op? Ik praat erover met de ouders als iets niet kan.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier? Nee. Wel donaties en soms krijgen ik hulp van mijn dochter.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet? Nee. Ik stop volgend jaar met de crèche. Ik denk dat het voor de andere crèches om mij heen wel heel goed is.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?

-

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?

-

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)

-

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?

-

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?

-

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?

-

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?

-

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?

-

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?

Ja, we steunen elkaar. We werken al 9 jaar samen en we zijn al helemaal op elkaar ingespeeld. We kennen elkaar door en door.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?

Nee.

Crèche Vendel en Randall.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Ik ben de eigenaar van de crèche Vendel en Randall.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

Ik ben deze crèche 9 jaar geleden begonnen.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Ik heb geen opleiding gehad voor dit werk en ik heb ook niet eerder op een crèche gewerkt voor ik deze crèche begon, maar ik heb het werk eigenlijk geleerd van mijn moeder en overgrootmoeder. Ik kwam uit een gezin met veel kinderen en ik was de oudste, dus ik heb altijd op mijn broertjes en zusjes gepast.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Het schoonhouden van de kinderen, voeding geven aan de kinderen en het aanleren van netheid.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Verkeerd gedrag rechtzetten bij kinderen. Ik leer ze gedragsvaardigheden.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Het vormen van de karakters van de kinderen. De kinderen de mogelijkheid geven om te spelen en vragen te stellen en op deze manier te leren.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

Netheid en fatsoen vind ik belangrijk om de kinderen mee te geven.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Netheid.

9. Op welke manier doet u dat?

Boeken lezen met de kinderen of verhalen vertellen.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Nee, niet dat ik zo weet.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja, maar ik heb wel tekort aan voeding en ik wil graag een eigen aparte kindertoilet voor de kinderen bouwen.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik vind het leuk om de kinderen te zien opgroeien en ontwikkelen. Daarnaast vind ik de dankbaarheid van de kinderen altijd leuk.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ouders die niet of laat betalen en kinderen die ineens niet meer op de crèche komen.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik kom eigenlijk niet echt moeilijkheden tegen.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

De ouders die niet betalen en die de kinderen ineens niet meer brengen zonder mij dit melden.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

De ouders.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

Ik praat met de ouders en probeer met hen afspraken te maken over de betaling. Ik spreek bijvoorbeeld af dat zij eerst alvast een deel betalen.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
Nee nog nooit.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Ja, graag.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Ik wil eigenlijk met name materiële steun en ik kan nu ook wel een extra helpende hand gebruiken, aangezien ik mijn vorige medewerkster heb moeten ontslaan helaas. Ik sta er hierdoor nu alleen voor en dat is soms best zwaar. Ik wil verder graag voeding ontvangen: rijst, kindervoeding, fruit, melk, brood of beschuit en groenten.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc.) En waarom in deze werkvorm?
Persoonlijke gesprekken zodat ik kan uitleggen waar ik hulp bij wil.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Geen voorkeur.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
Maakt niet uit, wat mogelijk is.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Op mijn eigen crèche, zodat ik niet hoeft te gaan reizen.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
In het Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Nee ik heb daar geen problemen mee.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Nee.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Nee, ik heb nu geen medewerker, maar anders deed ik dit ook nooit.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Nee.

Crèche Jennie's oppashuis.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Jennie's Oppashuis. Dit is niet echt een officiële naam, maar mijn dochter is de eigenaar en zij heet Jennie, daarom hebben wij het zo genoemd en iedereen kent ons op deze manier. Wij vangen ongeveer 19 kinderen op.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

Ik ben al 7 jaar actief binnen deze crèche. Mijn dochter Jennie is lichamelijk beperkt en kan niet alle taken uitvoeren en daarom help ik haar. Ik wil graag dat zij iets heeft voor zichzelf.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Ik heb gewerkt op twee internaten. Ik ben hier niet voor opgeleid. Ik heb ongeveer 2 jaar dit werk gedaan. Op één internaat bestond de doelgroep uit misbruikte kinderen en dit vond ik zwaar werk. Ik heb op deze groep begeleidingswerk gedaan en daarnaast heb ik de poort bediend en bijgehouden wie er in en uit gingen.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Het verzorgen van de kinderen houdt in dat ik de kinderen net zo verzorg als mijn eigen kinderen. Ik zie de kinderen als mijn eigen kinderen. Ik wil nog een EHBO- opleiding gaan doen, zodat ik ook hier meer over weet.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Het naar school begeleiden en het leren en stimuleren van de Nederlandse taal en zindelijkheid.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Kinderen laten leren van elkaar.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

Zindelijkheid aanleren, opstelling van een kind naar een ouder: spreken met twee woorden, beleefd zijn.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Beleefdheid. Verder weet ik het zo niet.

9. Op welke manier doet u dat?

Kinderen leren groeten wanneer zij vreemden zien, kinderen leren met twee woorden te spreken als ze tegen een volwassene praten.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Ja, als de kinderen ondeugend zijn of niet luisteren dan krijgen ze straf: geen snoep of niet naar de tv mogen kijken.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja, redelijk. Ik mis materiaal voor de kinderen, zoals boxen, die heb ik niet genoeg.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik geniet van ze als ik naar ze kijk en ik zie ze spelen, praten, zingen. Ik vind de manier waarop kinderen naar je toe komen ook leuk.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ouders leren kinderen soms ongepast gedrag en dat moet ik de kinderen dan afleren op de crèche, omdat ik niet wil dat de andere kinderen het gaan overnemen.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

Het trainen van de kinderen en het aanbrengen van structuur. Daar heb ik ervaring in.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

Ouders betalen vaak niet op tijd en kinderen worden soms laat opgehaald door de ouders. Dit is lastig, want ik train de kinderen en breng structuur aan zodat de kinderen wat er komt en dan komen de ouders niet en daardoor gooien zij mijn programma en structuur in de war.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

De ouders.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

Ik praat met de ouders en ik probeer met de ouders bijvoorbeeld afspraken te maken over de betaling.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?

Nee, nog nooit.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?

Ondersteuning is al eens beloofd. Nancy Gooding van Pro Health heeft met mij gesproken en ik zou bij Stichting Tana een opleiding of training gaan volgen, maar ik heb hier nooit meer iets van terug gehoord. Dit vind ik jammer, want ik had graag deze ondersteuning ontvangen.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?

Ik wil graag een EHBO- training doen en ik wil leren hoe ik vreemd gedrag bij kinderen kan zien.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?

Ik zou graag trainingen volgen.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)

Professionele begeleiders, zoals bijvoorbeeld Stichting Tana.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?

Ligt aan de ondersteuningsvorm die geboden gaat worden.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?

Maakt niet uit, maar niet op mijn crèche, want daar heb ik geen ruimte voor.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?

Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?

Nee.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?

Alleen weet ik dat ik eventueel Nancy Gooding van Pro Health kan bellen. Daarnaast heb ik mij ingeschreven bij het VPSI en wacht ik op hun ondersteuningsprogramma.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?

Nee, ik geef mijn dochter alleen wel zelf ondersteuning.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?

Nee.

Crèche Sieglien's oppashuis.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Sieglien's oppashuis

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

De crèche bestaat pas net.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Ik ben verpleegkundige op de kinderafdeling in het ziekenhuis. Dit werk heb ik van 2000 tot 2007 gedaan.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Het kind moet zich thuis voelen en er moet educatief speelgoed zijn waarmee de kinderen zich kunnen ontwikkelen en zich voor kunnen bereiden op school. Het voeden en verschonen hoort hier natuurlijk ook bij.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Het educatief en opvoedkundig behandelen zodat de kinderen lerend groot kunnen worden. Ook is het belangrijk om de kinderen te proberen te begrijpen. Daarom maken we ook aantekeningen van het gedrag van de kinderen en dit communiceren we ook met de ouders.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Om van de kinderen te houden

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

Een kind een kind laten zijn en het liefde geven. Ook is de educatie erg belangrijk.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Het is belangrijk dat kinderen niet te laat naar bed gaan. Dit zie je tegenwoordig heel vaak, dat moeders 's avonds laat nog met hun kleine kinderen op straat lopen. Dit vind ik niet kunnen. Verder vriendelijkheid en met twee woorden spreken.

9. Op welke manier doet u dat?

Door te praten met de kinderen.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Ja. Ik heb normen en waarden meegenomen en probeer die over te geven aan de kinderen.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja, maar daar kunnen we nu nog niet zo veel over zeggen.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

De bijdrage die je levert aan de ontwikkeling van een kind, een kind zien leren en groeien.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Als ze druk zijn of geen respect tonen of als je kinderen niet kunt bereiken.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

Met ze omgaan.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

- Kinderen met twee woorden leren praten (netheid en beleefdheid).
- Met kinderen omgaan die thuis mishandeld of misbruikt worden.
- Kinderen die slecht eten.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

Opvoeding van de ouders thuis.

- 17.** Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?
Praten met de ouders.
- 18.** Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
Nee, we zijn pas net gestart.
- 19.** Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Ja, je kunt altijd leren.
- 20.** Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Spelen met een kind en communiceren met het kind.
- 21.** Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?
Korte trainingen van een paar dagen of persoonlijk advies met praktische tips.
- 22.** Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Collega's (mede crèchebegeleiders) of professionals.
- 23.** Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
1 à 2 keer per maand.
- 24.** Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Op de crèche, zodat ze goed kunnen observeren en tips kunnen geven wat anders kan.
- 25.** In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.
- 26.** Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Ja, ik heb weinig kennis en weet niet goed wat ik goed doe en wat niet.
- 27.** Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Sociale Zaken.
- 28.** Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
-
- 29.** Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Nee.

Crèche Mamio.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

24 jaar.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

Ik heb altijd in een crèche gewerkt.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Ik heb voor Stichting Crèches gewerkt en ik heb twee jaar de opleiding PSC (pre-school child, een project van Unicef) gedaan.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

De juiste opvang, begeleiding en een liefdevolle opvang. We vormen de kinderen voor in de maatschappij door middel van liefde en spel.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

We werken met dagprogramma's voor de kinderen. Elke week hebben we een ander thema.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Weet ik niet.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

De kinderen te vormen voor de maatschappij. De maatschappij vraagt veel van een mens, de crèche maakt hier een start mee. Liefde en hechting zijn hierin ook erg belangrijk.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

We maken een start met het leren wat een kind wel of niet mag doen, zodat het niet fout gaat in het leven straks. En ook dingen als samen leren spelen en samen leren delen.

9. Op welke manier doet u dat?

Uitleggen aan de kinderen.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Ik heb een goede opvoeding gehad en ik draag dit over aan de kinderen.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja, de mens wil steeds meer, maar ik ben tevreden.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Een kind kun je nog vormen. Het is leuk om te zien dat je meewerkt aan de toekomst van het kind. Je ziet ze groeien.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

De koppigheidsperiode, maar we proberen een manier te zoeken om hiermee om te gaan.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

Praten met de kinderen. Dit vind ik ook leuk om te doen, want ik kan dan aandacht aan ze geven.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

Koppigheidsperiode en kinderen die niet samen kunnen delen.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

De koppigheidsfase.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

Ik praat met de kinderen, verder is het afhankelijk van de situatie. Je bedenkt ter plekke een oplossing.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
Nee.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Afhankelijk van wat er geboden wordt, en of wij dit nodig achten. Het is wel welkom.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Manier om spel aan te bieden en uit te voeren.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?
Persoonlijke begeleiding. Door eerste te observeren kun je zien wat we nodig hebben en dan kunnen we daaraan verder werken. En praktische ondersteuning.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Professors en deskundigen, maar het gaat om acceptatie. Er wordt sneller iets geaccepteerd als het van deskundigen komt.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
Eén keer per kwartaal. Meer is te veel.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Op de crèche zelf. Dan zijn de begeleiders in hun eigen omgeving.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Ja ik denk wel dat sommige begeleiders het moeilijk zullen vinden zich te uiten en het niet aan zullen geven.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Nee.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Nee, we hebben het te druk.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Ja, via de boekenbeurs.

Crèche The Lord is a Sheppard.

- 1.** Bij welke crèche bent u werkzaam?
The Lord is a Sheppard crèche.
- 2.** Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?
7 jaar.
- 3.** Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?
Ja. Ik heb met peuters en baby's gewerkt en opgepast.
- 4.** Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?
Zorg geven en ervoor zorgen dat de kinderen veel ontwikkelen. Wat ze thuis niet kunnen krijgen geven we hier extra.
- 5.** Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?
Kinderen goed begeleiden. Er zijn veel verschillende kinderen. We observeren de kinderen eerst als ze hier komen zodat we hen op een bepaalde manier kunnen begeleiden.
- 6.** Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?
De ontwikkeling van de kinderen. Het beste geven wat ze nodig hebben en alles wat daarbij hoort.
- 7.** Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?
Dat ik bezig ben met kinderen en hen laat ontwikkelen. Ik hou van kinderen en heb het beste met ze voor.
- 8.** Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?
Beleefdheid, respect, omgaan met elkaar en anderen proberen te helpen.
- 9.** Op welke manier doet u dat?
Door ze dat aan te leren.
- 10.** Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?
Nee niet direct. Ik ben wel goed opgevoed en dit probeer ik wel over te brengen op de kinderen.
- 11.** Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?
Ja.
- 12.** Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?
Om te zien dat ze groot worden en dat ze iets van je geleerd hebben. Dat ze verlangen om weer terug bij je te komen en waardering voor je hebben als ze naar school gaan.
- 13.** Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?
Dat kinderen bepaalde dingen niet van huis uit geleerd hebben. En dat ouders te weinig voeding meegeven naar de crèche.
- 14.** Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?
-
- 15.** Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?
Het betalen van de ouders. Ik heb niet direct problemen in de opvoeding.
- 16.** Wat zijn de oorzaken hiervan?
Ouders hebben vaak het geld niet doordat ze zelf ook problemen hebben.
- 17.** Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?
Er zijn wel boetes aan verbonden, maar toch gebeurt het.

- 18.** Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
Nee.
- 19.** Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Ja. Ik heb het nooit gehad, maar het is wel welkom.
- 20.** Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Bij het omgaan met koppige kinderen. Ook het aanspreken van de ouders over voeding die kinderen meekrijgen en die niet goed is.
- 21.** Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?
Een informatiefolder zodat ik het later nog terug kan lezen.
- 22.** Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Collega's, mensen die er weet van hebben.
- 23.** Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
Zo veel mogelijk als het kan.
- 24.** Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Op de crèche. Het liefst tussen 10 en 11 uur.
- 25.** In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.
- 26.** Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Nee.
- 27.** Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Nee.
- 28.** Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Ja.
- 29.** Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Ik heb er wel van gehoord maar ik ken het niet goed.

Crèche Sherida's oppashuis en peuterzaal.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Sherida's oppas en peuterschool.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

Ongeveer 2 jaar.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Nee.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Het besteden van aandacht aan kinderen en het aanleren van wat een kind wel of niet mag. Cognitief bezig zijn en het aanleren van motorische bewegingen.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Begeleiden vind ik erg prettig. Om te zien hoe een kind bevordert. Het begeleiden is heel breed. Het begint bij de opvang, daarna de hechting aan de begeleiders. Ook de omgang met een kind is erg belangrijk en de observatie als een kind binnenkomt.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

De omgang met het kind en het aanleren van vaardigheden.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

Ook de omgang met het kind en alles wat hierbij komt kijken.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Wat wel en niet mag, grenzen leren. Dat de kinderen ouders goed moeten benaderen door bijvoorbeeld met twee woorden te spreken en te groeten.

9. Op welke manier doet u dat?

Door grenzen te stellen en de kinderen aan te spreken.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Ja. Zoals ik mijn eigen kinderen opvoed, voed ik de kinderen hier ook op.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik vind het leuk om te zien dat het kind groot wordt en de dingen doet die hem geleerd zijn. Dat het kind flink is en zich goed gedraagt.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Als kinderen brutaal zijn en niet luisteren. Kinderen worden opgevoed in twee milieus en krijgen twee opvoedingen. Ik vind het minder leuk als dit niet goed op elkaar aansluit en de kinderen slechte dingen van huis meenemen hier naartoe.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

-

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

Het is een regel dat we kinderen niet slaan. Maar het is soms wel moeilijk en dan geef je een kind soms toch een tik. Bijvoorbeeld als ze echt niet willen luisteren of als ze je beledigen.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

Sommige kinderen willen hun eigen zin hebben en als ze dat niet krijgen dan gaan ze ander gedrag tonen zoals niet luisteren of brutaal zijn.

- 17.** Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?
Op kindniveau. Ik ga met dat kind praten en als dat kind niet wil luisteren kom ik er later op terug om weer te praten.
- 18.** Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
Nee, niet van buitenaf. Wel van andere collega's.
- 19.** Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Ja. Er zijn veel verschillende kinderen waar je verschillend op moet reageren. Hier wil ik wel ondersteuning bij.
- 20.** Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Op alle gebieden. Je bent nooit professioneel. Er komen telkens weer nieuwe ontwikkelingen en nieuwe dingen om te leren.
- 21.** Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?
Iemand die mee komt helpen op de werkvloer of via workshops.
- 22.** Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Iemand van buitenaf die ons iets kan leren.
- 23.** Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
Eén keer per maand.
- 24.** Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Ergens hier in de buurt.
- 25.** In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.
- 26.** Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Nee, daar heb ik geen problemen mee.
- 27.** Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Nee.
- 28.** Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Ja.
- 29.** Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Nee.

Crèche Konijntjes oppas en peuterschool.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Konijntjes.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

3 jaar.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Ja, bij het Loscasita kinderkuis. Hier valt Konijntjes ook onder. Ikzelf ben maatschappelijk werkster. Hiermee heb ik ook met kinderen gewerkt. Kinderen in nood. Verder heb ik zelf ook kinderen.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Verzorgen is een groot begrip. Opvoeden, begeleiden, het aan en af leren van dingen en hygiëne. Dit staat centraal.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Met betrekking tot peuters is het het aan en af leren van zaken die bij deze leeftijdsklasse hoort. Spelen, spellen, hoe te eten, netheid, knutselen, verhaaltjes, zingen en zindelijkheid.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Het bijbrengen van zindelijkheid en het christelijke geloof staat bij ons centraal. De kinderen leren dat er een God is. Hygiëne is ook belangrijk.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

De algehele opvoeding.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Het christelijke geloof staat centraal. We hebben elke dag een dagopening en eigenlijk betrekken we het geloof bij alles wat we doen. Verder is zindelijkheid belangrijk en moeten de kinderen goed praten.

9. Op welke manier doet u dat?

Door de manier van vertellen, door middel van kijk materiaal en door met de kinderen te praten.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Ja, ik kom uit een christelijke familie. Ik ben zelf ook predikante en God staat ook in mijn leven centraal.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ik heb niet veel te klagen, maar er is altijd iets bij te leren. Hier staan we ook open voor. We zijn geen experts.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik vind het leuk om ze te zien veranderen. Het is leuk en dankbaar. Ik vind het leuk om de groei en vorming van het kind te zien.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik heb geen minder leuke kanten. Ik probeer het kind te begrijpen en begrip te hebben voor zijn/haar ontwikkelingsfase.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

De kinderen begrijpen.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

Dat de kinderen geen voeding mee krijgen of geen pampers. Als de ouder te weinig heeft lossen we dit op.

Verder is het salaris laag en hebben we maar weinig kinderen.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

Ik snap niet hoe dit komt. De bijdrage is laag, maar de kinderen gaan toch naar de duurdere crèches. Ik denk dat de Surinamers graag meer betalen, omdat ze dan denken dat hun kind beter verzorgt wordt.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

Ik ga de bijdrage aankomende maand ook verhogen. Ik moet wel, anders komen er geen kinderen. Verder wil ik wel meer leesmateriaal.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?

Ja, via leesmateriaal. Ik heb ook wel eens training gehad in mijn werk als maatschappelijk werkster zijnde.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?

Waarom niet? Het hangt af van de vorm.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?

Om mijn werk bekwaam te kunnen doen.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?

Via leesmateriaal, workshops of lezingen.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)

Van wie dat wil geven. Het maakt niet uit van wie, als we maar kunnen leren.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?

1 keer per maand een workshop of lezing. Maar niet tijdens werktijd.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?

In een buurthuis met andere crèches.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?

Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?

Nee.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?

Nee.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?

Ja. We werken ook samen met andere crèches. Ook met de grote crèche waar wij onder vallen.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?

Nee.

Crèche Lotte's oppashuis.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Lotte's oppashuis

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

Ik werk al 25 jaar met kinderen. Deze crèche bestaat al 26 of 27 jaar dus ik ben er bijna vanaf het begin bij.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Ik heb eerst in het onderwijs gewerkt. Daarna heb ik de crèche overgenomen en heb ik het kinderhuis gestart.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Ouders plaatsen hun kinderen hier. We gaan om met de kinderen zoals de ouders dat willen. We leren ze zindelijkheid, netjes praten, versjes, niet slaan etc.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Verzorgen is voor de ouders. Maar we verschonen en voeden de kinderen wel. We passen het pakket van wensen van de ouders toe, zodat zij tevreden zijn.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Alles is belangrijk. Omgaan met elkaar, zindelijkheid, alles.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

Ook alles. Het is belangrijk dat de ouders tevreden zijn. Daarom bieden we ook een goed pakket zodat de ouders tevreden zijn.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Van alles en nog wat. Vriendelijkheid, gehoorzaamheid etc.

9. Op welke manier doet u dat?

Door te horen, vergaderen met anderen, boeken lezen, door dingen die je leert toe te passen. Bijvoorbeeld gehoorzaamheid. Je mag een kind niet slaan, maar je geeft het kind straf door het in de hoek te zetten. Als je dat doet moet je het kind in de gaten houden en dat is extra werk voor de begeleidster. De kinderen gaan meestal gewoon door met kattenkwaad uithalen. Dit gaat ten koste van de aandacht voor de andere kinderen.

De overheid zou regels moeten maken hoe je hiermee om kunt gaan als crèche zijnde. Toen we nog mochten slaan was het probleem zo opgelost, maar nu dat niet meer mag hebben we weinig grip op de kinderen. Ze luisteren slecht.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Wat je mee hebt gehad probeer je op een modernere manier mee te geven. Bijvoorbeeld zindelijkheid, vriendelijkheid en het omgaan met andere mensen.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Niet helemaal. Ik ben niet tevreden over de straffen. Doordat we niet meer mogen slaan gaan de kinderen achteruit. De straffen doen ze niks. Slaan mag van mij, als je het op een goede manier doet. Ik ben als christen opgevoed en bekommer mij om kinderen. Mij is altijd geleerd: "onthoud een kind de route niet". De kinderen zijn nu vaak onbeschoft doordat we niet mogen slaan.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik hou van dit werk, ik vind bijna alles leuk. Ik vind het leuk om met de kinderen bezig te zijn. Met de lieve kinderen, maar ook met de minder lieve kinderen.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

De ongehoorzaamheid en vernielingen van de kinderen. De kinderen kennen hun rechten, maar niet hun plichten.

- 14.** Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?
-
- 15.** Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?
Niet alle ouders kunnen betalen.
- 16.** Wat zijn de oorzaken hiervan?
- 17.** Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?
- 18.** Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
We hebben regelmatig stagiaires vanuit SPS. We hebben er nu ook één. Zij geeft ook huiswerkbegeleiding.
- 19.** Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Ja, dat is altijd welkom.
- 20.** Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Alle.
- 21.** Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?
Door middel van trainingen hier op de crèche of workshops.
- 22.** Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Van mensen die er weet van hebben.
- 23.** Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
De workshops moeten niet te vaak zijn. 1x per zoveel maand zou goed voor ons zijn.
Training op de crèche kan 1 x per week of zo iets.
- 24.** Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Informatie op de crèche is beter. Vooral voor de leidsters die thuis ook nog kinderen hebben.
- 25.** In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.
- 26.** Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Nee, ik vind het niet moeilijk om aan te geven.
- 27.** Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Bij Stichting Klimop. Hier hebben we een paar trainingen gevolgd.
- 28.** Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Ja. We hebben vergaderingen en hierin praten we ook over problemen die we tegenkomen.
- 29.** Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Nee.

Crèche Kokorie.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Kokorie crèche.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

26 jaar.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Nee, ik heb wel de crèche en groepsleideropleiding gedaan en trainingen gevolgd.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Het kind helpen zelfstandig te worden en ze leren wat ze moeten doen zoals aankleden en op de po gaan.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Hetzelfde. We leren ze om op de kleuterschool flink te zijn.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Geduld hebben met de kinderen en ze veel liefde geven.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

Het is belangrijk en leuk om met ze om te gaan.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Respect hebben voor anderen en ouderen. Luisteren is ook belangrijk. Tegenwoordig luisteren kinderen niet goed en zijn ze erg koppig.

9. Op welke manier doet u dat?

Door activiteiten te doen om beleefdheid etc. te oefenen.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Ja, als je kinderen niet goed opvoedt gaan ze negatieve dingen doen. Je praat met ze.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja, de laatste tijd heb ik veel trainingen gevolgd en deze probeer ik toe te passen.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

De manier waarop ik met ze bezig ben als de kinderen mee doen.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Als ze niet luisteren en koppig zijn. Als ze niet luisteren en er gebeurt iets, dan voel ik me schuldig.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik ben een groepsleidster, dat gaat goed.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

Boze ouders als je de kinderen met de verkeerde spullen naar huis stuurt.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

Kinderen nemen soms spullen van andere kinderen mee naar huis en brengen deze vervolgens niet meer mee terug. Hier worden ouders dan vaak boos over.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

We praten met de ouders over hoe het kind thuis is. Op die manier kun je vergelijken hoe het kind thuis is en op de crèche. Hier kun je dan op inspelen. Als het kind thuis bijvoorbeeld heel koppig is en op de crèche niet dan kunnen we ouders tips geven over hoe wij dit aanpakken.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?

Ja. We hebben vaker stagiaires hier gehad. Ik maak graag gebruik van deze ondersteuning.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?

Ja. Als ze trainingen kunnen geven doe ik graag mee.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?

Hoe om te gaan met kinderen.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?

Trainingen, workshops of een folder.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)

Stagiaires zijn ook goed. Wel graag mensen met ervaring.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?

Twee keer per jaar, een paar keer per maand. (training)

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?

Maakt niet uit.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?

Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?

Nee.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?

Nee. We hebben wel altijd stagiaires van Stichting Projekten gehad, maar verder niet.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?

Ja. We praten met elkaar over hoe en wat.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?

Ja.

Crèche Roosje.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Crèche Roosje. Deze crèche is van mijn moeder. Ik wil graag dat dit interview anoniem blijft, want ik wil niet dat mijn moeder hier inzicht in krijgt, want ik verwacht dat ik dan ruzie krijg met haar en dat wil ik voorkomen.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

Ik ben inmiddels al 3 jaar in dienst en ik werk al vanaf het begin op de babygroep.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Nee, ik heb alleen 3 jaar gewerkt voor Stichting LOBI.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Voeding geven, baden, verschonen, schone kleding. De kinderen moet schoon zijn en gevoed.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Woordjes aanleren, leren lopen, leren communiceren.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Nee, ik heb eigenlijk geen idee.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

De kinderen moeten de mogelijkheid krijgen om zich te ontwikkelen.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Liefde krijgen en gehoorzaam zijn.

9. Op welke manier doet u dat?

Aandacht besteden aan de kinderen. Helaas heb ik hier vaak wel weinig tijd voor.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Nee, ik ben al vroeg uit huis gegaan. Ik was 15 jaar oud. Ik heb geen goede opvoeding gehad thuis.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Redelijk, ik zou alleen meer tijd willen hebben om ook aandacht te kunnen besteden aan de kinderen naast het voeden en het verzorgen. Ik wil heel graag een helpende hand erbij op de groep, maar deze vraag wordt niet gehoord door het hoofd, mijn moeder. Daarnaast heb ik geen speelgoed op de groep en dit zou ik wel graag willen voor de kinderen.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik hou van ze en ze kunnen goed luisteren.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Als ik te weinig tijd heb en ik kan ze niet de aandacht geven die ik ze zou willen geven of die ze nodig hebben, dan baal ik daar van.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

Alles, want ik heb inmiddels veel ervaring opgedaan op de babygroep.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

Ouders geven geen of niet voldoende voeding of luiers mee. Daarnaast luisteren de ouders niet naar mij als ik ze iets vraag of zeg.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

De ouders zijn het probleem.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

Ik verdeel de voeding en de luiers van de kinderen die wel genoeg hebben meegekregen van de ouders.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?

Ja, van Stichting PCOS. Ik heb trainingen en cursussen gevolgd en ik heb één keer een stagiaire op de groep gehad, wat ik heel prettig vond.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?

Ja, heel graag.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?

Ik wil ondersteuning krijgen op de volgende punten: communiceren met ouders, zindelijk maken van de kinderen en kinderen die niet luisteren. Ik wil graag voor de verandering naar de peutergroep en dan lijkt het me goed om ook ondersteuning te ontvangen bij kinderen die niet luisteren.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc.) En waarom in deze werkvorm?

Persoonlijke gesprekken, folder en maandkrant. De folder en de maandkrant kan ik in mijn eigen tijd lezen en dat vind ik leuk. De persoonlijke gesprekken lijken mij heel leerzaam.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)

Geen voorkeur.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?

Niet te vaak, vanwege het tijdsgebrek. Hangt denk ik af van wat er geboden wordt.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?

Op de crèche zelf lijkt mij goed en dat kost geen tijd.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?

Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?

Nee.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?

Nee nog niet, ik heb alleen soms gesprekken met Vanda Koorndijk- Kernizan.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?

Nee, soms heb ik gesprekken met mijn moeder, het hoofd over het werk.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?

Ja.

Crèche Roline.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Roline's Oppashuis.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

22 jaar.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Ik kom eigenlijk uit het onderwijs.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Het zijn haast allemaal kinderen van werkende moeders. Wij vangen de kinderen op en bereiden ze voor op school. Dit doen we spelenderwijs. We geven ze ook voeding. De kinderen nemen brood mee, maar ze krijgen tussen de middag warm eten van hier.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Eigenlijk ook het voorbereiden van de kinderen op school.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

We beschouwen de kinderen als ons eigen kind en we slaan ze niet. De kinderen stimuleren elkaar onderling ook om zich goed te gedragen. Discussies voeren mag hier wel.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

We horen vaak dat de moeder zegt: mijn kind is thuis anders. De kinderen moeten hier zelf werken aan hun opdrachtjes. De basis wordt hier gelegd. De werkjes krijgen de kinderen daarna mee naar huis.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

We leren de kinderen wat wel en niet mag. Hierbij houden we rekening met de thuissituatie. Orde en fatsoen vinden we hier ook erg belangrijk.

9. Op welke manier doet u dat?

Spelenderwijs. We spreken de kinderen aan en praten met hen.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Ja. Ik heb een strenge opvoeding gehad. Dit heb ik wel losgelaten. De opvoeding is nu heel anders.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja. Ik ben streng, maar de ouders hebben vertrouwen in mij.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Sommige kinderen zijn enig kind. De ouders weten zo'n kind soms niet goed op te voeden. Hier doet hij het wel goed en heeft hij manieren.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ouders die geen geduld hebben om te praten. Ze vinden het vaak moeilijk om hun geduld te bewaren. Ik ben al lang bezig met kinderen, en kleine kinderen zijn nu eenmaal druk.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

Alles wel.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

Niets dat ik kan bedenken.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

-

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

Als ik een probleem heb ga ik in gesprek samen met de ouders. Dit werkt vaak ook.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
Stichting PCOS. Zij hebben ook een keer geholpen met het begeleiden van een jongentje.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Ja, je bent nooit te oud om iets te leren.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Alle gebieden.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?
Een training.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Maakt niet uit, je kunt altijd iets van iemand leren.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
1 keer per maand. Het liefst op een zaterdag.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Maakt niet uit.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Nee we willen graag ondersteuning hebben.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Nee.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Ja. Door erover te praten na werktijd.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Ja.

Crèche Marcia's oppashuis.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Marcia's oppashuis.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

9 jaar in totaal. De crèche zat eerst op een andere locatie.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Nee, ik ben verpleegkundige van beroep. Ik ben begonnen met de crèche vanwege het gebrek aan opvang voor mijn eigen kinderen. Ik heb nu in totaal 24 kinderen hier op de crèche.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Lichamelijke hygiëne, opvoeding en voeding. Dit laatste vind ik erg belangrijk. Het is belangrijk dat de kinderen gevarieerd te eten krijgen, omdat de kinderen thuis meestal geen warm eten meer krijgen.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

De gehele opvoeding. Het kind klaar maken voor school door middel van zingen, spelen, verhalen vertellen en puzzels. Wij zijn verantwoordelijk voor een stuk ontwikkeling van het kind.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Gehoorzaamheid en structuur aanbrengen. Het kind moet weten dat er regels zijn en zich hieraan houden.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

Hetzelfde, het is mijn crèche.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Ook gehoorzaamheid, goede manieren, goede omgang met elkaar, verdraagzaamheid en hulpvaardigheid.

9. Op welke manier doet u dat?

Spelenderwijs en door met de kinderen te praten.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Jazeker. Ik heb een goede opvoeding gehad. Dit probeer ik door te geven aan de kinderen.

Bijvoorbeeld hygiëne, dat vind ik heel belangrijk, maar als ik dat niet geleerd had dan had ik het ook niet door kunnen geven.

Ik ben wel opener naar de kinderen dan ik zelf thuis gehad heb. De kinderen zijn vrij om over alles te praten en ik geef ook seksuele voorlichting aan kinderen van 8 tot 10 jaar.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Om ze te zien veranderen en te zien groeien.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Als ouders de tas van de kinderen niet met zorg inpakken en bijvoorbeeld niet zorgzaam zijn qua voeding. Dat vind ik niet kunnen. Sommige ouders zouden zich meer voor hun kinderen uit moeten sloven.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

De kinderen normen en waarden bijbrengen. De manier waarop ik het de kinderen aanleer pikken ze snel op.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

Opstandige kinderen.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

Dit hangt vaak samen met de thuissituatie.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

Ik houd de crèche en thuis gescheiden. Ik probeer er soms wel met de ouders over te praten.

Sommige ouders zijn dan heel behulpzaam en praten met hun kind, maar sommige ouders reageren averechts en reageren dit dan weer af op het kind door te gaan slaan.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?

Niet qua opvoeding.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?

Ja, materiaal, speelgoed, boeken etc. Mijn crèche stopt in november, dus ik zelf heb geen behoefte aan ondersteuning. De vrouw die de crèche gaat overnemen misschien wel, maar dat weet ik niet.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?

Mijn andere 3 begeleiders die ik in dienst heb zouden wel ondersteuning kunnen krijgen bij de omgang met opstandige kinderen, vertrouwen, en de kinderen een rustig en veilig gevoel te geven. Sommige moeten ook leren grenzen te stellen. Ze hebben geen opleiding als crèchebegeleiders.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?

Trainingen en workshops.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)

Mensen met ervaring.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?

2 à 3 keer per jaar met onderwerpen afgestemd op de vragen van de crèche.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?

Maakt niet uit, wel in de buurt. Het zou goed zijn als het samen met andere crèches uit de buurt kan.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?

Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?

Nee.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?

Nee.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?

Nee. Alleen bij mijn man voor materiële ondersteuning.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?

Nee.

Crèche Milanie's oppashuis.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Milanie's oppashuis. Wij hebben 30 baby's en peuters en ongeveer 20 kinderen voor de naschoolse opvang.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

Ik ben al 18 jaar in dienst. Ik ben al 18 jaar zelfstandig. Ik heb de crèche zelfstandig opgezet.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Ik heb aan het Surinaams Pedagogisch Instituut een opleiding gevolgd. Toen heb ik stage gelopen op een peuter- en kleuterschool, waar ik een vast baan heb gekregen. Daar heb ik 5 jaar gewerkt en vervolgens ben ik zelfstandig gegaan en ik heb een crèche opgezet.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Ik ben een vervanger van de ouders van het kind. Ik voer alle verzorgende taken van de ouders dus uit: voeden, verschonen, baden, schone kleren aantrekken, liefde en aandacht geven.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Wanneer een kind bij mij op de crèche is, ben ik verantwoordelijk voor de gehele opvoeding. Ik leer de kinderen vaardigheden aan en ik breng ze normen en waarden bij.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Het is belangrijk om op allerlei manieren de ouders bij te staan en dat doe ik door de kinderen een opvangplek te bieden, zodat de ouders kunnen gaan werken.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

Ik vind het belangrijk dat de kinderen leren samen te spelen en dat zij leren om te communiceren. Ik vind het ook belangrijk dat de kinderen de realiteit van het leven in gaan zien; ze zijn van verschillende afkomsten en klassen, maar zij horen allemaal één te zijn. Verder kunnen zij niet alles krijgen wat zij zien. Ouders kunnen zich vaak niet veel permitteren, dus daarom is het belangrijk dat de kinderen dit leren. Verder vind ik het belangrijk om met ouders te praten over hoe het gaat met het kind. Daarnaast vind ik het ook belangrijk dat de kinderen leren lezen en creatief bezig kunnen zijn. Ik heb alleen te weinig middelen. Ik mis educatief speelgoed en een buitenspeelplaats.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Zindelijkheid, samenspel en gehoorzaamheid. De ouders probeer ik mee te geven dat zij geduld moeten hebben en dat zij de kinderen vaardigheden meegeven en letten op het gedrag van het kind, bijv. spraak en uiting van emoties.

9. Op welke manier doet u dat?

Ik corrigeer waar nodig is het gedrag van een kind. Dit doe ik door met het kind te praten en ouders tips te geven.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Ja, de opvoeding die ik heb gehad probeer ik door te geven. Soms is het moeilijk, vanwege de vele verschillende opvoedingsverschillen van de ouders van de kinderen. Elk kind is een andere opvoeding gewend.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja, ik ben tevreden. Ik volg vaak trainingen bij Stichting Klimop. In totaal heb ik er al ongeveer 15 gevolgd.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Kinderen dingen leren en dan zien dat zij dit ook oppakken.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Negatieve ouders, die zelf weinig doen aan de opvoeding en dan komen klagen bij mij. En ik vind het jammer en moeilijk om ouders steeds te vragen om de betaling. Dit voelt als bedelen en dat maakt het voor mij lastig, want dit wil ik niet.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik heb geen noemenswaardige problemen op het moment, dus ik vind dat alles mij goed af gaat nu.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

Ik loop aan tegen de negatieve ouders en de ouders die niet willen betalen.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

De ouders spreek ik aan. Daarnaast heb ik niet voldoende financiën om soms goed materiaal te kopen.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

Wanneer ik niet genoeg materiaal heb, dan klop ik aan bij mijn burens, familie of kennissen en vraag ik bijvoorbeeld om oude boxen etc. Daarnaast houd ik mijn ogen en oren goed open voor verschillende ondersteuningsprogramma's die geboden worden.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?

Nee, ik heb alleen soms stagiaires gehad van Stichting Klimop, die komen dan met een begeleider die dan toeziet op de uitvoering van activiteiten en opdrachten van de stagiaire.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?

Ja, ik kan daar weer van leren.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?

Alles is meegenomen, je kunt overal van leren en over bij leren. Je kunt nooit teveel informatie krijgen. Ik sta ook graag open voor feedback, want daar kan ik ook van leren vind ik.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc.) En waarom in deze werkvorm?

Maakt niet uit, de manier waarop het het beste overgedragen kan worden.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)

Degene die het het beste kan en die de kennis heeft over het onderwerp en het werk.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?

Zo vaak mogelijk, maakt niet uit.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?

Maakt niet uit, wat het beste is. Het kan hier op de crèche, maar ik heb er ook geen probleem mee als ik er voor moet reizen.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?

Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?

Nee, feedback geeft je de kans om te leren.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?

Nee, ik heb eigenlijk geen idee. Misschien Stichting Klimop.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?

Ja, ik heb dagelijks gesprekken met de andere begeleiders over het werk.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?

Nee.

Crèche Peggy's oppashuis

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Peggy's oppashuis. We hebben 12 medewerkers, 1 directrice en we vangen ongeveer 65 kinderen op en we hebben 28 kinderen voor de naschoolse opvang. Elke dag zijn er daarom 12 medewerkers in dienst.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

Al 35 jaar. Het is inmiddels mijn eigendom.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Nee, ik heb in Nederland de opleiding verpleegkunde gedaan, maar niet afgerond. Ik ben tot leerling-verpleger gekomen.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Voeding, hygiëne, begeleiding van de ouders, geduld en liefde. Verder valt hieronder de samenwerking met het Bureau Openbare Gezondheidszorg.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Leren zingen, tekenen, puzzels, verhaaltjes lezen, leren samenspelen, aanleren beleefdheidsvormen. Eigenlijk alles wat er valt onder het stimuleren van de ontwikkeling van het kind.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Geduld voor de kinderen. Er moet op een rustige manier met de kinderen gepraat worden en er mag niet worden geschreeuwd en geslagen.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

Dat de kinderen goed verzorgd worden en dat ze goed te eten krijgen en gestimuleerd worden in hun groei. De rol van de ouders moet overgenomen worden door de medewerkers op de crèche en het is belangrijk dat dit op een goede manier gebeurt.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Beleefd zijn en gehoorzamen. Daarnaast wordt de kinderen een christelijke opvoeding meegeven. We zijn christelijke liederen en bidden met de kinderen.

9. Op welke manier doet u dat?

We vertellen de kinderen veel en praten met de kinderen over de normen en waarden. We geven ze uitleg hierover. Verder corrigeren we het gedrag en daarbij zijn we consequent, want dit is belangrijk.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Ja, ik heb geleerd tevreden te zijn met wat ik heb. Dat breng ik de kinderen ook bij, zij moeten hun eten opmaken en zuinig zijn met het speelgoed.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja, maar de naschoolse opvang is een moeilijke groep. De medewerkers kunnen de kinderen geen huiswerkbegeleiding bieden, want zij hebben te weinig kennis. Ik heb voor deze groep eigenlijk meer begeleiding nodig. Eigenlijk wil ik sowieso meer personeel, zodat ik meer begeleiding kan bieden aan de kinderen. Ik vind dat je nooit teveel personeel kan hebben.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Je ziet de kinderen groot worden en zich ontwikkelen en dat vind ik fijn.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Je mag van de ouders de kinderen nooit corrigeren of hard aanpakken, waardoor de kinderen dan soms niet te hanteren zijn. Dan heb ik het met name over de kinderen van de naschoolse opvang.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

Jonge kinderen kun je nog vormen en dat vind ik leuk om te doen en dat gaat mij goed af. Ik kan de kinderen manieren aanleren.

- 15.** Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?
Dan begin ik weer over de naschoolse opvang. De kinderen uit deze groep zijn moeilijk op te voeden, want zij luisteren minder goed als de jonge kinderen.
- 16.** Wat zijn de oorzaken hiervan?
De kinderen van de naschoolse opvang zien op een dag meerdere tantes en moeten overal vaak aan andere verwachtingen voldoen. Zij zien eerst de leerkracht, dan ons en daarnaast hun eigen ouders. Overal worden zij op een andere manier opgevoed.
- 17.** Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?
Ik probeer te praten met de kinderen zelf en de ouders van de kinderen.
- 18.** Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
Nee. Ik krijg alleen materiële steun uit Nederland van vrienden en familie. Dit maakt het voor mij financieel makkelijker, want ik hoef niet veel materiaal aan te schaffen.
- 19.** Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Ja, vooral voor de 4- jarige en verdere schoolgaande kinderen.
- 20.** Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Op alle gebieden kan ik veel leren of bijleren. In het uitvoeren van activiteiten op de crèche met de kinderen kan ik sowieso ondersteuning ontvangen.
- 21.** Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc.) En waarom in deze werkvorm?
Trainingen kosten tijd. Persoonlijke begeleiding lijkt me goed en folders en informatiebeurzen zijn ook prima, want daar kan ik dan één of twee begeleiders naar toe sturen, die de rest van de medewerkers dan weer de informatie overdraagt. Met meerdere crèches samen lijkt me ook wel leuk en leerzaam.
- 22.** Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Professionals en stagiaires.
- 23.** Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
Dat hangt af van wat er geboden gaat worden.
- 24.** Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Maakt niet uit.
- 25.** In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.
- 26.** Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Opgeleide begeleiders niet, maar de niet-opgeleide begeleiders misschien wel.
- 27.** Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Bij het BOG (Bureau Openbare Gezondheidszorg) en het MOB (Medisch Opvoedkundig Bureau). Verder weet ik het niet.
- 28.** Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Er wordt gezamenlijk gepraat over de werkzaamheden.
- 29.** Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Nee.

Crèche Sasa Thames.

- 1. Bij welke crèche bent u werkzaam?**
Sasa Thames.
- 2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?**
25 jaar.
- 3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?**
Ja, ik heb twee jaar op een particuliere crèche gewerkt hiervoor.
- 4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?**
Het verschonen en eten geven aan kinderen. Het liefde en aandacht geven aan de kinderen. En het stimuleren van de ontwikkeling van het kind. Vaak komen ze hier vanaf 6 weken totdat ze naar school gaat. Het is belangrijk om het kind te stimuleren.
- 5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?**
Het opvoeden van de kinderen zodat ze klaar zijn om naar de kleuter-/peuterschool te gaan. Door middel van spel, zang en tekenen stomen we ze klaar om naar school te gaan.
- 6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?**
Het zo goed mogelijk begeleiden van de kinderen zodat ze zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Hun basis wordt hier tenslotte gelegd.
- 7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?**
Hetzelfde.
- 8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?**
Hygiëne, groeten, samenspelen en het omgaan met anderen.
- 9. Op welke manier doet u dat?**
Spelenderwijs door middel van verhalen vertellen en speelgoed.
- 10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?**
Ja. Als je zelf een goede jeugd hebt gehad kun je dit ook doorgeven aan andere kinderen. Je eigen verantwoordelijkheid speelt hierin mee.
- 11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?**
Nooit helemaal. Je streeft altijd naar het beste, maar in de praktijk is het anders. Zo ontbreken er vaak spullen die we van de overheid horen te krijgen.
- 12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?**
Ik vind het leuk om te zien dat de kinderen zich ontwikkelen, om ze te zien opgroeien.
- 13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?**
Als kinderen koppig zijn. Of als we niet genoeg middelen hebben of te weinig personeel. Dit geeft extra werk om ervoor te zorgen dat de kinderen er niet onder lijden.
- 14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?**
Het verzorgen van de kinderen. Ik heb hier veel ervaring mee en daarom gaat dit gemakkelijk.
- 15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?**
Dat kinderen thuis problemen hebben. Het is soms lastig om hen een geborgen gevoel te geven.
- 16. Wat zijn de oorzaken hiervan?**
Bijvoorbeeld ouders die in de problemen zitten of ruzie met elkaar hebben.
- 17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?**

Ik ga dan in gesprek met de ouders. Dit doe ik wel voorzichtig, want het is vaak een erg gevoelig onderwerp. Toch doe ik het wel, want de kinderen lijden eronder.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
Ja, modules voor leidinggevend. Ook heb ik workshops en trainingen gevolgd. Bijvoorbeeld EHBO.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Ja. Opfrissertjes en opleidingen. Ik merk aan de begeleidsters dat zij soms weinig motivatie hebben voor het werk omdat zij geen doorstroommogelijkheden hebben.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Psychologie/omgangskunde. Het is belangrijk dat de begeleidsters beseffen dat ze met kinderen werken. Ook methodiek, spel en muziek.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?
Trainingen.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Professionals. Het is belangrijk dat we er iets van kunnen leren.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
8 keer 1 keer per week.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Een centrale ruimte die makkelijk te bereiken is voor iedereen. Het liefst in de ochtend.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Nee.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Stichting Klimop en Sociale Zaken.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Misschien, maar een professional zou beter zijn. Die weet meer.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Nee.

Crèche Pukkie.

1. Bij welke crèche bent u werkzaam?

Bij crèche en peuterschool Pukkie.

2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?

Ik ben als vrijwilliger al 15 jaar in dienst. Ik ben begonnen als administratief medewerkster. Daarna ben ik gaan werken op de crèche. De crèche is van mijn moeder en ik ben via haar op de crèche terecht gekomen.

3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?

Nee, ik heb alleen op deze crèche gewerkt. Daarvoor heb ik alleen administratieve functies gehad. Ik doe dit werk nu nog steeds als vrijwilliger. Ik ben wel elke dag aanwezig en ik draai de crèche, maar ik doe dit om mijn moeder, de eigenaar van de crèche te ondersteunen.

4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?

Op een professionele manier vaardigheden aanleren aan de kinderen. En het verzorgen van zieke kinderen. Wanneer kinderen ziek zijn dan houd ik ze apart en dan verpleeg ik ze.

5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?

Dat kinderen leren van elkaar en binnen hun eigen belevingswereld en mogelijkheden. Als begeleider moet ik de kinderen de mogelijkheid bieden om van elkaar te leren.

6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?

Jonge moeders hebben de crèche nodig om zo de kans te krijgen om nog te gaan studeren en zichzelf verder te ontwikkelen, wat niet alleen de moeder maar ook het kind ten goede komt. Ik vind het belangrijk dat de crèche de jonge moeders deze kans biedt. Daarnaast vind de crèche het ook belangrijk om de kinderen ook een christelijke basis mee te geven.

7. Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?

Het grootbrengen van goede, belovende krachten in de maatschappij. Ik vind het belangrijk dat de crèche de ontwikkelingen van de kinderen in de gaten houden en stimuleren.

8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?

Beleefdheid, vriendelijkheid, saamhorigheid, geduld en eerlijk.

9. Op welke manier doet u dat?

Door met de kinderen te praten en ze veel uit te leggen. Daarnaast geef ik soms een 'pedagogisch tikje'. Dit doe ik alleen met de toestemming van de ouders. De grenzen van de ouders worden meegenomen in het begeleiden van de kinderen.

10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?

Ja, ik vond het heerlijk om met mijn ouders gek te doen. Ik ga vaak ook gek doen en met de kinderen over de grond rollen. Daarnaast waren mijn ouders soms streng en als ik niet luisterde dan kreeg ik ook een tikje.

11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?

Ja, ik ben tevreden, ik heb niets te klagen.

12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Het geeft me voldoening als ik de kinderen zie groot worden en zich zien ontwikkelen. De veranderingen vind ik leuk om mee te maken. Daarnaast voelt het voor mij als een beloning als ik zie dat de kinderen het later op school goed doen.

13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?

Ik vind het vervelend als de ouders niet de opvoeding doorzetten zoals wij met hen overleggen.

14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?

Eigenlijk gaat alles goed, als er iets negatiefs gebeurd, dan probeer ik dit zo snel mogelijk om te draaien in iets positiefs, waardoor het werken met de kinderen leuk blijft voor mij om te doen. Bijvoorbeeld een negatieve sfeer om buigen naar een positieve sfeer. Daarnaast vind ik het ook vervelend als kinderen weggaan. Dan mis ik hen op de groep en dan probeer ik te bedenken dat de kinderen zich nu verder aan het ontwikkelen zijn.

15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?

De ouders komen de kinderen soms heel laat halen van de crèche en dat vind ik vervelend. Verder heb ik geen problemen.

16. Wat zijn de oorzaken hiervan?

De ouders vormen soms een probleem omdat ze afspraken met de crèche niet na komen. Het kind wordt hier de dupe van.

17. Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?

Ik ga met de ouders in gesprek. Daarnaast evalueer ik met de ouders regelmatig de ontwikkeling van het kind. Het kind wordt als het belangrijkste gezien bij ons.

18. Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?

Nee. Ik houd er van om zelf dingen te doen en zelf het initiatief te nemen tot het volgen van trainingen etc.

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?

Nee, ik ben hier nog niet klaar voor. Ik red me nu zelfstandig ook goed en de crèche draait goed.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?

Eventueel over het omgaan met kinderen die druk gedrag vertonen.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc.) En waarom in deze werkvorm?

Persoonlijke gesprekken, dit is tijdbesparend. Als ik ergens naar toe moet, dan kost het mij meer tijd.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)

Van deskundigen.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?

Dit hangt af van wat er geboden gaat worden. Gesprekken zou ik dan wel regelmatig willen.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?

Op de crèche, want dit kost me geen reistijd.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?

Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?

Nee, ik kan daar vrij en open over praten, vind ik.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?

Nee.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?

Ik praat regelmatig met mijn moeder over het werk. Eigenlijk wordt alles onderling besproken. Mijn moeder is het hoofd en de deskundige en ik heb een soort van maatschappelijk werkster functie voor de andere medewerkers. Ik luister ook naar hen en evalueer met hen ook het werken op de crèche.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?

Nee die ken ik niet.

Crèche Twinkeltjes.

- 1. Bij welke crèche bent u werkzaam?**
Crèche Twinkeltjes in Marowijne- Flora.
- 2. Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?**
Sinds 2004 ben ik officieel in dienst. Ik heb de crèche overgenomen van mijn moeder.
- 3. Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?**
Sinds 1989 ben ik hoofdkleuterleidster en heb ik lesgegeven op school. Ik geef nu ook nog regelmatig les op school en na schooltijd ben ik dan werkzaam op de crèche.
- 4. Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?**
Het voeden, verschonen, tafelmanieren aanleren. Verder weet ik het zo niet.
- 5. Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?**
Het aanleren van liedjes en beleefdheidsvormen. Daarnaast houd ik me bezig met het zindelijk maken van de kinderen. Eigenlijk is het begeleiden alles wat te maken heeft met het stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen.
- 6. Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?**
Ik vind het belangrijk dat de kinderen zich ontwikkelen.
- 7. Wat vindt u belangrijk in de opvoeding van kinderen?**
Ik heb niet iets specifiek wat ik belangrijk vindt.
- 8. Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?**
Ik vind het belangrijk om de kinderen manieren aan te leren zoals beleefdheidsvormen. Daarnaast vindt ik het belangrijk dat er een goede communicatie is tussen de kinderen en de leidsters. De kinderen moeten naar de leidsters luisteren. Respect vindt ik belangrijk
- 9. Op welke manier doet u dat?**
Door het aanleren van liedjes, versjes en verhaaltjes waarin dingen vertelt worden. Het moraal van de liedjes, versjes en verhaaltjes maken duidelijk wat mag en wat niet. Zij geven het goede en het kwade weer.
- 10. Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?**
Ik heb geleerd om respect te hebben en met twee woorden te spreken en dat leer ik de kinderen nu ook.
- 11. Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?**
Ja, ik mag niet klagen. Ik mis alleen een goede toiletruimte.
- 12. Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?**
Ik vind de dankbaarheid van de kinderen fijn. Daarnaast zijn kinderen vriendelijk.
- 13. Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?**
Ik vind alles leuk, maar ik vind verwende kinderen niet leuk. Ik vind het moeilijk om de aandacht die deze kinderen gewend zijn te krijgen af te leren. Op de crèche kan ik zo'n kind niet altijd evenveel aandacht geven als hij gewend is en dan huilen ze vaak veel.
- 14. Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?**
Alles gaat, ik ervaar geen problemen.
- 15. Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?**
Ik vind het soms lastig als kinderen koppig zijn.
- 16. Wat zijn de oorzaken hiervan?**
Het karakter van het kind veroorzaakt vaak de problemen.

- 17.** Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?
Ik laat die kinderen die problemen geven vaak rusten of ik sluit ze buiten van het meedoen met activiteiten.
- 18.** Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
Ja, ik heb wel eens Nederlandse stagiaires gehad die op de crèche kwamen stage lopen.
- 19.** Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Ja, het is altijd goed om ondersteuning te ontvangen. Je kunt er altijd iets van leren.
- 20.** Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Ik zou ondersteuning willen ontvangen in het omgaan met kinderen die ruzie hebben of niet goed luisteren.
- 21.** Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc.) En waarom in deze werkvorm?
Ik zou denk ik het liefst persoonlijke begeleiding ontvangen, zodat ik tijdens de aanwezigheid van een professional kan laten zien wat ik moeilijk vind en dan kunnen we het samen oplossen. Ik denk dat ik hier het meeste van leer.
- 22.** Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Van een geschoold persoon, iemand die er voor getraind is om ondersteuning te bieden.
- 23.** Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
In de loop van de tijd moeten we dan toch bekijken hoe vaak ik ondersteuning nodig heb en kan en wil krijgen.
- 24.** Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Op de crèche zelf met de kinderen erbij. Ik zou willen dat er iemand op de crèche langskomt.
- 25.** In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.
- 26.** Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Nee.
- 27.** Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Nee, maar ik ga nu weleens met vragen naar mijn medestudenten aan de IOL. Ik studeer daar nu Kinderpedagogiek.
- 28.** Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Als er problemen zijn dan praten we daar op de crèche met elkaar over.
- 29.** Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Nee.

Crèche Fajalobi.

- 1.** Bij welke crèche bent u werkzaam?
Fajalobi crèche.
- 2.** Hoe lang bent u al bij deze crèche in dienst?
12 jaar in totaal, op 2 crèches.
- 3.** Heeft u ook bij andere crèches gewerkt? Of iets anders met jonge kinderen?
Ja, heb hiervoor 2 jaar op een andere crèche gewerkt.
- 4.** Wat verstaat u onder het verzorgen van kinderen?
Het klaarstomen van de kinderen voor de school.
- 5.** Wat verstaat u onder het begeleiden van kinderen?
Het geven van richtlijnen aan kinderen.
- 6.** Weet u wat de crèche belangrijk vindt in de opvoeding van kinderen?
Respect voor ons. De kinderen moeten onderscheid kunnen maken wie wie is en hoe je met de verschillende mensen om moet gaan. Bijvoorbeeld het verschil tussen je moeder, de kinderen op de crèche en de tantes op de crèche. Het aanleren van zindelijkheid is ook belangrijk.
- 7.** Wat vindt u zelf belangrijk in de opvoeding van kinderen?
Hetzelfde.
- 8.** Welke normen en waarden probeert u de kinderen mee te geven?
Vriendelijkheid, respect en een goede attitude.
- 9.** Op welke manier doet u dat?
We trainen de kinderen en leren het ze spelenderwijs aan.
- 10.** Speelt uw eigen opvoeding hierbij een rol?
Ja.
- 11.** Bent u tevreden over de huidige manier van verzorgen en begeleiden van kinderen?
Ja, helemaal. We krijgen complimentjes van buitenaf, dat geeft aan dat we het goed doen.
- 12.** Wat vindt u leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?
Het begeleiden van de kinderen naar school en zien dat ze het goed doen. Dat geeft me een goed gevoel.
- 13.** Wat vindt u niet leuk aan het opvoeden van kinderen? En waarom?
Als de kinderen ziek zijn. Je weet nooit wat de kinderen hebben. Je moet dan de ouders optrommelen om het kind naar de dokter te brengen.
- 14.** Wat gaat u gemakkelijk af in het opvoeden van kinderen? En waarom?
Het baden, eten geven en versjes leren. De kinderen pakken dit snel op.
- 15.** Tegen welke problemen loop je aan bij het opvoeden van kinderen?
Ik loop nauwelijks tegen problemen aan.
- 16.** Wat zijn de oorzaken hiervan?
-
- 17.** Hoe lost u de problemen die u nu tegen komt bij het opvoeden van kinderen op?
-
- 18.** Heeft u hierbij al eens eerder ondersteuning ontvangen? Zo ja, op welke manier?
-

19. Zou u nu ondersteuning willen ontvangen bij het opvoeden van kinderen? Waarom wel/niet?
Ja. Het is goed om nieuwe dingen te leren.

20. Op welke opvoedingsgebieden zou u ondersteuning willen ontvangen?
Het begeleiden van motorisch zwakke kinderen.

21. Op welke manier wilt u deze ondersteuning ontvangen? Welke vormen? (Workshops, trainingen, persoonlijke gesprekken, spreekuur, etc) En waarom in deze werkvorm?
Ik wil het graag persoonlijk bespreken met een persoon.

22. Van wie zou u graag ondersteuning willen ontvangen? (professionals of collega's)
Een professional, zodat ik er wat van kan leren.

23. Hoe vaak/hoeveel ondersteuning zou u willen ontvangen?
Eén keer per maand als ik een kind heb die motorisch zwak is, anders hoog nodig.

24. Op welke locatie zou u de ondersteuning willen ontvangen? En waarom?
Op de crèche zelf zodat hij/zij het kind ook zelf kan zien.

25. In welke taal zou u het liefst de ondersteuning willen ontvangen?
Nederlands.

26. Vindt u het moeilijk om toe te geven dat u ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding?
Nee.

27. Weet u waar u nu terecht kunt voor het krijgen van ondersteuning?
Nee.

28. Kunt u voor ondersteuning eventueel bij uw collega's terecht? Zo ja, hoe bieden jullie elkaar die ondersteuning?
Ja, we praten met elkaar en we wisselen van mening met elkaar als we ergens tegenaan lopen.

29. Kent u Stichting PCOS? Zo ja, hoe?
Nee.

Bijlage 5: De enquête

Vragenlijst Stichting PCOS over de behoeften aan opvoedingsondersteuning

Deze vragenlijst is opgesteld voor crèchebegeleiders, in opdracht van Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname (Stichting PCOS). Door de vragenlijst in te vullen, kunt u aangeven of u behoefte heeft aan opvoedingsondersteuning. Dagelijks hebt u te maken met de verzorging en begeleiding van kinderen en Stichting PCOS zou graag willen weten of er op bepaalde gebieden hulp geboden kan worden. Wij willen u vragen deze lijst in te vullen, zodat wij ook uw behoeften kunnen meenemen in het onderzoek. Wij willen u alvast hartelijk bedanken voor het invullen van de lijst.

Per vraag mag u een antwoord aangeven, tenzij anders aangegeven.

1. In welke wijk staat de crèche waar u werkt?
.....
2. Wat is uw leeftijd?
... jaar
3. Wat is uw afkomst?
 - ☐ Creools
 - ☐ Javaans
 - ☐ Hindoestaans
 - ☐ Marron
 - ☐ Chinees
 - ☐ Gemengd
 - ☐ Anders, namelijk:
4. Hebt u zelf kinderen?
 - ☐ Ja, ik heb ... kind(eren)
 - ☐ Nee, ik heb geen kinderen
5. Hoeveel jaar bent u in dienst bij de crèche?
... jaar
6. Op welke groep werkt u voornamelijk?
 - ☐ 0 – 1 jaar
 - ☐ 1 – 2 jaar
 - ☐ 2 – 3 jaar
 - ☐ 3 – 4 jaar
 - ☐ Op verschillende groepen
7. Welke opleiding(en), trainingen en workshops heeft u gedaan met betrekking tot uw werk bij de crèche?
(met en zonder certificaat)
.....
.....
8. Bent u van plan om in de toekomst een opleiding of training te gaan volgen?
 - ☐ Ja, namelijk:
 - ☐ Nee
9. Hebt u wel eens moeite met het verzorgen en begeleiden van de kinderen op de crèche?
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
10. Zou u ondersteuning bij het verzorgen en begeleiden van de kinderen willen krijgen?
 - ☐ Ja (ga door naar vraag 12)
 - ☐ Nee (ga door naar vraag 11)
11. Waarom wilt u geen ondersteuning bij het verzorgen en begeleiden van de kinderen krijgen?

- ☐ Ik heb geen moeite met het verzorgen en begeleiden van de kinderen, alles gaat prima
- ☐ Ik heb geen ondersteuning van anderen nodig
- ☐ Ik heb slechte ervaringen met ondersteuning van anderen
- ☐ Ik denk niet dat het krijgen van ondersteuning mij helpt
- ☐ Anders, namelijk:

(Hier stopt voor u de vragenlijst. Bedankt voor uw medewerking.)

12. Waarbij wilt u ondersteuning krijgen in het verzorgen en begeleiden van de kinderen?
(Meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Voeding
- ☐ Aanbrengen van regels en programma's (structuur)
- ☐ Omgaan met kinderen die ruzie hebben of (bek)vechten
- ☐ Omgaan met kinderen die niet goed luisteren
- ☐ Praten met een kind
- ☐ Luisteren naar een kind
- ☐ Spelen met een kind
- ☐ Zindelijk krijgen van een kind
- ☐ Het aanleren van persoonlijke hygiëne
- ☐ Krijgen/behouden van de aandacht van een kind
- ☐ Praten met de ouder van een kind
- ☐ Verdelen van aandacht tussen de kinderen
- ☐ Anders, namelijk:

13. Waarom vindt u het soms moeilijk om de kinderen te verzorgen en te begeleiden?
(Meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Ik heb te veel taken
- ☐ Ik ben verantwoordelijk voor te veel kinderen
- ☐ Ik heb te weinig materialen
- ☐ Ik ben te ongeduldig
- ☐ Ik heb van alles geprobeerd, maar ik weet niet hoe het anders kan
- ☐ De kinderen luisteren niet altijd
- ☐ Anders, namelijk:

14. Hoe wilt u de ondersteuning in het verzorgen en begeleiden van de kinderen ontvangen?
(Meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Via persoonlijke gesprekken
- ☐ Via cursussen/trainingen
- ☐ Via workshops
- ☐ Via een praatgroep met medecollega's
- ☐ Via themabijeenkomsten
- ☐ Via folders met tips
- ☐ Via een maandkrant
- ☐ Via informatiebeurzen
- ☐ Anders, namelijk:

15. Hoe vaak wilt u informatie of ondersteuning ontvangen?

- ☐ 1 keer per week
- ☐ 1 keer per maand
- ☐ 1 keer per 3 maanden
- ☐ 1 keer per half jaar
- ☐ 1 keer per jaar

16. Waar wilt u de informatie of ondersteuning ontvangen?

- ☐ Op de crèche
- ☐ Op een school in de buurt
- ☐ Anders, namelijk:

17. Op welk tijdstip wilt u de informatie of ondersteuning ontvangen?

- ☐ Tijdens werktijd
- ☐ 's Avonds, na werktijd
- ☐ In het weekend

18. In welke taal wilt u de ondersteuning in het verzorgen en begeleiden van de kinderen ontvangen?

- ☐ Nederlands
- ☐ Sranan Tongo

19. Kent u Stichting Projekten Christelijk Onderwijs Suriname (Stichting PCOS)?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Hartelijk bedankt voor uw medewerking!